

RASEBORG
RAASEPORI

Budget och ekonomiplan 2016–2018

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Raseborg står inför stora förändringar	1
Budgetstruktur 2016	4
Resultaträkning per utgifts-/inkomstslag	5
Resultaträkningsdel 2016-2018	6
Finansieringsdel 2016-2018	7
Driftshushållning 2016-2018	
<i>Sektor: Koncernförvaltning</i>	8
Koncernförvaltning	9
<i>Sektor: Allmän- och ekonomiförvaltning</i>	14
Allmän- och ekonomiförvaltning	15
<i>Sektor: Grundtrygghet</i>	18
Egen produktion	20
Myndighetsutgifter	27
Administration och externa avtal	29
Specialsjukvård	32
<i>Sektor: Bildning</i>	34
Bildning	36
Kulturverksamhet	40
Fritidsverksamhet	43
<i>Sektor: Samhällsteknik</i>	45
Samhällsteknik	50
Planläggning, miljö och byggnadstillsyn	55
Raseborgs Vatten	59
Investeringar 2016-2018	61
Budgetsammandrag	68
Sektorvisa externa och interna inkomster och utgifter	69
Externa och interna inkomster och utgifter	70
Sammanställning per verksamhetsområde	71
Kommunens och affärsverkets resultaträkning 2016	74
Kommunens och affärsverkets finansieringsdel 2016	75
Resultaträkning per utgifts-/inkomstslag (exklusive affärsverk)	76
Utgångspunkterna för ekonomi, skatter och statsandelar	77
Staden som arbetsgivare	87
Investeringarna i budgeten	89
Affärsverk och koncernbolag	91

RASEBORG STÅR INFÖR STORA FÖRÄNDRINGAR

Driftsekonomin

Budgeten för år 2016, som visar ett underskott på 0,6 miljoner euro, bygger på realism. Budgetåret blir bättre än normalt tack vare att staten år 2016 betalar kostnadsutjämnings till kommunerna i form av högre statsandelar. Utan denna utjämnings skulle underskottet vara 2 miljoner euro större.

Under ekonomiplanepreioden (2016-2018) kommer Raseborg att göra ett underskott på ca 7 miljoner euro, om inte åtgärder vidtas för att balansera stadens ekonomi. Vid utgången av år 2014 hade staden ett underskott på 12,5 miljoner euro från tidigare år. År 2015 uppskattas staden göra ett underskott på 0,5–1,5 miljoner euro. Det exakta beloppet konkretiseras efter eventuella fastighetsförsäljnings.

Investerings

Ekonomiplanen innehåller investeringar för totalt 46,2 miljoner under de tre kommande åren. Att genomföra samtliga planerade investeringar ökar stadens skuldbörda med ca 33 miljoner euro, från 121 miljoner euro till 154 miljoner euro. Per invånare ökar skuldbördan från 4 200 euro till 5 400 euro.

Konklusion av åren 2016-2018

Ekonomiplanen är inte hållbar om man beaktar de ekonomiska aspekterna, och staden kommer inte att kunna uppfylla de krav som den nya kommunallagen ställer gällande balansering av ekonomin.

Staden inleder nu en genomgripande förändringsprocess, som kommer att omfatta alla stadens anställda. Om stadens ekonomi ska balanseras under de kommande fem åren, finns det inga andra alternativ. Processen som nu påbörjas går under namnet "Raseborg 2020".

Det arbete som inleds beaktar också möjligheten att regeringens planer på nya självstyrelseområden och vårdområden förverkligas.

Åtgärder på basen av det ekonomiska läget

Raseborgs ekonomiska situation förutsätter kraftiga åtgärder för att uppnå balans i ekonomin. Stadsstyrelsen fattade i oktober 2015 beslut om att stadens organisation och servicestruktur ses över.

Viktiga tyngdpunkter i stadens verksamhet under de närmaste åren är:

- en ny enklare förvaltnings- och förtroendemannorganisation skapas genom en ny förvaltningsstadga
 - effektivisering av servicestrukturen, som sker genom ett nytt konkret åtgärdsprogram
 - nya IT-lösningar
 - nytt grepp om näringslivsutvecklingen
 - totalgenomgång av stadens byggnader och fastigheter samt deras effektivare användning
 - satsningar på personalens kunnsande och motivation
 - satsningar på inflyttning, bostäder och närmiljön, bl.a. via uppdatering av byggnadsordningen och enklare behandlingsprocesser
- Projektet med en ny organisation och ny servicestruktur sker i fyra faser:

1) Utredningsfasen

Samtliga sektorer i staden går igenom verksamheten i sin helhet. Utredningar görs om hur mycket verksamheten kostar på olika verksamhetsställen i dag och jämförs med vilka kostnadsinsparings som kunde uppnås via olika ändringar. Även köptjänster och samarbetsavtal granskas.

Olika modeller för en ny tjänstemannaorgani-

sation och en ny förtroendemannaorganisation uppgörs. Jämförelser med städer i samma storlek görs.

2) Förslagsfasen

Beredningen gör på basen av utredningarna ett förslag. Stadsstyrelsen begär om utlåtande av nämnderna.

Ett förslag till ny tjänstemannaorganisation och ny förtroendemannaorganisation uppgörs.

3) Beslutsfasen

Fullmäktige fattar beslut i maj- juni 2016. Först godkänns en ny förvaltningsstadga och därefter en ny servicestruktur.

Förvaltningsstadgan bygger på att en ny, lättare och effektivare organisation byggs upp.

Servicestrukturen förändras så att antalet verksamhetspunkter minskas genom att verksamhet sammanslås.

4) Verkställighetsfasen

Besluten verkställs av stadsstyrelsen under åren 2016-2018. Vissa delar kan verkställas av olika nämnder.

Arbetsätt

Utredningar och beredningar görs i huvudsak av stadens egen personal. Gällande skolnätet och användningen av fastigheter kan utomstående expertis anlitas för korta och specifika uppdrag.

Samtliga avdelningar och enheter inom staden bör ges möjlighet att komma med förslag och att framföra tankar.

Information

Staden ordnar enligt behov informationsmöten för personalen och kommuninvånarna. Samar-

betskommittén behandlar ärendet regelbundet vid sina möten.

Övrigt att beakta

En ändring av organisationen och servicestrukturen kommer också att ändra på personal- och utrymmesbehoven. På basen av de förslag som utarbetas sammanställs såväl en personalplan samt en fastighetsplan som visar hur stadens fastigheter används framöver.

År 2016 - ett mellanår

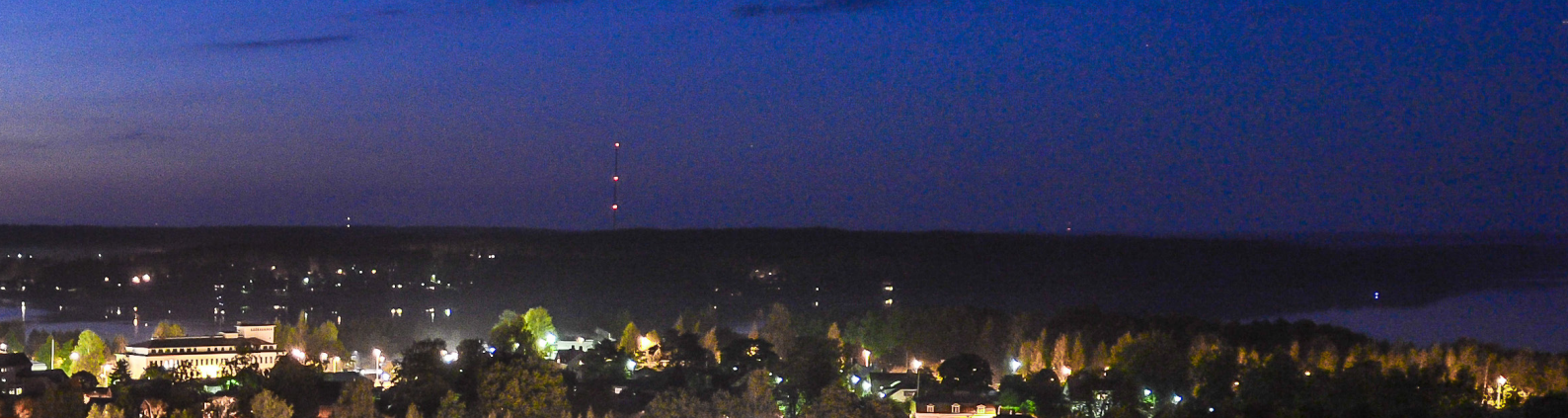
Eftersom stadens ekonomi, till följd av ett stort underskott, inte kan balanseras under ett budgetår måste ekonomin justeras under en tidsperiod på fem år.

Bland stadens investeringar under de kommande tre åren kan lyftas fram tre olika helheter som behöver utredas närmare innan enskilda beslut fattas:

1) Skolnätet i Raseborg; Hur ska skolnätet i Raseborg se ut och vilka skolor ska renoveras?

2) Kosthållet; Hur ska kosthållsfunktionerna utvecklas på bästa möjliga sätt framöver?

3) Utrymmen för förvaltning och service. Raseborgs stad behöver en samlad och effektiv förvaltning med tillhörande utrymmen som motsvarar dagens behov. Hyresavtalet i Fixhuset i Ekenäs löper ut 31.12.2016. Staden har köpt fastigheterna på Ekåsen-området och planerar att renovera huvudbyggnaden, så att stadens förvaltning kan flytta dit. I Karis behöver Lönnbergsska fastigheten, Fokus-huset och Grabbegården renoveras. Vidare står gamla sjukvårdsskolan på Raseborgsvägen 5 i Ekenäs till stora delar tom.

Raseborg behöver ett stadshus, där förvaltningen kan verka på lång sikt. Fullmäktige har fattat beslut om att verksamheten i Fix-huset ska flytta till Ekåsen-området. Med beaktande av nivån på stadens samtliga investeringar de närmaste åren, bör en ny helhetsgranskning av utrymmes användningen genomföras, innan enskilda projekt startas.

Ju mera verksamhet som kan samlas under ett och samma tak, desto effektivare blir staden Raseborg.

Byggnader som inte behövs för stadens verksamhet ska säljas. Strategin måste vara att skapa en effektiv förvaltning och flitig användning av fastigheterna, inte att fylla tomma hus med stadens verksamhet.

Nya finansieringsmodeller måste utredas, så att stadens skuldbörda inte blir ohållbar.

Även nya satsningar behövs

Samtidigt som staden krymper sina kostnader, måste väl prioriterade projekt genomföras, t.ex. daghemsinvesteringar i Ekenäs och Karis. Även Svartå bör i framtiden ha en rätt dimensionerad kommunal service.

Näringslivsverksamheten i stadens egen regi behöver mera resurser de kommande åren.

Staden har också satsat och kommer att satsa pengar på Västra Nylands sjukhus område, äldreboende i Karis, vägar och gator, järnvägsbron i Karis och olika arenor för idrott.

Bibliotekens verksamhet kan utvecklas till servicepunkter för kommunala tjänster i bred skala.

Sammandrag

Raseborg inleder nu en omvandling av förvaltningen och verksamheten för att svara på dagens krav och utmaningar, och för att ta tillvara de möjligheter som kommer att finnas år 2020. Processen är avgörande för att få stadens ekonomi i balans. Skatteprocenten kan svårigen höjas, medan fastighetskatten sannolikt kommer att höjas de kommande åren, också till följd av att staten justerar de ekonomiska ramar.

Nu behövs allas idéer och förslag för att skapa en modern stad. Finns det vilja och politiskt mod, så kommer Raseborgs ekonomi att vara i balans år 2020.

Tom Simola
Stadsdirektör

BUDGETSTRUKTUR 2016

Budgetens bindande nivåer på fullmäktige- och nämndnivå enligt förvaltningsstadgan.

SEKTOR/organ	VERKSAMHETSOMRÅDE (11 anslag)	ENHET 1 (45 anslag)
Fullmäktige	Bindningsnivå: fullmäktige*	Bindningsnivå: nämnd[^]
Koncernförvaltning	Koncernförvaltning	Revision, Intern Service, Tillväxtfunktioner (stadsstyrelsen)
Allmän- och ekonomiförvaltning	Allmän- och ekonomiförvaltning	Stadskansliet, Ekonomiavdelningen, Personalavdelningen (stadsstyrelsen)
Grundtrygghet	Egen produktion	Socialservice, Omsorgstjänster, Hälsovårdstjänster, Sysselsättningstjänster (grundtrygghetsnämnden)
	Myndighetsuppgifter	Socialservice (grundtrygghetsnämnden)
	Administration och externa avtal	Administration/stödtjänster, Socialservice, Omsorgstjänster, Hälsovårdstjänster (grundtrygghetsnämnden)
	Specialsjukvård	Specialsjukvård, Samjour, Röntgen, Laboratorium, Prehospital akutsjukvård, Hjälpmedelcentralen, Pensioner (grundtrygghetsnämnden)
Bildning	Bildning	Administration och skolskjutsar, Barndagvård, Svenskspråkig utbildning, Finskspråkig utbildning, Morgon- och eftermiddagsverksamhet (bildningsnämnden)
	Kulturverksamhet	Medborgarinstitut, Musikinstitut, Museiverksamhet, Biblioteksverksamhet, Kulturverksamhet (kulturnämnden)
	Fritidsverksamhet	Ungdomsverksamhet, Idrottsverksamhet och hälsomotion, Understödsverksamhet (idrott) (fritidsnämnden)
Samhällsteknik	Samhällsteknik	Administration, Fastighetsbildning och kartläggning, Samhällsteknik, Småbåtshamnar, Västra Nylands avfallsnämnd, Regionalt räddningsverk (samhällsteknik)
	Planläggning	Planläggning, Byggnadstillsyn, Miljö, Sydspetsens miljöhälsovård (samhällsteknik)

*Stadsfullmäktige godkänner nettobudgetanslag på denna nivå. Budgetändringar inom sektorn mellan verksamhetsområden kräver godkännande av fullmäktige.

[^]Nämnden godkänner nettobudgetanslag på denna nivå. Budgetändringar inom verksamhetsområde mellan enheter kräver godkännande i nämnden.

BUDGET 2016

Inklusive affärsverket Raseborgs Vatten

RESULTATRÄKNING per utgifts-/inkomstslag	2014 Bokslut	2015 Budget inkl budget ändr. tom okt.	2016 Budget	Varav Externa	Varav Interna
Försäljningsinkomster	21 797 950	22 131 370	22 757 380	10 990 160	11 767 220
Avgiftsinkomster	10 776 677	11 425 980	11 208 380	11 208 380	
Understöd och bidrag	3 061 069	2 459 010	2 878 370	2 878 370	
Övriga verksamhetsinkomster	16 417 950	17 815 570	17 627 020	7 511 930	10 115 090
Verksamhetens inkomster(+)	52 053 647	53 831 930	54 471 150	32 588 840	21 882 310
Personalutgifter	-85 309 826	-85 158 660	-86 229 710	-86 229 710	
Köp av tjänster	-90 906 174	-92 491 260	-93 159 010	-81 325 060	-11 833 950
Material, förnödenheter och varor	-11 497 079	-11 957 280	-11 183 400	-11 182 400	-1 000
Bidrag	-9 920 860	-11 709 060	-11 836 100	-11 836 100	
Övriga verksamhetsutgifter	-15 233 619	-15 314 710	-15 609 670	-5 562 310	-10 047 360
Verksamhetens utgifter (-)	-212 867 558	-216 630 970	-218 017 890	-196 135 580	-21 882 310
VERKSAMHETSBIDRAG (=)	-160 813 911	-162 799 040	-163 546 740	-163 546 740	0
Skatteinkomster (+)	110 957 155	114 508 000	114 760 000	114 760 000	
Kommunalskatt	97 658 867	100 611 000	101 240 000	101 240 000	
Fastighetsskatt	9 852 455	10 393 000	10 450 000	10 450 000	
Samfundsskatt	3 445 832	3 504 000	3 070 000	3 070 000	
Statsandelar (+)	52 461 397	52 100 000	54 050 000	54 050 000	
Ränteinkomster (+)	2 137 487	2 116 000	2 069 000	2 069 000	
Övriga finansiella inkomster (+)	931 926	959 000	939 000	939 000	
Ränteutgifter (-)	-2 622 215	-2 754 200	-2 506 210	-2 506 210	
Ersättningar på grundkapital (-)	-598 533	-600 000	-600 000	-600 000	
Övriga finansiella utgifter (-)	-28 098	-11 000	-10 000	-10 000	
ÅRSBIDRAG (=)	2 425 206	3 518 760	5 155 050	5 155 050	
Avskrivningar och nedskrivningar	-6 410 099	-5 475 900	-5 799 200	-5 799 200	
Extraordinarie inkomster (+)					
Extraordinarie utgifter (-)					
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-3 984 892	-1 957 140	-644 150	-644 150	
Ökningar/minskningar av reserveringar					
RÄKENSKAPSPER. ÖVER/UNDERSKOTT	-3 984 892	-1 957 140	-644 150	-644 150	

Ekonomiplan 2016-2018

Inklusive affärsverket Raseborgs Vatten

RESULTATRÄKNINGSDEL

€	2014 Bokslut	2015 Budget	2015 Budget inkl budget ändr. tom okt.	2015 Prognos sept.	2016 Budget	2017 Plan	2018 Plan
Verksamhetens inkomster(+)	52 053 647	53 607 120	53 831 930	52 000 785	54 471 150	55 015 900	55 566 100
Koncernförvaltning	20 749 642	21 721 370	21 721 370	20 996 000	22 826 970		
Allmän- och ekonomiförvaltning	3 383 758	3 192 820	3 192 820	3 369 000	3 326 840		
Grundtrygghet	12 516 416	12 775 640	13 000 450	12 319 000	12 422 700		
Bildning	5 733 521	5 366 150	5 366 150	5 484 000	5 301 690		
Samhällsteknik	3 470 050	4 321 280	4 321 280	3 966 000	4 324 680		
Raseborgs Vatten	6 200 260	6 229 860	6 229 860	5 866 785	6 268 270		
Verksamhetens utgifter (-)	-212 867 558	-214 337 160	-216 630 970	-214 637 947	-218 017 890	-220 198 100	-222 400 100
Koncernförvaltning	-19 774 154	-20 392 540	-20 392 540	-19 839 000	-21 801 450		
Allmän- och ekonomiförvaltning	-9 906 573	-9 267 820	-9 517 820	-9 694 000	-9 514 030		
Grundtrygghet	-112 697 547	-112 673 970	-114 717 780	-114 120 000	-113 951 810		
Bildning	-57 967 126	-58 486 520	-58 486 520	-58 284 000	-59 337 450		
Samhällsteknik	-9 294 986	-9 862 650	-9 862 650	-9 521 000	-9 918 230		
Raseborgs Vatten	-3 227 172	-3 653 660	-3 653 660	-3 179 947	-3 494 920		
VERKSAMHETSBIDRAG (=)	-160 813 911	-160 730 040	-162 799 040	-162 637 162	-163 546 740	-165 182 200	-166 834 000
Skatteinkomster (+)	110 957 155	114 508 000	114 508 000	114 890 000	114 760 000	115 391 000	119 504 000
Statsandelar (+)	52 461 397	52 100 000	52 100 000	52 124 000	54 050 000	51 800 000	51 800 000
Ränteinkomster externa (+)	2 000 014	1 956 000	1 956 000	1 956 710	1 924 000	1 950 000	1 950 000
Ränteinkomster, interna (+)	137 473	160 000	160 000	160 000	145 000	140 000	140 000
Övriga finansiella inkomster, externa (+)	333 393	359 000	359 000	365 066	339 000	360 000	360 000
Övriga finansiella inkomster, interna (-)	598 533	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
Ersättningar på grundkapital (-)	-598 533	-600 000	-600 000	-598 533	-600 000	-600 000	-600 000
Ränteutgifter, externa (-)	-2 484 742	-2 594 200	-2 594 200	-2 439 408	-2 361 210	-2 750 000	-2 820 000
Ränteutgifter, interna (-)	-137 473	-160 000	-160 000	-106 626	-145 000	-140 000	-140 000
Övriga finansiella utgifter, externa (-)	-28 098	-11 000	-11 000	-11 036	-10 000	-11 000	-11 000
ÅRSBIDRAG (=)	2 425 206	5 587 760	3 518 760	4 303 011	5 155 050	1 557 800	3 949 000
Planenliga avskrivningar och nedskrivningar (-)	-6 410 099	-5 475 900	-5 475 900	-5 749 900	-5 799 200	-5 900 000	-6 000 000
Extraordinarie inkomster (+)	0	0	0	0	0		
Extraordinarie utgifter (-)	0	0	0	0	0		
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-3 984 892	111 860	-1 957 140	-1 446 889	-644 150	-4 342 200	-2 051 000
Ökningar/minskningar av reserveringar							
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER/UNDERSKOTT	-3 984 892	111 860	-1 957 140	-1 446 889	-644 150	-4 342 200	-2 051 000

Ekonomiplan 2016-2018

Inklusive affärsverket Raseborgs Vatten

FINANSIERINGSDELEN

	2014 Bokslut	2015 Budget	2015 Budget inkl. ändringar tom okt	2016 Budget	2017 Plan	2018 Plan
Ordinarie verksamhet och investeringar						
Internt tillförda medel						
Årsbidrag (+/-)	2 425 206	5 587 760	3 518 760	5 155 050	1 557 800	3 949 000
Extraordinära poster (+/-)	0	0	0	0	0	0
Korrektivposter till internt tillförda medel (+/-)	-527 488	-2 400 000	-2 400 000	-2 400 000	-1 500 000	-1 500 000
Investeringar						
Investeringar i bestående aktiva (-)	-11 704 996	-14 200 000	-14 790 000	-12 455 000	-19 315 000	-14 440 000
Finansieringsandelar för investeringsutgifter (+)	20 000	700 000	700 000	140 000	0	0
Försäljningsintäkter för bestående aktiva. (+)	2 724 626	3 000 000	3 000 000	3 150 000	2 100 000	2 100 000
Ordinarie verksamhet och investeringar, netto	-7 062 652	-7 312 240	-9 971 240	-6 409 950	-17 157 200	-9 891 000
Finansiering						
Förändringar i utlåningen						
Ökningar av lånefordringar (-)		0	0	0	0	0
Minskningar av lånefordringar (+)	425 407	0	0	0	0	0
Förändringar i lånestocken						
Ökningar av långfristiga lån (+)	12 388 649	11 600 000	11 600 000	10 000 000	29 843 000	22 891 000
Minskningar av långfristiga lån (-)	-10 500 676	-11 271 800	-11 271 800	-11 999 000	-12 685 800	-13 000 000
Förändringar i kortfristiga lån (+/-)	4 209 224	6 604 440	6 604 440	7 858 300	0	0
Förändring av övr. långfr fordringar (+/-), ej i budget						
Förändringar i eget kapital (+/-)		0	0	0	0	0
Budgetens inverkan på likviditeten (+/-)	-540 048	-379 600	-3 038 600	-550 650	0	0

Sektor: Koncernförvaltning**Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen****Ansvarsperson: Stadsdir. Tom Simola, stadssekr. Thomas Flemmich****DRIFTSHUSHÅLLNING****Grundläggande information om sektorn**

Koncernförvaltningen ansvarar för den övergripande planeringen av servicestrukturen, ägar- och markpolitiken och utvecklingsfrågor och tillväxt samt verkställigheten av de övergripande politiska målsättningarna. Erbjuder stödtjänster för koncernen, verksamhetsutrymmen, kosthåll och städtjänster samt koordinerar utvecklings- och näringslivsservice och marknadsföring.

Strategi för sektorn 2016-2018

Koncernförvaltningen har ett övergripande ansvar för att målsättningarna i stadens strategi "Raseborg förnyar sig och växer" åren 2014-2017 förankras inom alla verksamheter.

Målsättningarna är att:

- stabilisera ekonomin och trygga livskraften
- främja gott samarbete och en positiv attityd
- söka kostnadseffektiva lösningar för hälsa och välfärd
- söka möjligheter till samarbete
- skapa en välfungerande samhällsstruktur
- erbjuda en kreativ och trygg miljö för tillväxt och utveckling
- satsa på hållbar utveckling.

Stadsstyrelsen har startat upp en genomgång av stadens organisation och servicestruktur. Målsättningen är att fullmäktige inför sommaren 2016 fattar beslut om en ny förvaltningsstadga och ett nytt, mera konkret, åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet handlar om en ny servicestruktur för staden.

Förutsättningar för tillväxt av arbetsplatser och inflyttning skapas. Den goda servicenivån och ett brett utbud av tomter, inklusive strandtomter skapar förutsättning för inflyttning. Stadens vitala företagsområden i Horsbäck och Malmkulla erbjuder bra förutsättningar för företagsverksamhet och industri. Bruksmiljöerna, skärgården och närproducerad mat är framgångsfaktorer för regionen. Elektrifieringen av Hangö-Hyvingebanan ger Hangö hamn och regionen extra växtkraft. Kollektivtrafiken förbättras med ett resecentrum i Karis.

Staden går in för skärpt kostnadsmedvetenhet, kostnadseffektivitet och fungerande uppföljning. Staden äger många byggnader. Onödiga byggnader och egendom som orsakar kostnader realiserar. Stadsstyrelsen värderar nyttan av projektverksamheten och omriktar vid behov resursanvändningen. Omstruktureringen av hyresbolagen fortsätter. Staden ger vid behov kapitaltillskott för att trygga egenkapitalet i utsatta hyreshusbolag. Det ska utredas om stadens hyresbolag kan fusioneras till ett stort bolag.

En näringslivsfunktion byggs upp i staden, med start år 2016.

Åtgärdsprogrammet 2016-2018 ur sektorns perspektiv

Åtgärdsprogrammet uppdateras årligen tills stadens kumulativa underskott har balanserats bort. Det innebär fortsatt anpassning av serviceproduktionen, särskilt kosthållet som inte utvecklats enligt åtgärdsprogrammet. Förutsättningarna att hålla kostnaderna i balans försvåras av att staten minskat statsandelsgrunden flera år i följd. Staden påförs ett ökat ansvar för att sysselsätta arbetslösa och en högre finansieringsandel för långtidsarbetslösa, vilket sammantaget ökar stadens kostnader.

Prioriteringar 2016

Under åren ligger koncernförvaltningens tyngdpunkt på beslutsamma åtgärder för att minska kostnaderna och främja tillväxt för att komma ut ur den ekonomiskt svåra situationen..

Prioriteringarna i markpolitiken förtydligas och en helhetsplan för hur staden använder sina fastigheter uppgörs.

Kosthållsfunktionen omorganiseras och saneringen av centralköken fortsätter med sikte på att kunna servera hälsosam och god mat till lägre enhetskostnader.

Koncernförvaltning

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadsdirektör Tom Simola

DRIFTSHUSHÅLLNING

Verksamhetsområde

Koncernförvaltningen ansvarar för den övergripande planeringen av servicestrukturen, ägar- och markpolitiken och utvecklingsfrågor och tillväxt samt verkställigheten av de övergripande politiska målsättningarna. Erbjuder stödtjänster för koncernen, verksamhetsutrymmen, kosthåll och städtjänster samt koordinerar utvecklings- och näringslivsservice och marknadsföring.

Revision

Revisionsnämndens budgetanslag finns tekniskt under koncernförvaltningens verksamhetsområde, men revisionsnämnden är en självständig verksamhet som direkt underlyder stadsfullmäktige. Revisionsnämnden disponerar över ett anslag på 75 250 € ur verksamhetsområdets budget.

Strategi för verksamhetsområde 2016-2018

Koncernförvaltningen har ett övergripande ansvar för att målsättningarna i stadens strategi "Raseborg förnyar sig och växer" åren 2014-2017 förankras inom alla verksamheter.

Målsättningarna är att:

- stabilisera ekonomin och trygga livskraften
- främja gott samarbete och en positiv attityd
- söka kostnadseffektiva lösningar för hälsa och välfärd
- söka möjligheter till samarbete
- skapa en välfungerande samhällsstruktur
- erbjuda en kreativ och trygg miljö för tillväxt och utveckling
- satsa på hållbar utveckling.

Stadsstyrelsen har startat upp en genomgång av stadens organisation och servicestruktur. Målsättningen är att fullmäktige inför sommaren 2016 fattar beslut om en ny förvaltningsstadga och ett nytt, mera konkret, åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet handlar om en ny servicestruktur för staden.

Förutsättningar för tillväxt av arbetsplatser och inflyttning skapas. Den goda servicenivån och ett brett utbud av tomter, inklusive strandtomter skapar förutsättning för inflyttning. Stadens vitala företagsområden i Horsbäck och Malmkulla erbjuder bra förutsättningar för företagsverksamhet och industri. Bruksmiljöerna, skärgården och närproducerad mat är framgångsfaktorer för regionen. Elektrifieringen av Hangö-Hyvingebanan ger Hangö hamn och regionen extra växtkraft. Bevarande av befintlig tågtrafik prioriteras i all intressebevakning.

Staden går in för skärpt kostnadsmedvetenhet, kostnadseffektivitet och fungerande uppföljning. Staden äger många byggnader. Onödiga byggnader och egendom som orsakar kostnader realiseras. Stadsstyrelsen värderar nyttan av projektverksamheten och omriktar vid behov resursanvändningen. Omstruktureringen av hyresbolagen fortsätter. Staden ger vid behov kapitaltillskott för att trygga egenkapitalet i utsatta hyreshusbolag. Det ska utredas om stadens hyresbolag kan fusioneras till ett stort bolag.

En näringslivsfunktion byggs upp i staden, med start år 2016.

Turistbyrån ansvarar för informationstjänster för turister och besökare samt marknadsföring av staden och utbudet av turistprodukter. Turistbyrån samarbetar med det regionala turistföretaget LUMO samt representerar staden i turistsamarbetet i Nyland och Södra Finland.

Turismen främjas i enlighet med den gemensamma turiststrategin för Västnyland och stadens strategi. Raseborg är en medlemskommun i det företagsägda regionala turismbolaget LUMO OY vars verksamhet startade 1.8.2014. Nuvarande avtal med LUMO går ut den 30.4.2017. Västra Nyland bör ha en gemensam turismbrand. Turismen stöds även genom utveckling av bruken och skärgårdsnäringarna samt information om utbud och marknadsföring

Koncernförvaltning

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadsdirektör Tom Simola

DRIFTSHUSHÅLLNING

av turismprodukter. Stadens medverkan i gemensamma utvecklingsprojekt förutsätter att turistföretagen i Raseborg aktivt förbinder sig till målsättningarna och delfinansieringen. Staden deltar i mån av möjlighet i de nationella spetsprojekten inom turism (VisitFinland) av vilka projektet "Den maritima skärgården" bäst lämpar sig för stadens förutsättningar.

Intern service

Intern service ansvarar för stadens 211 byggnader omfattande 178 000 m². Därtill har intern service övergripande ansvaret för uthyrningen av stadens 840 hyresbostäder varav 232 hyresbostäder är direkt ägda.

Under år 2016 färdigställs i Karis centrum ett nytt Seniorboende (våningsyta 1 705 m²; volym 5 460 m³), ett nytt Serviceboende (våningsyta 3 811 m²; volym 13 920 m³) och en ny Brandstation (våningsyta 1 410 m²; volym 6 843 m³).

I Ekenäs tas det nya daghemmet (våningsyta 1 283 m²; volym 6 250 m³) omfattande fem avdelningar vid Björknäsgatan 41 i bruk i april 2016.

Under ekonomiplaneprodukten 2016-2018 har intern service som målsättning att prioritera byggnadernas inomhusluft genom att rengöra ventilationskanaler, underhålla och justera ventilationsanläggningar samt se över byggnadernas dränering och regnvattenbrunnar.

Raseborgs stads kosthållsstruktur har för närvarande 12 tillredningskök och 36 utdelningskök, vilka årligen tillsammans producerar 1 421 321 portioner. Därtill inköps årligen från externa producenter 162 950 portioner. Under ekonomiplaneprodukten 2016-2018 torde kosthållsstrukturen förändras så att antalet tillredningskök minskar och antalet externt inköpta portioner ökar. Huvudmålsättningen är att tillverka näringsrik och god mat till ett ekonomiskt fördelaktigt pris där lönekostnadernas andel i matportionens pris minskar och i stället ökar råvarornas andel i portionspriset.

Därtill är målsättningen att köken i mån av möjlighet utnyttjar närproducerad mat och närproducerade råvaror.

Samtliga kök har påförts fastighetens hyreskostnader i budgeten 2016. Kostnadsökningen har övervälrats på portionspriset.

Förändringar i verksamheten 2016 enligt åtgärdsprogrammet

Avtalet angående rapporteringsverktyget Kuntamaisema sägs upp.

Intern service

Det av Raseborgs stadsfullmäktige godkända och uppdaterade åtgärdsprogrammet utgår ifrån en minskning av årsverken och personalkostnader inom intern service och specifikt inom kosthållet. Under budgetåret 2015 minskades årsverkerna i Karis centralkök från elva årsverken till sju. Kosthållsreformen jämte minskningen av årsverk fortsätter under ekonomiplaneprodukten 2016-2018 gällande Pojo-, Ekenäs- och Tenala/Bromarf-området.

Städdimensioneringen utfördes 2011-2012 och medförde en effektivitetsförbättring om drygt 10 %. Intern service ansvarar för städning av 115 000 m². Arealen som städas ökar genom att de nybyggda husen huvudsakligen städas av Intern service.

Kosthåll, städning

Direktionen för Intern service jämte stadsstyrelsen har utvärderat verksamheten i Karis centralkök efter perioden 7.4-31.10.2015 och beslutat att målsättningen är att Raseborgs stads kosthållsstruktur ytterligare förändras och förbättras även i Pojo, Ekenäs, Tenala och Bromarf.

Koncernförvaltning**Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen****Ansvarsperson: Stadsdirektör Tom Simola****DRIFTSHUSHÅLLNING**

Specifik vikt sätts vid arbetsergonomi för och handledningen av lokalvårdarna för att kunna minska den nuvarande höga sjukfrånvaron.

Fastighetsskötsel

Intern service agerar utgående ifrån den primära målsättningen att i första hand använda sig av egna fastigheter och först i andra hand externa fastigheter.

Fastighetsunderhållet skall planeras och förverkligas med nio fastighetspooler. Varje fastighet skall ha en utsedd ansvarsperson för dess fastighetsskötsel. Samarbetet fortsätter med Tekniska centralen gällande skötseln av uteområden.

Förändringar i verksamheten 2017-2018**Kosthållet**

Beslut om kosthållsstrukturens slutliga form fattas och börjar verkställas.

Städning

Städdimensioneringen ses kontinuerligt över och ändras vid behov.

Fastigheter

Fastigheter som är onödiga och obehövliga för stadens eget behov avyttras eller alternativt uthyrs med om möjligt långfristiga hyresavtal.

Intern service utarbetar en helhetsplan för renovering av stadens fastigheter under kommande 10-15-års period.

Koncernförvaltning
Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen
Ansvarsperson: Stadsdirektör Tom Simola
DRIFTSHUSHÅLLNING

	BS 2014	BU 2015	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017	2018
Prestationer						
Turismen						
Antal besök på turistbyrån	22 935	28 000	23 000	23 000	23 000	23 000
Antal besök på turisthemsidan	130 572	130 000	140 000	140 000	145 000	150 000
Antal unika besökare	0	87 000	98 000	98 000	100 000	115 000
Kollektivtrafik						
Antal månadsbiljetter som staden subventionerar	5 654	5 700	5 900	5 900	5 900	5 900
Intern service, fastigheter						
Fastighetsmassa/egen m2	176 338	174 995	176 100	176 100	177 400	177 000
Externt upphyrda utrymmen m2	18 048	15 600	15 185	15 185	11 394	11 394
Fastighetskostnader €/m2/mån	4,93	5,26	5,43	5,43	5,50	5,60
Verksamhetsbidrag €/m2/mån	0,96	0,58	0,52	0,52	0,60	0,70
Avskrivningar €/m2/mån	1,07	1,13	1,25	1,25	1,38	1,44
Sålda matportioner						
Matportionspriser						
Daghem /morgonmål	1,28	1,26	1,27	1,27	1,27	1,27
Daghem /lunch	3,07	3,08	3,50	3,50	3,50	3,50
Daghem/dietlunch	3,65	3,66	3,58	3,58	3,58	3,58
Daghem/mellanmål	1,27	1,27	1,28	1,28	1,28	1,28
Skolor/lunch lågstadier	3,17	3,17	3,42	3,42	3,42	3,42
Skolor/lunch högstad./gymn.		3,20	3,46	3,46	3,46	3,46
Skolor/dietlunch	3,74	3,66	3,95	3,95	3,95	3,95
Hagahemmet dagspris		15,18	15,18	15,18	15,18	15,18
Hagahemmet dagspris, diet		15,53	16,53	16,53	16,53	16,53
Hagahemmet demens/Hemmet		14,31	14,31	14,31	14,31	14,31
Hagah. Demens/Hemmet, diet		15,31	15,66	15,66	15,66	15,66
Åldringshem/dagspris	15,69	15,18	16,39	16,39	16,39	16,39
Åldringshem/dagspris, diet	16,06	15,53	16,77	16,77	16,77	16,77
Bädden normal/dygnpris			15,25	15,25	15,25	15,25
Diet 1			16,88	16,88	16,88	16,88
Diet 2			18,85	18,85	18,85	18,85
Diet 3			21,21	21,21	21,21	21,21
Diet 4			23,35	23,35	23,35	23,35
Dagverksamhet lunch		5,70	5,70	5,70	5,70	5,70
Dagverksamhet "dagis"		6,23	6,73	6,73	6,73	6,73
Vård i hemmet, matlådor hemkör		8,20	8,20	8,20	8,20	8,20
Ravioli normal		5,35	5,35	5,35	5,35	5,35
Ravioli diet 1		6,47	6,47	6,47	6,47	6,47
Ravioli diet 2		7,00	7,00	7,00	7,00	7,00
Ravioli diet 3		7,51	7,51	7,51	7,51	7,51
Ravioli diet 4		8,05	8,05	8,05	8,05	8,05
Städning						
Städpaket 1	21,07	21,85	21,95	21,95	21,95	21,95
Städpaket 2 (upphörde i början av 2014)	0,00	25,41				
Städpaket extern			23,04	23,04	23,04	23,04

Koncernförvaltning
Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen
Ansvarsperson: Stadsdirektör Tom Simola
DRIFTSHUSHÅLLNING

SAMMANDRAG €	BS 2014	BU 2015 med ändr.	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017 2018	
Intäkter						
Försäljningsintäkter	7 802 720	7 726 370	8 635 820	8 635 820		
Avgiftsintäkter	7 720	8 000	6 000	6 000		
Understöd och bidrag	66 854	39 000	42 100	42 100		
Övriga intäkter	12 872 348	13 948 000	14 143 050	14 143 050		
Intäkter totalt	20 749 642	21 721 370	22 826 970	22 826 970	22 826 970	22 826 970
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		4,7 %	5,1 %	5,1 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-7 175 502	-7 121 520	-7 328 580	-7 328 580		
Köp av tjänster	-2 982 422	-3 266 690	-4 660 920	-4 660 920		
Material och varor	-5 929 496	-6 163 220	-5 646 440	-5 546 440		
Understöd	-487 070	-624 000	-532 000	-532 000		
Övriga kostnader	-3 199 664	-3 217 110	-3 733 510	-3 733 510		
Kostnader totalt	-19 774 154	-20 392 540	-21 901 450	-21 801 450	-21 801 450	-21 801 450
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		3,1 %	7,4 %	6,9 %		
Verksamhetsbidrag	975 488	1 328 830	925 520	1 025 520	1 025 520	1 025 520
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		36,2 %	-30,4 %	-22,8 %		
Stadsstyrelsens förslag	netto			1 025 520		
Verksamhetsbidrag		1 328 830	925 520	1 025 520	1 025 520	0

ÅRSVERKEN 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Intern service	202,5	191,0	184,0	181,0		
Tillväxtfunktioner	3,0	3,0	3,0	3,0		
Årsverken totalt	205,5	194,0	187,0	184,0	0,0	0,0

Sektor: Allmän- och ekonomiförvaltning

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

DRIFTSHUSHÅLLNING

Grundläggande information om sektorn

Sektorn ansvarar för tvärsektoriella stödfunktioner för förvaltningarna så som allmän förvaltning, ekonomi- och personalförvaltning. Inom sektorn finns följande avdelningar: stadskansliet, ekonomiavdelningen och personalavdelningen. Till stadskansliet hör även turistinformationen och till ekonomiavdelningen hör IT-enheten.

Strategi för sektorn 2016-2018

- Organisationen och serviceutbudet anpassas till stadens finansieringsförmåga.
- Staden går in för skärpt kostnadsmedvetenhet, kostnadseffektivitet och fungerande uppföljning.
- Samarbetet inom regionen främjas.
- Staden uppnår resultat genom uppmuntrande och medvetet ledarskap och med hjälp av ett fungerande ledningssystem.
- Staden förbättrar sin synlighet genom aktiv information och kommunikation.
- En konsekvent personalpolitik som stärker arbetsgivarens anseende baddar för lyckade rekryteringar.
- Vi höjer arbetsglädjen och uppmuntrar till modiga initiativ.
- Vi satsar på arbetshälsa som ger välmående och minskad sjukfrånvaro.
- Vi skapar äkta möjligheter till deltagande – kommunen är lika med invånarna.
- Vi värnar om tvåspråkigheten, som bidrar till kulturell mångfald.
- Direktiven för intern kontroll revideras under år 2016.

Allmän och ekonomiförvaltning

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

DRIFTSHUSHÅLLNING

Verksamhetsområde

Sektorn ansvarar för tvärssektoriella stödfunktioner för förvaltningarna. Inom sektorn finns följande avdelningar: stadskansliet, ekonomiavdelningen och personalavdelningen.

Stadskansliet är stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens beredande och verkställande organ. Avdelningen fungerar som stadsdirektörens kansli och bistår stadsdirektören i dennes arbetsuppgifter. Verksamhetsområdet är allmän förvaltning och stadskansliet handhar uppgifter relaterade till allmänna val, translatortjänster, information och intern postgång, arkivering, front-officeverksamheten i Ekenäs samt stadens telefonväxel.

Staden köper skuldrådgivartjänster från Kyrklätt kommun och fungerar som värdkommun för socialombudsmannen i Västra Nyland och säljer patientombudsmannatjänster till Hangö stad och Kyrklätt kommun.

Ekonomiavdelningen ansvarar för ekonomiförvaltning och -planering, budget, bokslut och verksamhetsberättelse, IT-funktioner, statistik, upphandlingar och riskhantering. Fungerar som stöd för verksamhetsområdena i ekonomi-, rapporterings- och IT-ärenden.

Personalavdelningen ansvarar för stadens personalutveckling, avtalsförhandlingar, löneräkning, pensionsärenden, arbetarskydd, läroavtal, sommarjobb, personalundersökningar, personalstatistik, ledarskapsutbildning, personalförmåner och rekreation, företagshälsovård för personalen, samt stöder de övriga sektorerna vid rekrytering. Avdelningens köpta tjänster består i huvudsak av; medlemsavgifter till kommunala arbetsmarknadsverket, lönespecifikationer, olika arbetshälsoprojekt, företagshälsovård, utbildningstjänster i ledarskap, språk och första hjälpen, kultursedlar och lunchsedlar.

Strategi för verksamhetsområde 2016-2018

- Samarbetet inom regionen främjas.
- Äkta möjligheter till deltagande skapas - kommunen är lika med invånarna. Staden deltar i projektet Öppen förvaltning.
- Staden förbättrar sin synlighet genom aktiv information och kommunikation.
- Vi värnar om tvåspråkigheten, som bidrar till kulturell mångfald. Staden är med i Nationalspråknätverket.
- Åtgärder för förbättrandet och upprätthållandet av arbetsförmågan och arbetshälsan.
- Sakkunskap och stöd i arbetarskyddsärenden.
- Åtgärder för att verkställa en optimal personaldimensionering.
- Staden går in för skärpt kostnadsmedvetenhet, kostnadseffektivitet och fungerande uppföljning.
- Staden söker balans mellan utgifter och inkomster.
- Utveckling av ICT är en viktig del av stadens strategi för perioden.

Förändringar i verksamheten 2016

- Förvaltningsstadgan uppdateras under våren 2016.
- Organisationen ses över i samband med uppdateringen.
- Intern kontrolldirektivet uppdateras under 2016.
- Upphandlingsprocessen vidareutvecklas genom högre användning av det elektroniska upphandlingssystemet. Nya upphandlingsregler på EU- och nationell nivå införs år 2016.
- Staden övergår från Novell/GroupWise till Microsoft AD/Exchange.
- Regionalt IT-samarbete inom dataförvaltningen.
- Projektanställning av bygghälsoexpert inom arbetarskyddet 2016-2017.

Allmän och ekonomiförvaltning
Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen
Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich
DRIFTSHUSHÅLLNING
Förändringar i verksamheten 2017-2018

- Kommunalval hålls i april 2017.
- Den nya kommunallagen förutsätter en del förändringar i uppbyggnaden av ekonomiplanen, främst skyldigheten att täcka underskott.
- Det regionala IT-samarbetet utvecklas.

	BS 2014	BU 2015	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan	
					2016	2017
Prestationer						
Stadsfullmäktige						
antal sammanträden	7	8	8	8		
antal behandlade paragrafer	123	140	140	140		
Stadsstyrelsen						
antal sammanträden	21	24	22	22		
antal behandlade paragrafer	458	500	500	500		
Antal löneutbetalningar per år	42 865	35 000	35 000	35 000		
Antal utdelade kultursedlar	19 400	19 000	19 000	19 000		
Hälsoundersökning av personal	0	700	700	700		
Antal arbetsolyckor	119	0	0	0		
Bankverifikat	477	450	470	470		
Inköpsverifikat Rondo	48 276	50 200	52 700	52 700		
Elektroniska transaktioner inköp						
%-andel	45	70	80	80		
Elektroniska transaktioner						
försäljning %-andel	25	30	35	35		
Servrar	103	95	110	110		
Arbetsstationer	1 531	1 500	1 170	1 170		
Mobila enheter, admin	0	30	81	81		
Mobila enheter, edu	0	290	1 597	1 597		
Användare	4 520	4 550	5 300	5 300		
Avslutade HelpDeskupdrag	2 597	2 650	2 700	2 700		

Allmän och ekonomiförvaltning

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

DRIFTSHUSHÅLLNING

SAMMANDRAG €	BS 2014	BU 2015 med ändr.	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2016 2017	
Intäkter						
Försäljningsintäkter	2 778 866	3 070 320	3 245 340	3 245 340		
Avgiftsintäkter	19 364	22 000	22 500	22 500		
Understöd och bidrag	544 042	69 500	25 000	25 000		
Övriga intäkter	41 486	31 000	34 000	34 000		
Intäkter totalt	3 383 758	3 192 820	3 326 840	3 326 840	3 326 840	3 326 840
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		-5,6 %	4,2 %	4,2 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-3 714 947	-3 800 690	-3 804 660	-3 804 660		
Köp av tjänster	-4 282 313	-3 977 310	-4 023 600	-4 023 600		
Material och varor	-165 568	-144 000	-144 300	-144 300		
Understöd	-301 875	-302 000	-302 000	-302 000		
Övriga kostnader	-1 441 870	-1 293 820	-1 239 470	-1 239 470		
Kostnader totalt	-9 906 573	-9 517 820	-9 514 030	-9 514 030	-9 514 030	-9 514 030
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		-3,9 %	0,0 %	0,0 %		
Verksamhetsbidrag	-6 522 815	-6 325 000	-6 187 190	-6 187 190	-6 187 190	-6 187 190
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		-3,0 %	-2,2 %	-2,2 %		
Stadsstyrelsens förslag	netto			-6 187 190		
Verksamhetsbidrag		-6 325 000	-6 187 190	-6 187 190	-6 187 190	-6 187 190

ÅRSVERKEN 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stadskansliet	19,8	19,2	17,8	16,4		
Ekonomiavdelningen	20,0	20,0	19,0	19,0		
Personalavdelningen	17,0	17,6	17,6	18,6		
Årsverken totalt	56,8	56,8	54,4	54,0		

Stadsdirektören och koncernjuristen
ingår i stadskansliets personalstyrka.

Sektor: Grundtrygghet**Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden****Ansvarsperson: Grundtrygghetsdirektör Jeanette Pajunen****DRIFTSHUSHÅLLNING****Grundläggande information om sektorn**

Grundtrygghetssektorns grundläggande uppgift är att främja kommuninvånarnas hälsa och välfärd och ansvara för att kommuninvånarna i Raseborg erhåller en kvalitativt god och tillräcklig vård och omsorg i samarbete med grundtrygghetsproduktionen, sjukvårdsdistriktet och övriga aktörer.

Genom ett mångsidigt serviceutbud och samarbete med tredje sektorn jämte föreningar stöds individens ansvarstagande för den egna hälsan. Utgångspunkten är insikten om att individens egna levnadsvanor och val är den faktor som mest påverkar hälsotillståndet och indirekt behovet av stadens serviceutbud. Det förebyggande arbetet är av central betydelse.

Strategi för sektorn 2016-2018

Hållbar ekonomisk utveckling inom egen produktion, specialomsorgen och specialistsjukvården. Kritisk granskning av servicestrukturer. Utökning av det regionala samarbetet.

Inom ekonomiplaneperioden uppnås de nationella rekommendationerna gällande äldreomsorgens servicestruktur.

Stärkt ledarskap, utvecklandet av rätta verktyg för styrning av verksamheten både gällande utvecklingsarbete och ekonomi.

Satsning på arbetshälsa och välmående som ger minskad sjukfrånvaro.

Stävjande av kostnadsutvecklingen gällande kommunens betalningsandel av arbetsmarknadsstödet.

Åtgärdsprogrammet 2016 samt 2017-2018 ur sektorns perspektiv**1. Optimering av fastigheter inom vården**

Åtgärden inbegriper bäddavdelningens flytt från Mjölbolsta i januari 2016, omvandling av missbrukarvården från avdelningsvård till öppen vård och flytt till andra utrymmen samt sänkning av demens- och mentalvårdsavdelningens platsantal från 22 till 15. Efterfrågan på kortvårdsplatser har ytterligare förändrats sedan åtgärdsprogrammet uppdaterades, vilket leder till en omprövning gällande minskningen av platsantal.

Nybygget för HNS/VNS psykiatri och stadens mental- och missbrukarvård står klart vid medlet av 2017. Vårdkedjorna uppdateras och arbetsfördelningen granskas/ändras. HNS styrelses beslut gällande den psykiatriska vårdens struktur samt placering sammankopplat med en optimal utrymmes användning förväntas påverka kommunens totala kostnader för specialistsjukvård/psykiatrisk vård.

2. Strukturförändring inom äldreomsorgen

Antalet dygnet runt-platser minskas med 31 under 2016, detta p.g.a. ett klart minskat behov av platser. Satsningarna på öppenvård och andra stödformer för hemmaboende har burit frukt och köerna till dygnet runt-boende har minskat radikalt, tidvis står platser tomma. Denna strukturella åtgärd sker utöver det som fastställts i åtgärdsprogrammet, eftersom situationen så kräver.

Alla verksamhetspunkter inom äldreomsorgen granskas i syfte att utvärdera utrymmenas ändamålsenlighet och verksamhetens kostnadseffektivitet, eventuell centralisering och byggprojekt planeras utgående ifrån utvärderingens resultat. Institutionsvårdplatser omändras till serviceboendeplatser under 2016 då verksamheten i Mjölbolsta-fastigheten flyttar till nybyggda serviceboendet i Karis. Under 2017-2018 minskas ytterligare institutionsvårdplatser och ändringen från institutionsvård till serviceboende fortsätter.

3. Sysselsättningstjänster

En ny lag om sektorövergripande samservice trädde i kraft 1.1.2015. Samservicen skall fungera i hela landet fr.o.m. 1.1.2016. Med förbättrad service påverkas stadens andelar av arbetsmarknadsstödet.

Sektor: Grundtrygghet**Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden****Ansvarsperson: Grundtrygghetsdirektör Jeanette Pajunen****DRIFTSHUSHÅLLNING**

4. HVC-tjänster/omsorgstjänster
Patientströmmarna på hälsostationerna och inom specialistsjukvården granskas. Ansvarsskötare utses på hälsostationerna. Ett projekt startas tillsammans med specialistsjukvården i syfte att nå de patienter som behöver mera insatser. Ett hemförlovningsteam grundas senast 2017.
5. Rättvist betalningssystem gällande prehospitla vården
Målsättningen är att nå en i jämförelse med andra områden rättvis per capita nivå.
6. Anpassning av klientavgifter
Faktureringsystemet ses över samt de avgifter som staden själv enligt lag har möjlighet att påverka.
7. Sänkning av lönekostnaden genom minskning av sjukfrånvaro
8. Sänkning av lönekostnaden genom strukturgenomgång
Den strukturgenomgång som avses i åtgärdsprogrammet sker inom administrationen. En omfördelning av arbetsuppgifterna möjliggör en minskning med ett (1) årsverk 2016.

Prioriteringar 2016

Utvecklandet av ett mera systematiskt rapporteringssätt fortsätter i syfte att underlätta uppföljningen av ekonomin, både för den operativa ledningen som för beslutsfattarna.

Fortsatt satsning på ledarskapsutbildning för enhetschefer och närförmän.

Antalet dygnet runt-platser inom äldreomsorgen minskas med 31, detta p.g.a. ett klart minskat behov av platser. Satsningarna på öppenvård och andra stödformer för hemmaboende fortsätter.

Nya verksamhetsutrymmen för HVC bäddavdelningen och verksamheterna i Mjölbolsta möjliggör satsningar på en ny vårdkultur och ett ökat samarbete med rehabiliteringsenheten. Gällande HVC bäddavdelningen intensifieras samarbetet med VNS/jour- och uppföljningsavdelningen.

Speciell uppmärksamhet fästs vid att förebygga sjukfrånvaron. Samarbete med arbetarskyddsorganisationen och företagshälsovården poängteras. För att stävja behovet av sjukvikarieanslag grundas vikariepooler.

Verkställighet av samjouren prioriteras högt inom hälsovårdstjänsterna. Samarbetet utvärderas kontinuerligt och vårdkedjan anpassas till det nya systemet.

Missbrukarvården övergår till att enbart erbjuda öppenvårdstjänster i starkt samarbete med övriga verksamheter inom staden samt med specialistsjukvården.

Inom sysselsättningstjänsterna prioriteras den sektorövergripande samservicen som en ny serviceform för arbetslösa.

Grundtrygghet / Egen produktion

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Grundtrygghetsdirektör Jeanette Pajunen

DRIFTSHUSHÅLLNING

Verksamhetsområde

Till verksamhetsområdet hör social service (missbrukarvård, invandrarbyrå), omsorgstjänster, hälsovårdstjänster och sysselsättningstjänster.

Omsorgstjänster:

Omsorgstjänsterna tillhandahåller vård och service för den äldre befolkningen i form av seniorrådgivning, dagverksamhet, intervallvård, stöd för närståendevård, färdtjänst, hemvård, serviceboende, bäddavdelningsvård och långvård.

Hälsovårdstjänster:

Hälsovårdstjänsterna ger service till befolkningen inom öppen hälso- och sjukvårdsmottagning, förebyggande vård, rehabiliterande verksamhet, tandvård, mentalvård och företagshälsovård.

Social service:

Till social service verksamhetsområde hör de funktioner som inte är myndighetsfunktioner, missbrukarvården och invandrarbyrån.

Sysselsättningstjänster:

Sysselsättningsavdelningen tillhandahåller tjänster för långtidsarbetslösa och ungdomar inom ramen för ungdomsgarantin.

Strategi för verksamhetsområdet 2016-2018

Äldreservicens struktur anpassas så att den svarar mot de nationella rekommendationerna. Jämsides med behovet av service granskas även äldreomsorgens fastigheter, på basen av detta bedöms behovet för kommande år.

Speciell uppmärksamhet fästs vid att förebygga sjukfrånvaron. Samarbete med arbetarskyddsorganisationen och företagshälsovården poängteras. Satsningar görs i syfte att nå en motiverad, yrkeskunnig personal som trivs på sin arbetsplats.

En ny serviceboendeenhet och seniorbostäder färdigställs i Karis under våren 2016. Serviceboendet och seniorbostäderna förverkligas med ett fastighetsleasingavtal på 25 år. Särskild vikt sätts vid utvecklandet av vårdkulturen.

En intensifierad och aktiv läkarrekrytering fortsätter. Arbetsfördelningen mellan läkare och skötare granskas. Nya arbetsmetoder tas i bruk som t.ex. koordinering av vården för de personer som mest använder sig av hälsovårdstjänster. Detta sker i samarbete med specialistsjukvården.

Den förnyade socialvårdslagens krav och följdverkningar, speciellt inom barnskyddet, granskas och utvärderas under 2018.

Sysselsättningstjänsterna har en aktiv roll i samservicens utveckling och söker nya lösningar för sysselsättningen av arbetslösa.

Staden utreder behovet av seniorboende i Ekenäsområdet under ekonomiplanepreioden.

Grundtrygghet / Egen produktion

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Grundtrygghetsdirektör Jeanette Pajunen

DRIFTSHUSHÅLLNING

Förändringar i verksamheten 2016

Åtgärdsprogrammet förutsätter följande förändringar inom verksamhetsområde egen produktion:

1. Optimering av fastigheter inom vården

Åtgärden inbegriper bäddavdelningens flytt från Mjölbolsta, omvandling av missbrukarvården från avdelningsvård till öppen vård och flytt till andra utrymmen samt sänkning av demens- och mentalvårdsavdelningens platsantal.

2. Strukturförändring inom äldreomsorgen

Institutionsvårdplatser omändras till serviceboendeplatser. Verksamheten i Mjölbolstafastigheten flyttar till nybyggda serviceboendet i Karis.

3. Sysselsättningstjänster

En ny lag om sektorövergripande samservice trädde i kraft 1.1.2015. Samservicen skall fungera i hela landet fr.o.m. 1.1.2016. Med förbättrad service påverkas stadens andelar av arbetsmarknadsstödet. Ökat behov av anslag för lönesubvention.

4. HVC tjänster/omsorgstjänster

Ansvarsskötare på hälsostationerna. Ett projekt startas tillsammans med specialistsjukvården i syfte att nå de patienter som behöver mera insatser. Åtgärden sammankopplas också med specialistsjukvården.

5. Anpassning av klientavgifter

Faktureringsystemet gällande långvårdsavgifter har setts över.

6. Sänkning av lönekostnaden genom minskning av sjukfrånvaro + struktorgenomgång.

Omsorgstjänster:

All verksamhet flyttar ut från Mjölbolsta under första halvåret 2016. Bäddavdelningen flyttar i januari till sina nyrenoverade utrymmen invid Västra Nylands sjukhus. Långvårdsavdelningarna, enheten för intervallvård samt grupphemmet Björnide flyttar till den nya enheten för resurserat serviceboende i Karis centrum i juni. Flytten innebär stora förändringar i enheternas verksamhet och möjliggör ett effektiviserat samarbete med bl.a. rehabiliteringsenheten.

Antalet dygnet runt-platser minskas med 31, detta p.g.a. ett klart minskat behov att platser. Satsningarna på öppenvård och andra stödformer för hemmaboende har burit frukt.

Enligt Kvalitetsrekommendationen för att trygga ett bra åldrande och förbättra servicen (SHM publikationer 2013:15) skall ca 6-7 % av alla 75 år fyllda bo inom resurserat serviceboende medan siffran för antalet 75 år fyllda som vårdas på äldreomsorg eller institution ska ligga mellan 2-3 %. Efter att kvalitetsrekommendationen publicerades har man ytterligare sänkt siffran för institutionsvård, många kommuner har frångått institutionsvård helt. Efter ovan nämnda förändringar ligger siffran för resurserat serviceboende vid ca 6,2 % och för äldreomsorg vid 2,9 %. Detta ger utrymme för ytterligare ändring av servicestrukturen.

Speciell uppmärksamhet fästs vid att förebygga sjukfrånvaron. Samarbete med arbetarskyddsorganisationen och företagshälsovården poängteras.

Karis hemvård övergår i stadens egen regi fr.o.m. 1.1.2016. En genomgång av hela hemvårdsverksamheten i Raseborg genomförs. Enheternas verksamhetsområden, personal och processer granskas i syfte att utöka samarbetet och nå en verksamhetsmässigt och ekonomiskt optimal helhet. Hemvårdens sjukskötarsursering stärks och en satsning på rehabiliteringspersonal inom hemvården sker i samarbete med rehabiliteringsenheten.

En personalpool grundas under år 2016. Ett eller flere pilotområden väljs ut, därefter görs en bedömning av resultatet samt tas ett beslut om hur verksamheten utvecklas.

Seniorrådgivningens verksamhet utökas med en sjukskötare. Speciellt det utökande antalet närstående vårdare behöver mera stöd, man ska också inleda hälsogranskningar för dem enligt social- och hälsovårdsministeriets riktlinjer. En ergoterapeutresurs inom dagverksamheten är ytterligare en viktig satsning för att stöda de hemmaboende äldre och minska behovet av dygnet runt-boendeplatser.

Grundtrygghet / Egen produktion

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Grundtrygghetsdirektör Jeanette Pajunen

DRIFTSHUSHÅLLNING

Hälsovårdstjänster:

Väsentliga ändringar sker i slutet av år 2015 eller från början av år 2016 i alla tjänster förutom i mental- och tandvårdens tjänster. Samtliga enheter belastas ekonomiskt i viss mån eller väsentligt av nya arbetstidsbestämmelser som höjer kostnaderna.

Förebyggande hälsovård

För år 2016 finns planer på att grunda en hälsovårdarvakans inom mödra- och barnrådgivningen. Då kan de lagstadgade granskningarna och de sk. omfattande hälsogranskningarna, stödet till väntande mödrar med handledning och välfärd samt till barn under skolåldern garanteras. Då kan man också sköta hälsovårdarnas övriga uppgifter i elevvården, uppgifterna i enlighet med faderskapslagen och preventivrådgivningen samt anordnandet av föräldrakurser.

Den förnyade lagen om faderskap träder i kraft 1.1.2016. Lagen förutsätter att erkännandet av faderskapet blir till en väsentlig del (ca 70-80 % av barnen som föds i en parrelation) en verksamhet för rådgivningarna i stället för tidigare praxis där faderskapet erkänns hos en barnskyddsmyndighet. Dessutom deltar barnrådgivningens hälsovårdare i förskolans elevvårdsgrupp och medverkar i regelbundna lagstadgade möten.

Den förnyade socialvårdslagen 30.12.2014/1301 träder i kraft stegvis från 1.1.2015 och de åtgärder som lagen förutsätter bör ha inletts helt från och med 1.1.2016.

I januari 2015 tillsattes en multiprofessionell arbetsgrupp för att skapa ett servicesystem som förutsätts av den nya socialvårdslagen. Arbetsgruppen kom fram till att det ger bäst synergier om familjecenterverksamheten förstärks eftersom lagens tyngdpunktsområde ligger inom det förebyggande barnskyddet. Det förebyggande barnskyddsarbetet bör skötas av en myndighet, som har en socialarbetares kompetens för att bedöma behovet av socialtjänster och specialstöd, uppgöra klientplaner samt fatta tjänstebeslut. Klienten bör dessutom ha en utsedd kontaktperson så länge som klientförhållandet varar.

För att kunna leva upp till den nya socialvårdslagens krav behöver familjecenterverksamheten förstärkas med följande resurser: en (1) socialarbetare, en (1) närvårdare och en (1) familjehandledare.

Öppen hälso- och sjukvårdsmottagning

Jourverksamheten har från och med 2.11.2015 koncentrerats till Västra Nylands sjukhus, till sk. samjour också under tjänstetid utöver den tidigare samjouren utanför tjänstetid. På hälsostationerna (Karis, Pojo och Ekenäs) erbjuds icke-brådiskande och annan brådiskande service. Ekenäs hälsostation flyttar från och med 14.12.2015 in i i HNS utrymmen. Dessa ändringar i verksamheten väntas generera ekonomisk nytta, vilket dämpar kostnadsökningen och främjar rationaliseringen av vården av patienter, när verksamheten är förlagd till samma fastighet som laboratorie- och röntgentjänster samt specialistsjukvården.

På våren 2016 utexamineras dessutom 3-4 skötare med rätt att skriva ut recept i stället för tidigare två. Detta lättar trycket på läkartjänster. Självanmälningsskiosker tas i bruk hösten 2015. Detta frigör två skötares resurser för koordinering av vården av dem som mest använder hälsovårdstjänster och för uppgörande av vårdplaner. I syfte att undvika onödiga läkarbesök utnyttjas fysioterapeuternas arbetsinsats under år 2016 för styrning av patienter med akuta rörelseorgansjukdomar. Med alla dessa åtgärder rationaliseras mottagningsverksamheten som störs av läkarbrist.

Rehabiliterande verksamhet

Ändringen inom fysioterapitjänsterna har inletts redan år 2015. Servicen riktas alltmer till aktivt förebyggande och rehabilitering, främst i grupper särskilt för att stöda tjänsterna till åldringar och möjligheterna att bo hemma. Den individuella fysioterapeutiska styrningen fortsätter, men man strävar efter att styra patienterna allt effektivare till egenvård och att ta eget ansvar. Talterapiresurserna normaliseras under år 2016. Då kan man i huvudsak avstå från köp av tjänster.

Mentalvårdstjänster

Mentalvårdstjänsternas verksamhet fortsätter som tidigare, men för vuxenmottagningen i Ekenäs i ändrade utrymmen på grund av rivningen av hälsovårdscentralens byggnad. År 2017 uppförs Psyke-huset i stället för Ekenäs hälsostation. Där förläggs HNS psykiatriska verksamhet men också Raseborgs missbrukartjänster och

Grundtrygghet / Egen produktion

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Grundtrygghetsdirektör Jeanette Pajunen

DRIFTSHUSHÅLLNING

mentalvårdstjänsterna för vuxna inom Ekenäsområdet. Planeringen av samkörningen av funktionerna fortsätter under år 2016 utan extra resurser.

Tandvård

Verksamheten fortsätter effektivt med samma resurser som år 2015.

Företagshälsovård

Staden konkurrensutsätter företagshälsovårdstjänsterna, vilket inkluderar också kommunens lagstadgade skyldighet att erbjuda företagshälsovårdstjänster till småföretagare. Den nya företagare som erbjuder företagshälsovårdstjänster antas vara verksam 1.4.2016.

Social service:

Missbrukarvårdens planering av en förändring av verksamhetsinriktningen från avdelningsvård mot öppen vård har pågått under år 2015 och kommer att förverkligas under 2016. Målsättningen är att skapa en funktionell öppen vård med ett effektivt samarbete med övriga verksamhetsenheter inom staden.

Det är öppet huruvida de asylsökande, som beviljas uppehållstillstånd och som nu finns i regionen väljer att stanna kvar i Raseborg. Invandrarbyrån koordinerar stadens del av denna verksamhet.

Sysselsättningstjänster:

Den sektorövergripande samservicen (TYP) för arbetslösa startar fr.o.m. 1.1.2016.

Målsättningen för 2016 är att med sysselsättningstjänsternas befintliga kapacitet och service gällande långtidsarbetslösa och unga kunna minska kostnaderna för kommunens andel av arbetsmarknadsstödet i jämförelse med 2015 års nivå. I medeltal (jan-aug) har kostnaderna för arbetsmarknadsstödet under 2015 varit 158 800 €/månad. Budget 2016 är beräknad utgående ifrån 157 500 €/månad.

Budget 2016 innehåller ett ökat anslag för åtgärder med lönesubvention. Ett multiprofessionellt team bestående av psykolog, hälsovårdare, socialarbetare och läkare tillsätts för att arbeta med de arbetslösa som inte står till arbetsmarknadens förfogande. Teamets uppgift är att ge utlåtanden och ansöka om rehabilitering eller sjukpension för de arbetslösa.

Sysselsättningspolitiskt understöd har anhållits av TE-tjänsterna i Nyland. Syftet är att möjliggöra en satsning på arbetsträning för olika målgrupper. Detta som ett stöd för arbetsgivare och arbetssökande att hitta varandra och de olika alternativ som finns kring arbetsprövning, läroavtal, lönestöd och lönearbeten.

Förändringar i verksamheten 2017-2018

Social service:

I enlighet med det avtal som Raseborg slöt med ELY-centralen i slutet av 2013 tar staden emot ca 25 kvotflyktingar vart tredje år. Hösten 2014 kom en grupp kvotflyktingar till staden, vilket innebär att det under 2017 blir aktuellt med en ny grupp.

Sommaren 2017 beräknas nybygget invid sjukhuset stå klart, missbrukarvården får sina nya utrymmen här.

Omsorgstjänster:

En genomgång av äldreomsorgens fastigheter görs, på basen av det bedöms behovet av utrymmen för kommande år. Antalet dygnet runt-boendeplatser dras ytterligare ner med 19. 21 äldreomsorgsplatser ändras om till resurserat serviceboende. Den öppna servicen i form av seniorrådgivningsverksamhet och dagverksamhet utvecklas. Hemförlövningsteam grundas inom hemvården. RAI-programmet tas i bruk.

Sysselsättningstjänster:

Regeringens spetsprojekt för kommande år lyfter fram tre punkter som berör sysselsättningstjänsterna:

1. Möjligheter att överföra arbetskraftsservice och tillhörande resurser gällande svårt sysselsatta från TE-tjänsterna till kommunen utreds.
2. En annan prioritering är att utveckla ungdomsgarantin i samma riktning som samhällsgarantin så att de unga som behöver stöd kan få all service från ett och samma ställe.
3. En modell för aktiverande social trygghet skall utformas.

Grundtrygghet / Egen produktion
Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden
Ansvarsperson: Grundtrygghetsdirektör Jeanette Pajunen
DRIFTSHUSHÅLLNING

	BS 2014	BU 2015	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan	
					2017	2018
Prestationer						
<i>Omsorgstjänster:</i>						
Serviceboende/antal platser	82	79	114	114	135	135
Institution/antal platser	142	136	98	98	77	58
Intervallvård/antal platser		23	13	13	13	12
Bäddavdelningsvård/antal platser		60	40	40	40	40
Vård i hemmet/antal besök	124 611	125 000	239 900	239 900	271 087	298 000
Vård i hemmet/antal klienter	649	450	613	613	645	657
Vård i hemmet/tid för direkt klientarbete (%)		50	55	55	60	65
Seniorrådgivning/antal besök	1 541	1 200	2 000	2 000	2 200	2 200
<i>Hälsovårdstjänster:</i>						
Öppen hälso- o sjukvårdsmottagning/ antal sjukskötarsbesök	30 942	25 000	29 000	29 000	30 000	30 000
Öppen hälso- och sjukvårdsmottagning/antal läkarbesök	21 673	26 700	21 000	21 000	21 000	21 000
Icke brådskande vård/kötider	22	20	20	20	20	20
Förordningen 338/2011/antal omfattande hälsogranskningar		1 750	3 000	3 000	3 000	3 000
Valfrihet/antal inflyttade till Raseborgs hälsovårdstjänster		100	70	70	70	70
Valfrihet/antal utflyttade från Raseborgs hälsovårdstjänster		100	70	70	70	70
Lagen om studerande och skolhälsovård/ antal akuta besök hos psykolog		125	20	20	20	20
Fysioterapi/antal grupptillfällen		300	770	770	1 000	1 000
Fysioterapi/antal hembesök		600	2 200	2 200	2 500	2 500
Tandvård/antal tandläkarbesök		23 500	24 500	24 500	25 000	25 000
Tandvård/antal munhygienistbesök		3 400	3 000	3 000	3 400	3 400
<i>Social service:</i>						
Avvårjningsenheten/belägnings%	62	90				
Invandrararbete/antal kunder (Raseborg)		120	90	90	95	95
Invandrararbete/ antal kunder (Hangö)		25	27	27	35	40
Flyktingarbete/antal kunder (Raseborg)		48	50	50	75	75
Flyktingarbete/antal kunder (Hangö)		37	37	37	40	60

Grundtrygghet / Egen produktion
Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden
Ansvarsperson: Grundtrygghetsdirektör Jeanette Pajunen
DRIFTSHUSHÅLLNING

	BS 2014	BU 2015	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017 2018	
Prestationer						
<i>Sysselsättningstjänster:</i>						
Sysselsatta vuxna/ medeltal/månad	193	155	170	170	175	180
Antal vuxna som kommit vidare från sysselsättningen/år		40	60	60	60	70
Uppsökande ungdomsarbete/antal anmälningar/år	79	100	100	100	100	100
Sysselsatta unga/medeltal/månad		35	40	40	45	45
 Antal unga (under 30 år) som kommit vidare från sysselsättningen/år	56	70	80	80	80	90
Kommunens andel av arbetsmarknadsstödet/antal personer/medeltal/månad	253	400	375	375	350	350
Bindande mätetal						
Dygnet runt platser/ medelvårddygnspris		119	122	122	117	116
Bäddavdelningsplatser / medelvårddygnspris		201	185	185	185	185
Vård i hemmet/pris per besök		32	25	25	25	25
Kommunens andel av arbetsmarknadsstödet/ €/ år		1 968 000	1 890 000	1 890 000	1 722 000	1 722 000
Arbetsutbildning för befrämjande av psykisk hälsa/pris/besök		43	43	43	45	45

Grundtrygghet / Egen produktion
Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden
Ansvarsperson: Grundtrygghetsdirektör Jeanette Pajunen
DRIFTSHUSHÅLLNING

SAMMANDRAG €	BS 2014	BU 2015 med ändr.	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017	2018
Intäkter						
Försäljningsintäkter	1 695 661	1 831 510	1 224 740	1 224 740		
Avgiftsintäkter	6 040 350	6 497 460	6 451 960	6 451 960		
Understöd och bidrag	432 008	475 310	693 770	693 770		
Övriga intäkter	677 408	667 430	690 770	690 770		
Intäkter totalt	8 845 427	9 471 710	9 061 240	9 061 240	9 000 000	9 000 000
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		7,1 %	-4,3 %	-4,3 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-28 732 610	-28 646 020	-29 046 010	-29 046 010		
Köp av tjänster	-7 163 082	-7 395 830	-7 712 970	-7 712 970		
Material och varor	-1 686 408	-1 824 520	-1 842 380	-1 842 380		
Understöd	-1 999 438	-2 884 060	-2 836 000	-2 836 000		
Övriga kostnader	-2 986 170	-3 077 650	-2 817 320	-2 817 320		
Kostnader totalt	-42 567 708	-43 828 080	-44 254 680	-44 254 680	-43 580 000	-43 580 000
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		3,0 %	1,0 %	1,0 %		
Verksamhetsbidrag	-33 722 281	-34 356 370	-35 193 440	-35 193 440	-34 580 000	-34 580 000
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		1,9 %	2,4 %	2,4 %		
Stadsstyrelsens förslag	netto			-35 193 440		
Verksamhetsbidrag		-34 356 370	-35 193 440	-35 193 440	-34 580 000	-34 580 000

ÅRSVERKEN 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Socialservice, egen prod.	31,5	29,0	29,0	24,0		
Omsorgstjänster, egen prod.	641,0	624,9	608,0	**615,5		
Hälsovårdstjänster, egen prod.	109,0	*152,0	152,0	156,0		
Sysselsättn.tjänster, egen prod.	18,3	19,2	21,0	21,0		
Årsverken totalt	799,8	825,1	810,0	816,5		

*övertagande av Karis HVC.

**minskning av 30,5 årsverk p.g.a strukturella förändringar, ökning av 38 årsverk p.g.a. övertagande av Karis vård i hemmet.

Grundtrygghet / Myndighetsuppgifter

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Grundtrygghetsdirektör Jeanette Pajunen

DRIFTSHUSHÅLLNING

Verksamhetsområde

Till verksamhetsområdet hör myndighetsuppgifter inom social service, vuxensocialarbete och handikappservice samt barn- och familjearbete.

Strategi för verksamhetsområdet 2016-2018

- Staden går in för att skapa fungerande tvär-professionella processer med stöd i den nya socialvårdslagen och annan förnyad lagstiftning.
- Det strukturella socialarbetet med produktion av information och målinriktade åtgärder utnyttjas för att främja välfärd och hälsa.
- Satsningar på att stärka nya kostnadseffektiva serviceformer.

Förändringar i verksamheten 2016Vuxensocialarbete:

Kostnaderna för det grundläggande utkomststödet ökar, vilket tydligt syns i budgetuppföljningen under år 2015. Den nya socialvårdslagen som huvudsakligen trädde i kraft 1.4.2015 kommer att förändra arbetsuppgifterna inom vuxensocialarbetet eftersom bedömningen av servicebehovet och tillhörande klientplaner tillsammans med andra samarbetsparter lyfts fram som ett viktigt arbetsredskap.

Handikappservice:

Handikappservicens utmaningar syns inom anslagen för färdtjänst enligt handikappservicelagen och personlig assistans. Då det gäller personlig assistans använder sig numera en majoritet av de handikappade av arbetsgivarmodellen i enlighet med målsättningen. En noggrann uppföljning av alla enskilda ärenden och noggranna klient- och serviceplaner är viktiga arbetsredskap både inom färdtjänsten och inom personlig assistans.

Ramavtalen gällande köptjänster för personlig assistans löper ut 31.12.2016.

Barn- och familjearbete:

Inom barn- och familjetjänster fortsätter satsningarna inom den öppna vården och placeringar inom familjevården. Utbildningen av familjevårdare, stödfamiljer och stödpersoner har kommit igång och fortsätter under år 2016. Inom barnskyddet kommer tyngdpunkten för familjearbetarna att vara det effektiverade familjearbetet för att förhindra kostsamma placeringsalternativ. Nya socialvårdslagen och andra lagändringar i samband med den trädde i huvudsak i kraft 1.4.2015. I samband med detta har också betydande ändringar gjorts i barnskyddslagen, vilket kommer att påverka klientprocessen t.ex. när det gäller bedömningen av servicebehovet och beslutsfattandet. Familjecentret kommer att få en mera betydande roll gällande detta. Nya faderskapslagen träder i kraft 1.1.2016, vilket innebär att processerna gällande erkännande av faderskap ändrar då rådgivningen kommer med i bilden.

Förändringar i verksamheten 2017-2018

Från 1.1.2017 överförs handläggningen av det grundläggande utkomststödet till Folkpensionsanstalten (FPA). De kostnader som blir kvar efter att statsandelar dragits ifrån kommer fortsättningsvis att belasta kommunens budget. Planeringsprocessen har startat under år 2015. Det kompletterande och förebyggande utkomststödet blir kvar inom vuxensocialarbete och ett intensivare samarbete kommer att finnas med FPA. I samband med att det grundläggande utkomststödet överförs till FPA kan man anta att antalet hushåll som erhåller utkomststöd stiger i och med att många andra förmåner beviljas via FPA och informationen om de olika förmånerna sammanförs.

Inom handikappservicen håller lagstiftningen på att uppdateras. Avsikten är att en ny funktionshinderlag skall förena den nuvarande handikappservicelagen och specialomsorgslagen. Detta är ett led i att trygga likvärdiga tjänster för olika grupper av personer med funktionsnedsättning. Social- och hälsovårdsministeriets slutrapport blev klar i april 2015. Det är ännu oklart när den nya lagen träder i kraft.

Grundtrygghet / Myndighetsuppgifter
Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden
Ansvarsperson: Grundtrygghetsdirektör Jeanette Pajunen
DRIFTSHUSHÅLLNING

	BS 2014	BU 2015	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017	2018
Prestationer						
Utkomststöd - antal hushåll/år	1 200	1 300	1 400	1 400	1 500	1 500
Barnskydd/ institutionsplaceringar/antal dygn/år		8 600	8 300	8 300	8 100	7 900
Barnskydd/familjevård/antal dygn/år		4 850	5 000	5 000	5 200	5 400
Personlig assistans/ antal personer	66	65	72	72	74	76
Personlig assistans/ antal timmar/år	69 882	60 000	65 000	65 000	62 000	60 000
Bindande mätetal						
Institutionsplaceringar/€/dygn		276	259	259	260	260
Familjevård/€/dygn		75	71	71	72	73
Assistanstimmar/€/h		23	21	21	20	20
Utkomststöd/€/hushåll		1 296	1 372	1 372	1 400	1 400

SAMMANDRAG €	BS 2014	BU 2015 med ändr.	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017	2018
Intäkter						
Försäljningsintäkter	283 803	0	0	0		
Avgiftsintäkter	186 148	320 230	49 850	49 850		
Understöd och bidrag	1 334 585	1 400 000	1 700 000	1 700 000		
Övriga intäkter	132 781	129 010	111 000	111 000		
Intäkter totalt	1 937 317	1 849 240	1 860 850	1 860 850	1 860 850	1 860 850
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		-4,5 %	0,6 %	0,6 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-2 030 074	-1 969 550	-2 065 590	-2 065 590		
Köp av tjänster	-4 969 303	-4 646 710	-4 557 260	-4 557 260		
Material och varor	-12 328	-11 900	-12 700	-12 700		
Understöd	-4 614 969	-5 299 900	-5 546 000	-5 546 000		
Övriga kostnader	-208 714	-205 310	-185 320	-185 320		
Kostnader totalt	-11 835 388	-12 133 370	-12 366 870	-12 366 870	-12 366 870	-12 366 870
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		2,5 %	1,9 %	1,9 %		
Verksamhetsbidrag	-9 898 071	-10 284 130	-10 506 020	-10 506 020	-10 506 020	-10 506 020
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		3,9 %	2,2 %	2,2 %		
Stadsstyrelsens förslag	netto			-10 506 020		
Verksamhetsbidrag		-10 284 130	-10 506 020	-10 506 020	-10 506 020	-10 506 020

ÅRSVERKEN 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Socialservice	51,5	47,0	47,0			
Årsverken totalt	51,5	47,0	47,0	0,0		

Grundtrygghet / Administration och externa avtal

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Grundtrygghetsdirektör Jeanette Pajunen

DRIFTSHUSHÅLLNING

Verksamhetsområde

Verksamhetsområdet innehåller anslag för grundtrygghetens administration samt köp av tjänster inom specialomsorgen och äldreomsorgen av utomstående producenter. I detta anslag ingår även de understöd till sammanslutningar som grundtryggheten beviljar.

Strategi för verksamhetsområdet 2016-2018

Utvecklingen sker i enlighet med planerad lagstiftning där avsikten är att förena den nuvarande handikappservicelagen med specialomsorgslagen. Nya lösningsmodeller övervägs.

Handikappserviceteamet går medvetet in för att ha en större framtoning då det gäller uppgörandet av klient- och serviceplaner inom specialomsorgen.

Förändringar i verksamheten 2016

Administrationn minskar sin personalstyrka med ett (1) årsverk, arbetsuppgifterna omfördelas.

Specialomsorgen:

Inom specialomsorgen köps den största delen av servicen från Kårkulla och Eteva samkommuner. Kårkulla och Eteva har utvecklat olika mätare för bedömningen av vårdtyngden. Inom Kårkulla har man tagit i bruk den sk. "Stockholmsmodellen" med ett utökat antal vårdtyngdskategorier. Inom Eteva har man gått in för en internationell ICF-klassificering (International Classification of Functioning, Disability and Health). Detta innebär att det uppskattade antalet dygn inom serviceboende förändras. Detta syns tydligt inom Kårkullas serviceboende där en ny kategori "hemmadagar" har kommit med. Inom Kårkulla finns ett ökande antal seniorer som inte längre har arbetsverksamhet, utan som är i serviceboendet hela dagen. Alla som har arbetsverksamhet har en ledig månad på sommaren och då har de också "hemmadagar". Kårkulla beräknas ha 5 387 hemmadagar år 2016. Inom Eteva syns förändringar inom dagverksamheten. Detta beror på att det finns några klienter som har arbetsverksamhet enligt socialvårdslagen och dessa kostnader går från ett eget kostnadsställe.

Omsorgstjänster:

Avtalet med serviceproducenten vid Villa Pentby går ut 31.8.2016. Utöver dessa platser finns avtal på 17 boendeplatser samt betalningsförbindelser för de personer som bor på Villa Rosa i Mjölbolsta. Hemvården i Karis blir en del av den egna serviceproduktionen 1.1.2016.

Förändringar i verksamheten 2017-2018

Grundtrygghet / Administration och externa avtal

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Grundtrygghetsdirektör Jeanette Pajunen

DRIFTSHUSHÅLLNING

	BS 2014	BU 2015	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017 2018	
Prestationer						
Serviceboende, antal platser	87	87	85	85	83	80
Intervallvård/antal platser	0	1				
Vård i hemmet/antal besök	51 845	49 700				
Vård i hemmet/antal klienter	182	185				
Kårkulla, boendeservice, antal dygn/år	21 822	23 000	29 400	29 400	29 400	29 400
Eteva, boendeservice, antal dygn/år	7 395	8 200	8 700	8 700	8 700	8 700
Kårkulla, dagverksamhet, antal besök/år	15 843	16 000	14 200	14 200	14 200	14 200
Eteva, dagverksamhet, antal besök/år	5 485	6 600	4 600	4 600	4 600	4 600
Bindande mätetal:						
Dygnet runt platser/medelvård- dygnspris		103	103	103	106	105
Vård i hemmet/pris/besök		38				
Kårkulla, boendeservice/€/dygn		132	103	103	104	105
Eteva, boendeservice/€/dygn		130	92	92	93	94
Kårkulla, dagverksamhet/€/besök		72	84	84	85	86
Eteva, dagverksamhet/€/besök		50	72	72	73	74

Grundtrygghet / Administration och externa avtal

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Grundtrygghetsdirektör Jeanette Pajunen

DRIFTSHUSHÅLLNING

SAMMANDRAG €	BS 2014	BU 2015 med ändr.	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017	2018
Intäkter						
Försäljningsintäkter	126 389	25 000	52 000	52 000		
Avgiftsintäkter	1 164 026	1 169 390	1 260 610	1 260 610		
Understöd och bidrag						
Övriga intäkter	443 257	485 110	8 000	8 000		
Intäkter totalt	1 733 672	1 679 500	1 320 610	1 320 610	1 290 000	1 246 500
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		-3,1 %	-21,4 %	-21,4 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-1 157 457	-1 056 830	-1 010 740	-1 010 740		
Köp av tjänster	-13 534 294	-13 759 970	-12 358 560	-12 358 560		
Material och varor	-129 230	-132 000	-48 500	-48 500		
Understöd	-146 417	-189 000	-230 000	-230 000		
Övriga kostnader	-503 805	-541 530	-506 460	-506 460		
Kostnader totalt	-15 471 203	-15 679 330	-14 154 260	-14 154 260	-14 134 260	-14 050 000
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		1,3 %	-9,7 %	-9,7 %		
Verksamhetsbidrag	-13 737 532	-13 999 830	-12 833 650	-12 833 650	-12 844 260	-12 803 500
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		1,9 %	-8,3 %	-8,3 %		
Stadsstyrelsens förslag	netto			-12 833 650		
Verksamhetsbidrag		-13 999 830	-12 833 650	-12 833 650	-12 844 260	-12 803 500

ÅRSVERKEN 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Administration, stödtjänster	16	16	13,5	12,5		
Årsverken totalt	16	16	13,5	12,5		

Grundtrygghet / Specialsjukvård

Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden

Ansvarsperson: Grundtrygghetsdirektör Jeanette Pajunen

DRIFTSHUSHÅLLNING

Verksamhetsområde

Omfattar specialsjukvård och tillhörande stödtjänster (laboratorium, röntgen), samjour och jour- och uppföljningsavdelningen vid VNS, hjälpmedelscentral samt prehospita akutsjukvård.

Verksamhetsområdet innefattar även pensioner för tidigare anställda inom specialsjukvårdens samkommuner och kommunalförbund.

Genom att effektivisera överflytten av klienter till verksamhet i stadens regi regleras kostnaderna för jour- och uppföljningsavdelningen.

Strategi för verksamhetsområdet 2016-2018

Samjouren förverkligas och vårdkedjan anpassas till detta gällande HVC bäddavdelningen och VNS/jour- och uppföljningsavdelningen.

Genom att effektivisera överflytten av patienter från specialsjukvården till primärhälsovården regleras kostnaderna för jour- och uppföljningsavdelningen.

Verksamhetsmässiga förberedelser görs med tanke på att vuxenpsykiatri, mentalvård och missbrukarvård finns i gemensamma utrymmen fr.o.m. juni 2017.

Kostnaderna för den prehospitala akutsjukvården hålls på en stabil nivå genom ett fastställt per capita pris.

Specialsjukvårdens kostnader anpassas till en optimal service- och resursnivå.

Åtgärdsprogrammet förutsätter följande förändringar inom verksamhetsområde specialsjukvård:

1. Rättvist betalningssystem gällande den prehospitala vården.
2. Hemförlovningsteam och kartläggning av patientströmmar.

Förändringar i verksamheten 2016

Kostnaderna för den prehospitala akutsjukvården budgeteras enligt 50 €/capita. Efter att staden år 2015 erhöll den så kallade "ambulansrabatten" blev betalningsandelen 57 €/capita.

Kostnaderna för samjouren stiger med 290 000 € jämfört med budget 2015. I och med att stadens personalresurser används inom samjouren sjunker nettokostnadsökningen till 110 000 €. Samjouren förväntas tydliggöra vårdkedjan gällande jour- och uppföljningsavdelningen och HVC bäddavdelningen.

Under 2016 förbereds verksamhetsmässigt alla de förändringar som träder i kraft då nybygget för HNS/VNS psykiatri och stadens mental- och missbrukarvård står klart. Vårdkedjorna uppdateras och arbetsfördelningen granskas/ändras. Missbrukarvården finns i egen regi enbart som öppenvård fr.o.m. 2016, en mental- och missbrukarvårdskoordinator fungerar som kontaktlänk mellan primär- och specialsjukvård.

Förändringar i verksamheten 2017-2018

HNS/VNS vuxenpsykiatri och ungdomspsykiatri och stadens mental- och missbrukarvård koncentrerar sin verksamhet till en fastighet invid sjukhuset. Fastigheten är ett nybygge som uppförs där Ekenäs hälsostation finns idag. Vuxen- och ungdomspsykiatriens platsantal minskar radikalt. Den psykiatriska vården blir allt mer öppenvårdsinriktad.

Under 2017 grundas ett hemförlovningsteam.

Grundtrygghet / Specialsjukvård
Förtroendeorgan: Grundtrygghetsnämnden
Ansvarsperson: Grundtrygghetsdirektör Jeanette Pajunen
DRIFTSHUSHÅLLNING

	BS 2014	BU 2015*	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017	2018
Prestationer						
Antal vård dagar (psykiatri)	3 807	2 850	3 365	3 365	2 765	2 400
Nord DRG produkter	15 105	8 900	16 219	16 219	16 200	16 200
Samjour (HVC)/antal besök/år	3 682	3 500	3 775	3 775	3 775	3 775
Jour- och uppföljningsavdelningen / antal vård dygn/år	1 975	1 750	1 817	1 817	1 700	1 700

*Prestationerna i BU 2015 innehåller felaktigt endast VNS prestationer!

SAMMANDRAG €	BS 2014	BU 2015* med ändr.	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017	2018
Intäkter						
Försäljningsintäkter			180 000	180 000		
Avgiftsintäkter						
Understöd och bidrag						
Övriga intäkter						
Intäkter totalt	0	0	180 000	180 000	180 000	180 000
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)						
Kostnader						
Personalkostnader	-2 037 597	-1 895 000	-1 900 000	-1 900 000		
Köp av tjänster	-40 620 780	-41 182 000	-41 276 000	-41 276 000		
Material och varor						
Understöd						
Övriga kostnader	-164 869	0	0	0		
Kostnader totalt	-42 823 247	-43 077 000	-43 176 000	-43 176 000	-42 626 000	-42 351 000
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		0,6 %	0,2 %	0,2 %		
Verksamhetsbidrag	-42 823 247	-43 077 000	-42 996 000	-42 996 000	-42 446 000	-42 171 000
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		0,6 %	-0,2 %	-0,2 %		
Stadsstyrelsens förslag	netto			-42 996 000		
Verksamhetsbidrag		-43 077 000	-42 996 000	-42 996 000	-42 446 000	-42 171 000

Sektor: Bildning**Förtroendeorgan: Bildningsnämnd, Kulturnämnd, Fritidsnämnd****Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman****DRIFTSHUSHÅLLNING****Grundläggande information om sektorn**

Målet inom verksamhetsområdet är att erbjuda kvalitativ verksamhet och undervisning i en trygg och pedagogiskt relevant inlärningsmiljö som främjar kontinuitet för barn och unga i ett livslångt lärande.

Verksamheten ska fostra till sund självkänsla och medmänsklighet samt ge barn och unga goda kunskaper och färdigheter för ett kvalitativt liv.

Till bildningssektorns grundläggande uppgifter hör också att skapa förutsättningar för en aktiv och meningsfull fritid för kommuninvånarna i Raseborg. Bildningssektorn bidrar till stadens attraktionskraft både som boendekommun, studieort och turistmål och ser det som sin uppgift att främja en hållbar utveckling och att verka för tolerans i vardagen.

Strategi för sektorn 2016-2018

Stabilisering av ekonomin och tryggheten av livskraft. Kostnadseffektivitet som ledstjärna i ledningen av det dagliga arbetet.

Utveckla konkreta arbetssätt för att förbättra inlärningsresultaten och språkkunskaperna.

Staden försäkras om att verksamhetsnätet och dess resurser står i rätt proportion till antalet användare. En heltäckande skolnätstudie görs under perioden.

Sektorn utarbetar en fungerande uppföljning av tjänsteproduktionens kvalitet.

Staden utnyttjar det befintliga byggnadsbeståndet optimalt för verksamhetens behov.

Ett gott samarbete mellan aktörer inom utbildning på andra stadiet främjas.

Fortsätta stöda och utveckla användningen av IKT i förskolor, grundläggande utbildning och gymnasier.

Kultur- och fritidsverksamheten söker aktivt möjligheter till samarbete och fungerande samarbetslösningar med föreningar och andra aktörer.

Kontakterna till och samarbetet med föreningarna intensifieras och struktureras. Trots ekonomiskt utmanande tider bör staden garantera möjligast goda förutsättningar för föreningarnas verksamhet.

Sektorns alla avdelningar deltar i planeringen inför Finlands 100-årsjubileum.

Främja ett aktivt samarbete mellan skolor, ungdomsverkstäder, övriga kommunala enheter, tredje sektorn samt föreningar och församlingar.

Väl fungerande ungdomsfullmäktige och aktiverande av ungdomarna i samhällsfrågor.

Sektor: Bildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd, Kulturnämnd, Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman

DRIFTSHUSHÅLLNING

Åtgärdsprogrammet 2016 ur sektorns perspektiv

Skolornas resursering anpassas i samband med fastställandet av timresursen.

Försäljning av Fiskarin koulu verkställs och ägandet övergår till en utomstående förening, vilket medför lägre driftskostnader för staden.

Bildningsnämnden har inte beslutat om förändringar i antalet skolor i kommunen. Detta medför att verksamheten inte ännu kan effektiveras i enlighet med fastställt åtgärdsprogram. En möjlig effektivisering måste föregås av en heltäckande utredning varefter beslut om verkställighet kan tas.

Arbetet med en heltäckande granskning av skolnätet inleds i början av året 2016 för att hitta förslag till beslut om alternativa och effektivare strukturer i skolnätet.

Då linje- och kollektivtrafiken i regionen minskat under 2015 medför detta att den beräknade effektiveringen av elevtransporterna kan komma att utebli.

Inom småbarnspedagogiken (dagvården) fortsätter samordnandet av verksamheten till färre enheter. Samordningen medför att personalresurserna kan användas effektivare.

Åtgärdsprogrammet 2017-2018 ur sektorns perspektiv

Verkställighet av möjliga förändringar i skolnätet.

Bildningssektorn planerar fastighetsanvändningen och utnyttjandet av befintliga utrymmen i ett nära samarbete med stadens interna service.

Bildning, avdelning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnden

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman

DRIFTSHUSHÅLLNING

Verksamhetsområde

Målet inom verksamhetsområdet är att erbjuda kvalitativ verksamhet och undervisning i en trygg och pedagogiskt relevant inlärningsmiljö som främjar kontinuitet för barn och unga i ett livslångt lärande. Verksamheten ska fostra till sund självkänsla och medmänsklighet samt ge barn och unga goda kunskaper och färdigheter för ett kvalitativt liv.

Barndagvård och förskoleundervisning

Verksamhetsformerna är: förskola (19), daghemsvård (19), språkbud (5 avdelningar), familjedagvård i vårdarens eget hem (39), gruppfamiljedagvård (6), lekparksverksamhet (1), stöd för vård av barn i hemmet (hemvårdsstöd), stöd för privat vård av barn samt Raseborgstillägg för privata vårdproducenter.

Svenskspråkig utbildning

Den grundläggande utbildningen på svenska i Raseborg genomförs i skolor med årskurserna 1-4 (1), 1-6 (8), 7-9 (2) samt i en enhetsskola med årskurserna 1-9. Ekenäs gymnasium och Karis-Billnäs gymnasium ger högskoleförberedande utbildning. Gymnasierna samarbetar med yrkeshögskolan, övriga läroinrättningar på andra stadiet samt med den fria bildningen.

Finskspråkig utbildning

Den grundläggande utbildningen på finska i Raseborg genomförs i skolor med årskurserna 1-6 (5), 7-9 (1) samt i en enhetsskola med årskurserna 1-9. Karjaan lukio ger högskoleförberedande utbildning. Gymnasierna samarbetar med yrkeshögskolan, övriga läroinrättningar på andra stadiet samt med den fria bildningen.

Morgon- och eftermiddagsverksamhet

Verksamheten erbjuds elever i åk 1-2 och den arrangeras dagligen efter att skolan tagit slut och på fyra ställen även före skoldagen börjar. Utöver detta ordnas skild verksamhet för barn inom specialundervisningen. De s.k. "eftisarna" ordnas i både kommunal (10) och privat (5) regi.

Administration och skoltransporter

Inom administrationen produceras tjänster för hela bildningssektorn. Administrationen ansvarar för koordineringen och ledningen av det sektorövergripande samarbetet. Administrationen ansvarar vidare för skolkuratorsverksamheten och skoltransporterna samt för hela avdelningens personalfortbildning. Till administrationen hör också ledarskap och utvecklingsarbete inom barndagvård, grundläggande utbildning och gymnasieutbildning samt elevvården.

Ca 900 elever använder dagligen skoltransport som ordnas av staden. Tjänsten produceras genom linjetrafik och särskilda uppköpta tjänster.

Strategi för verksamhetsområdet 2016-2018

Utveckla konkreta arbetssätt för att förbättra inlärningsresultaten och språkkunskaperna.

Staden försäkrar sig om att skolnätet och dess resurser står i rätt proportion till elevantalen. En heltäckande skolnätstudie görs under perioden.

Staden utnyttjar det befintliga byggnadsbeståndet optimalt för daghemmens och skolornas behov.

Ett gott samarbete mellan aktörer inom utbildning på andra stadiet främjas.

Fortsätta stöda och utveckla användningen av IKT i förskolor, grundläggande utbildning och gymnasier.

Effektivera småbarnspedagogiken genom att samordna verksamhetspunkterna till större enheter.

Bildning, avdelning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnden

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman

DRIFTSHUSHÅLLNING

Förändringar i verksamheten 2016

Nya läroplaner för förskola, grundläggande utbildning och gymnasieutbildningen godkänns under våren för att träda ikraft 1.8.2016. Läroplanerna inkluderar även ett nytt språkprogram som stöder den strategiska målsättningen.

Processer skapas för att effektivare kunna leda, utveckla och utvärdera arbetet med kvalitet och utvärdering inom den grundläggande utbildningen.

Samordnandet av verksamheten inom småbarnspedagogiken medför att personalstrukturen ändras och befattningarna granskas. Detta kombinerat med en mera pedagogisk betoning av verksamheten medför att personalstrukturen granskas. Målsättningen är att i framtiden utöka antalet barnträdgårdslärare till 2/dagvårdsgrupp (närvårdarbefattningar som ändras till barnträdgårdslärare).

Arbetet med en ny plan för småbarnspedagogik i Raseborgs stad inleds.

Riktade satsningar för lärarfortbildning och handledning beträffande ibruktagandet av IKT.

En ny modell planeras där småbarnspedagogiken och två skolor, en svensk- och en finskspråkig verkar i gemensam fastighet.

De första officiella digitaliserade studentskrivningarna ordnas hösten 2016.

Gymnasiesamarbetet planeras tillsammans med andra aktörer.

Nya trafikidkare börjar köra skoltransporter.

Förändringar i verksamheten 2017-2018

I slutet av 2017 har de flesta skolorna inlett verksamheten enligt 1:1 principen (en dator/lärplatta/hybrid/elev).

Inom småbarnspedagogiken har verksamheten samordnats till färre enheter.

Ett projekt med syfte att utveckla skolgårdar till pedagogiska rum inleds.

En ny struktur för gymnasieutbildningen har skapats.

I enlighet med regeringsprogrammet så kommer en del förändringar att genomföras inom småbarnspedagogiken. Bl.a. planeras den subjektiva rätten till dagvård begränsas och relationstalet mellan vuxen och barn höjs för barn över tre år. Bildningen förbereder sig på kommande förändringar för att med så snabb tidtabell som möjligt kunna utnyttja de möjligheter som uppstår när ny lagstiftning träder ikraft.

Bildning, avdelning
Förtroendeorgan: Bildningsnämnden
Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman
DRIFTSHUSHÅLLNING

	BS 2014	BU 2015	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017 2018	
Prestationer						
Barn i dagvård (totalt)	1 352	1 355	1 350	1 350		
av vilka i förskola	301	275	290	290		
Stöd för vård av barn (FPA)	454	445	440	440		
Elevantal totalt (grundskolor)*	2 661	2 650	2 649	2 649		
Avgångsbetyg från grundskolan	337	306	283	283		
Antal studerande (gymnasier)*	440	452	446	446		
Studentexamen	130	140	146	146		
Morgon- och eftermiddagsverksamhet antal barn	332	332	311	311		
Bindande mätetal						
Nettoutgift/dagvårdsbarn	9 538	9 757	10 109	10 109		
Nettoutgift/elev inkl. skjutskostnad*	9 233	9 366	9 434	9 434		
varav för undervisning*	6 453	6 396	6 469	6 469		
Timresurs/grundskolelev*	2,09	2,09	2,09	2,09		
Nettoutgift/studerande i gymnasiet*	8 071	7 862	7 982	7 982		
Gymnasiebenägenhet %	49,9	50,0	48,4	48,4		
Nettoutgift/barn i morgon- och eftermiddagsverksamhet	2 132	2 185	2 386	2 386		
% av antalet första- o andraklassister	55,0	55,0	53,0	53,0		

* Medeltalet av elevantalet vårterminen 2016 och höstterminen 2016.

Bildning, avdelning
Förtroendeorgan: Bildningsnämnden
Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman
DRIFTSHUSHÅLLNING

SAMMANDRAG €	BS 2014	BU 2015 med ändr.	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017 2018	
Intäkter						
Försäljningsintäkter	620 579	471 310	464 000	464 000		
Avgiftsintäkter	2 192 750	2 259 000	2 247 500	2 247 500		
Understöd och bidrag	468 855	326 200	368 500	368 500		
Övriga intäkter	307 555	197 440	206 900	206 900		
Intäkter totalt	3 589 739	3 253 950	3 286 900	3 286 900	3 286 900	3 286 900
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		-9,4 %	1,0 %	1,0 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-31 247 732	-31 322 900	-31 651 060	-31 651 060		
Köp av tjänster	-10 629 647	-10 756 440	-11 264 160	-11 264 160		
Material och varor	-1 032 017	-1 051 270	-1 012 090	-1 012 090		
Understöd	-1 858 797	-1 895 000	-1 895 000	-1 895 000		
Övriga kostnader	-4 830 259	-5 000 280	-5 155 070	-5 155 070		
Kostnader totalt	-49 598 452	-50 025 890	-50 977 380	-50 977 380	-50 977 380	-50 977 380
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		0,9 %	1,9 %	1,9 %		
Verksamhetsbidrag	-46 008 713	-46 771 940	-47 690 480	-47 690 480	-47 690 480	-47 690 480
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		1,7 %	2,0 %	2,0 %		
Stadsstyrelsens förslag	netto			-47 690 480		
Verksamhetsbidrag		-46 771 940	-47 690 480	-47 690 480	-47 690 480	-47 690 480

ÅRSVERKEN 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Administration och skolskjutsar	21,3	19,3	19,3	19,3		
Barndagvård	311,0	307,0	298,0	291,0		
Svenskspråkig utbildning	236,7	234,2	231,6	229,2		
Finskspråkig utbildning	135,6	134,8	127,0	126,4		
Morgon- och eftermiddagsverks.	17,1	18,5	18,7	18,7		
Årsverken totalt	721,7	713,8	694,6	684,6		

Kulturverksamhet

Förtroendeorgan: Kulturnämnden

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman

DRIFTSHUSHÅLLNING

Verksamhetsområde

Kulturnämndens uppdrag är att skapa förutsättningar för det lokala kulturarbetet, att upprätthålla vissa traditioner samt att skapa förutsättningar för att främja den allmänna bildningen. Verksamhetsområdet omfattar såväl direkt bildningsarbete genom egen verksamhet samt upprätthållandet av myndighetsuppgifter.

Som producent av tjänster ska fokus ligga på stödandet av den kulturella arenan som i sin tur skapar möjligheter till upplevelser för invånarna. Det traditionsbärande uppdraget ska också ses som en central del av verksamhetsområdet samtidigt som detta arbete ska vara innovativt så att det, i samarbete med andra förvaltningar, kan fungera som en del av stadens ansikte utåt.

Verksamhetsområdet ska i sin verksamhet beakta samtliga invånare, aktivt arbeta för att tjänsterna produceras på de båda inhemska språken samt se till att även invandrarnas behov beaktas.

Strategi för verksamhetsområdet 2016-2018

Kulturverksamheten söker aktivt möjligheter till samarbete och fungerande samarbetslösningar med föreningar och kulturaktörer. Kulturväsendet för en ständig dialog med invånarna för ett gott samarbete och en positiv attityd. Kulturväsendet agerar etiskt, rättvist och öppet. Kulturevenemang ordnas huvudsakligen av ideella föreningar. Genom understödsverksamheten stöder man även invånarnas egna engagemang.

Kulturverksamheten finns i första hand till för stadens invånare men i enlighet med strategin satsar kulturverksamheten även på image och attraktivitet för inflyttare och turister.

Biblioteksverksamhet upprätthålls nära användarna och nya verksamhetsformer tas i bruk.

Upprätthålla goda förutsättningar för kulturverksamhet i Raseborg genom att stöda föreningar, kulturaktörer och fria grupper genom samarbete och understödsverksamhet.

Erbjuda kulturupplevelser i samarbete med övriga avdelningar inom stadens egen tjänsteproduktion.

I enlighet med stadens strategi utvecklas och förnyas den permanenta Helene Schjerfbeck-utställningen i EKTA. Möjligheterna att utvidga museets egna samlingar utreds.

Nämndens enheter deltar i planeringen inför Finlands 100-årsjubileum.

Förändringar i verksamheten 2016

Tenala filialbibliotek utrustas med teknik som möjliggör självbetjäningsöppet (s.k. meröppet bibliotek).

Ett utvidgat samarbete med övriga allmänna bibliotek i Nyland utreds. Om Raseborg går med i samarbetet leder det i praktiken till ett gemensamt bibliotekssystem med en gemensam låntagar- och materialdatabas inom ett större område än nuvarande Lukassamarbetsområde.

En optimering av fastighetsanvändningen fortsätter. Valiohuset i Tenala töms.

Museets samordnar all verksamhet, förutom EKTA, till en verksamhetspunkt. Förverkligandet av en regional kulturarvcentral fortsätter.

Erbjuda kulturupplevelser till daghem och skolor, inklusive det andra stadiet. Sträva efter att tillsammans med utbildningsväsendet bygga upp en plan för Raseborgs kulturstig.

Kulturbyrån koordinerar utställningsverksamhet, upprätthåller stadens konstregister samt bidrar till att arrangera en del kulturevenemang i en dels förändrad miljö.

Kulturverksamhet
Förtroendeorgan: Kulturnämnden
Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman
DRIFTSHUSHÅLLNING

Genom medborgarinstitutet strävar staden till att erbjuda kvalitativ och förmånlig allmänbildande undervisning utgående från invånarnas behov.

Kulturnämndens verksamhet ska för sin del bidra till att upprätthålla en verksamhet som stöder att Raseborg är en barnvänlig kommun.

Förändringar i verksamheten 2017-2018

Steg II av den regionala kulturarvscentralen förverkligas. De delar av övriga museers samlingar som enligt plan skall arkiveras i Leiras förverkligas.

Finlands 100-årsjubileum uppmärksammas.

Den statliga finansieringen av det fria bildningsarbetet kommer med stor sannolikhet att sjunka. Upprätthållaren (staden) bör förbereda sig på detta.

	BS 2014	BU 2015	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017 2018	
Prestationer						
Biblioteken öppettimmar	7 936	7 800	7 800	7 800		
Lån totalt	323 300	310 000	300 000	300 000		
Besök i bibliotekslokaler och buss	217 850	225 000	210 000	210 000		
Mbi, antal kurser	709	750	738	738		
Antal undervisningstimmar, mbi	18 509	20 000	19 500	19 500		
Antal deltagare, mbi	8 528	8 500	8 200	8 200		
Musikinst., antal veckotimmar totalt/ timmar i Raseborg	523/323	523/323	511/315	511/315		
EKTA, besökare tot.	11 492	15 000	15 000	15 000		
Landskapsmuseet, utlåanden	172	150	150	150		
Bindande mätetal						
Besök i bibliotekslokaler och buss /inv.	7,51	7,75	7,24	7,24		
Lån/inv.	11,15	10,69	10,34	10,34		
Nettoutgift/undervisn.timme, mbi	50	49	49	49		
EKTA, nettokostn./ utställningsbesökare	12,17	14,40	11,75	11,75		

Kulturverksamhet

Förtroendeorgan: Kulturnämnden

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Robert Nyman

DRIFTSHUSHÅLLNING

SAMMANDRAG €	BS 2014	BU 2015 med ändr.	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017 2018	
Intäkter						
Försäljningsintäkter	456 855	471 120	395 130	395 130		
Avgiftsintäkter	565 886	587 300	582 360	582 360		
Understöd och bidrag	105 238	35 000	21 000	21 000		
Övriga intäkter	88 676	69 980	70 000	70 000		
Intäkter totalt	1 216 655	1 163 400	1 068 490	1 068 490		
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		-4,4 %	-8,2 %	-8,2 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-3 445 484	-3 470 070	-3 425 540	-3 425 540		
Köp av tjänster	-960 517	-1 011 700	-974 550	-974 550		
Material och varor	-340 245	-333 900	-301 770	-301 770		
Understöd	-139 600	-117 000	-117 000	-117 000		
Övriga kostnader	-801 305	-771 870	-796 120	-796 120		
Kostnader totalt	-5 687 151	-5 704 540	-5 614 980	-5 614 980		
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		0,3 %	-1,6 %	-1,6 %		
Verksamhetsbidrag	-4 470 496	-4 541 140	-4 546 490	-4 546 490	0	0
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		1,6 %	0,1 %	0,1 %		
Stadsstyrelsens förslag	netto			-4 546 490		
Verksamhetsbidrag		-4 541 140	-4 546 490	-4 546 490	0	0

ÅRSVERKEN 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Medborgarinstitut	26,6	26,6	26,6	26,6		
Musikinstitut	24,6	24,6	24,6	24,1		
Museiverksamhet	10,0	9,8	9,8	9,5		
Biblioteksverksamhet	18,8	18,2	16,2	16,4		
Kulturverksamhet	4,0	3,0	3,0	3,0		
Årsverken totalt	84,0	82,2	80,2	79,6		

Fritidsverksamhet

Förtroendeorgan: fritidsnämnden

Ansvarsperson: bildningsdirektör Robert Nyman

DRIFTSHUSHÅLLNING

Verksamhetsområde

Idrott och motion är en kommunal basservice och en grundrättighet för alla. Det kommunala idrottsväsendets huvuduppgift är att skapa allmänna förutsättningar för idkandet av idrott och motion, varvid tillgången och kraven på tidsenliga anläggningar utgör tyngdpunkten. Den egentliga idrotts- och motionsverksamheten organiseras huvudsakligen av ideella föreningar.

Ungdomsverksamheten i Raseborg ska stödja de ungas utveckling och självständighetsprocess. Ungdomsbyrån främjar aktivt medborgarskap och stärker ungas sociala identitet. Ungdomsbyrån producerar kommunala ungdomstjänster som ungdomsgårdsverksamhet, smågruppsverksamhet, läger och utfärder. Skolbesök genomförs till alla grundskolor vid skolstart och under läsåret enligt behov. Ungdomsverksamheten är ett rusmedelsfritt fritidsalternativ.

Ungdomsbyrån jobbar aktivt med ungdomsfullmäktige och ordnar ungdomsparlamentet samt erbjuder information och rådgivningstjänster för unga via stadens Navigator-Ohjaamo i samarbete med uppsökande ungdomsarbetare. Ungdomsbyrån strävar till att erbjuda möjlighet att skejta både utomhus och inomhus i Raseborg.

Som ett komplement till eftermiddagsverksamheten i staden har ungdomsgårdarna öppnat sina dörrar för yngre barn, elever i årskurserna 3-6. Det betyder en större satsning på barn i denna målgrupp.

Strategi för verksamhetsområdet 2016-2018

Stabilisering av ekonomin och tryggheten av livskraft. Kostnadseffektivitet som ledstjärna i ledningen av det dagliga arbetet.

Kontakterna till och samarbetet med föreningarna intensifieras och struktureras. Trots ekonomiskt utmanande tider bör staden garantera möjligast goda förutsättningar för föreningarnas verksamhet.

Fungerande uppföljning av tjänsteproduktionen.

Ungdomsgårdsverksamhet erbjuds i Ekenäs, Karis, Pojo, Tenala, Svartå och Fiskars.

Aktivt samarbete med skolor, ungdomsverkstäder, övriga kommunala enheter samt tredje sektorn som föreningar och församlingar.

Väl fungerande ungdomsfullmäktige och aktiverande av ungdomarna i samhällsfrågor.

Förändringar i verksamheten 2016

Förbättringen av Ekenäs centrumplan verkställs.

Nya sätt att kommunicera med föreningarna tas i bruk. Samarbetsforum initieras.

Ett system för en mera omfattande kundrespons utvecklas.

Ett introduktionspaket för nya ungdoms- och kvällsledare uppgörs inom enheten.

Uppföljning av HUBU-metoden i årskurs 9 handhas av ungdomsbyråns personal.

Förändringar i verksamheten 2017-2018

Stöda bildningsnämnden i utvecklandet av skolgårdar till näridrottsplatser eller gårdar som bättre lämpar sig för rekreation och motion.

Fritidsverksamhet
Förtroendeorgan: fritidsnämnden

Ansvarsperson: bildningsdirektör Robert Nyman

DRIFTSHUSHÅLLNING

	BS 2014	BU 2015	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan	
					2017	2018
Prestationer						
Simhallsbesök/år	106 665	100 000	100 000	100 000		
Ungdomsgårdsbesök/år	13 161	16 000	16 000	16 000		
Ledd verksamhet/antal deltagare (vattenaktiviteter, gym, ej skolor)	17 969	20 000	20 000	20 000		
Ledd ungdomsverksamhet/antal deltagare	2 142	1 000	1 000	1 000		
Bindande mätetal						
Nettokostnad/simhallsbesök	1,64	1,81	1,84	1,84		
Driftsnettokostnad/invånare (idrott)	44,38	45,28	45,29	45,29		

SAMMANDRAG €	BS 2014	BU 2015 med ändr.	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan	
					2017	2018
Intäkter						
Försäljningsintäkter	419 598	440 200	440 200	440 200		
Avgiftsintäkter	33 425	22 600	22 600	22 600		
Understöd och bidrag						
Övriga intäkter	474 104	486 000	483 500	483 500		
Intäkter totalt	927 127	948 800	946 300	946 300	0	0
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		2,3 %	-0,3 %	-0,3 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-1 036 771	-1 016 370	-1 025 500	-1 025 500		
Köp av tjänster	-415 714	-435 770	-460 360	-460 360		
Material och varor	-581 645	-502 690	-511 310	-511 310		
Understöd	-146 200	-194 600	-174 600	-174 600		
Övriga kostnader	-501 193	-606 660	-573 320	-573 320		
Kostnader totalt	-2 681 523	-2 756 090	-2 745 090	-2 745 090	0	0
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		2,8 %	-0,4 %	-0,4 %		
Verksamhetsbidrag	-1 754 396	-1 807 290	-1 798 790	-1 798 790	0	0
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		3,0 %	-0,5 %	-0,5 %		
Stadsstyrelsens förslag	netto			-1 798 790		
Verksamhetsbidrag		-1 807 290	-1 798 790	-1 798 790	0	0

ÅRSVERKEN 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Undomsverksamhet	7,3	7,3	8,0	7,5		
Idrottsverksamh.o.hälsomotion	19,5	19,5	17,5	17,5		
Årsverken totalt	26,8	26,8	25,5	25,0		

Sektor: Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Samhällstekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

DRIFTSHUSHÅLLNING

Grundläggande information om sektorn

Samhällstekniska sektorn är i budgethänseende indelad i två verksamhetsområden: 1) samhällsteknik och 2) planläggning, tillstånd och miljö. Samhällstekniska nämnden ansvarar för hela sektorns samhällsteknik, budget och personal. Planläggningsnämnden är en sakkunnignämnd i planläggningsfrågor, miljö- och byggnadsnämnden sköter byggnads- och miljötillstånd och avfallsnämnden är en myndighetsnämnd för hela Västnyland.

Huvudsakliga uppgifter:

- Främja tillväxt och trivsel i Raseborgs stad.
- Ansvara för markpolitik, områdesplanering och byggnadstillsyn.
- Ansvara för skötsel och underhåll av allmänna områden.
- Skapa en attraktiv byggd miljö samt trygga miljö- och naturvärden i staden.
- Främja en trygg infrastruktur och goda kommunikationer till och från staden.

Strategi för sektorn 2016–2018

Raseborgsområdet erbjuder goda förutsättningar för företagsverksamhet genom att anvisa affärs- och industritomter på lämpliga platser vid goda kommunikationer. Genom aktiv markpolitik och planläggning skapas förutsättningar för inflyttning och tillväxt. Planläggning sker i första hand på egen mark. Staden stöder pendlingen genom att utveckla området kring Karis resecentrum tillsammans med övriga markägare och aktörer. Staden utövar aktiv påverkan för att utveckla järnvägs- och landsvägsförbindelserna i Västnyland.

Inflyttning främjas med hjälp av ett attraktivt tomt- och bostadsutbud och en effektiv, öppen marknadsföring av tomterna. Natur, vattendrag och bruksmiljöer är Raseborgs styrka!

Staden förbättrar ekonomin och energieffektiviteten i skötseln av fastigheter, gator och allmänna områden genom att ytterligare utveckla samarbete mellan stadens tekniska funktioner. Inom stadens tjänsteproduktion nyttjas marknaden och man tar i bruk nya verksamhetsmodeller t.ex. att jämna ut toppar.

Byggnadsinspektionen och miljöbyrån är verksamma i samma utrymmen med det övriga tekniska väsendet och hela sektorn försöker därmed utnyttja synergifördelar mellan avdelningarna. Man förbereder sig för en eventuell lokalisering av myndighetsfunktioner. Raseborg är beredd att diskutera samarbete mellan Ingå och Hangö i samband med detta.

Avfallsbolagen i Västra Nyland och Östra Nyland förväntas fusioneras under 2016. Raseborg fungerar tills vidare som värdkommun för den nya avfallsnämnden.

Kritiska framgångsfaktorer:

- Bra och tydligt ledarskap, tydliga befattningsbeskrivningar och ansvarsområden.
- En till det ekonomiska läget rätt dimensionerad, motiverad och kunnig personal.
- Alternativa produktionssätt för infrastruktur, aktivt utnyttjande av marknaden vid nyinvesteringar.
- Rätt dimensionerad kundservice på avdelningarna och på stadens hemsida.
- Tydlig planläggning, snabba bygglov samt marknadsföring och försäljning av tomter i rätt tid.
- Förmåga att snabbt reagera på kommande behov och efterfrågan.
- Effektivt genomförande av första hands projekt och utvecklingsprojekt.
- Schemaläggning för genomförande av projekt, planering av arbetsmoment och förhandsmarknadsföring vid överlåtelse av ett område.
- Gott samarbete med tekniska centralen, intern service, Raseborgs Vatten, Ekenäs Energi och övriga nätverksbyggare:
 - Samtidigt genomförande av investeringar.
 - Utvecklande av (gemensamma) upphandlingsförfarandet.
- Gott samarbete med regionala och statliga myndigheter.

Sektor: Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Samhällstekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

DRIFTSHUSHÅLLNING

Åtgärd 15 Samhällstekniken satsar på att utveckla kundservicen och åtgärder som stöder tillväxt och utveckling

Fokus för tillväxtåtgärderna inom tekniska sektorn har varit på planprojekt, på nyttan som erhålls via försäljning, möjliggörande av affärsverksamhet och genom att fastigheten får ett nytt användningssyfte. Stadens byggda fastigheter, som inte är i aktiv och tillförlitlig användning, finns på listan över fastigheter som är till salu. Merparten av dessa objekt kräver en detaljplaneändring eller undantagslov, för att de ska kunna förädlas och ges ett nytt användningssyfte. Dessa utvecklingsprojekt beaktas och resurseras tillsammans med övriga planprojekt i uppdateringen av planläggningsprogrammet.

Fokus då det gäller anpassningsåtgärderna har legat på att minska personalkostnaderna, vilket lyckats på bekostnad av servicenivån. Kundresponserna och kundservicens svarstider har tidvis lett till negativ feedback. Koncentrera sektorns förvaltning och verksamhet till en servicepunkt i stadens egna fastigheter och satsa på personalens välmående.

Förutsättningar skapas inom sektorn för tillväxt genom att upprätthålla en smidig och snabb lovgivning i byggnadstillsynen och på miljöbyrån. Elektronisk lovbehandling tas i bruk så fort som den rationellt kan utnyttjas av verksamheten.

Myndighetsverksamheten (byggnadstillsyn och miljöskydd) bör utföras i ett nära och gott samarbete med den operativa verksamheten inom den övriga tekniska sektorn, såsom t.ex. avdelningars interna utlåtanden, markanskaffning och försäljning, planläggning och områdesbyggande.

Representanter för det tekniska väsendet är aktiva i projektutveckling, med syfte att dra igång infrastrukturprojekt i Västra Nyland tillsammans med NTM-centralen och trafikverket, i enlighet med intentionsavtalet 2014-2019 angående trafiksystemplanen för Västra Nyland. Utvecklingskorridorer för kustbanan/sv 51 och Hangö-Hyvingebanan/rv 25 är regionalt viktiga, lokala projekt inte att förglömma. Beträffande kustbanan och den nuvarande trafikeringen på den, förs samtal mellan kommunerna i västra Nyland. Målet är att påverka utvecklingen av kustbanan (och även Hangö-Hyvinge -banan) och trafikeringen.

För att trygga verksamhetsförutsättningarna för befintliga och nya företag erbjuds industri- och arbetsplatstomter samt därigenom utvidgningsmöjligheter åt framgångsrika företag. Genom att utveckla småbåtshamnarna skapas förutsättningar för nya periferiaffärsverksamheter. För att utveckla detalj- och dagligvaruhandeln inom Raseborg har man anhängiggjort projekt, tomtreserveringsavtal och planändringar.

Stadsfullmäktiges anpassningsåtgärder: 2016, inkomstökning + 50 000 €

Samhällstekniken anpassar sin verksamhet enligt rådande ekonomi. Detta förutsätter att metoderna för att producera tjänster måste ändras och anpassas till den rådande situationen.

Byggnadsinspektionen följer aktivt upp beviljade bygglov samt gör slutsyn av gamla och förlängda bygglov, vilket torde öka fastighetsskatteintäkterna på längre sikt.

Skogsförsäljning är en betydlig del av sektorns inkomster, ekonomiskogarnas lönsamhet justeras lite uppåt (+ 25 000 €) p.g.a. skogsproduktionen under tidigare verksamhetsår.

Den egna tekniska personalen koncentrerar sig på underhåll av centrumområden och övriga centrala platser. Övervakning och arbetsledning effektivteras när produktionsmetoderna ändras.

Rätt riktad marknadsföring av stadens egna och privata tomter, marknadsföring av färdiga tomter med kommunalteknik sker i första hand via stadens webbsidor (tomtbörsen), samt i samarbete med markägare och mäklare.

Antalet hyrestomter ökas och det ska vara ett beaktansvärt alternativ att hyra en tomt för bostadsbyggande och företagsverksamhet. Tröskeln för att börja bygga ska sänkas. Markpolitiska programmet förväntas medföra mervärde för anskaffning och avyttring av fastigheter och markområden.

Tyngdpunkten för planläggningen läggs på stadens egen tomtproduktion, d.v.s. på projekt, där planläggningen sker på stadens egen mark. Produktionen av planer är mångsidig och erbjuder olika typer av tomter för boende och

Sektor: Samhällsteknik**Förtroendeorgan: Samhällstekniska nämnden****Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl****DRIFTSHUSHÅLLNING**

företagsverksamhet. I planläggning bör man vara beredd på planprojekt som kompletterar planlägningsprogrammet och som är kopplade till vidareutvecklingsprojekt för utveckling och områden.

Samarbetet mellan tekniska centralen och intern service ska utvecklas i syfte att koordinera fastighetsförsäljning och 'vidareutveckla' försäljningsobjekt (planändring m.m.), samt genom att sätta en tidtabell för färdigställande av fastigheter för försäljning.

Samarbetet mellan tekniska sektorn och intern service utvecklas ytterligare, bl.a. deltar ledningen för intern service regelbundet i tekniska sektorns ledningsgruppsarbete.

Sektorn följer upp tidigare linjedragningar i åtgärdsprogrammet

Det förra åtgärdsprogrammet innehöll flera åtgärder som tillsvidare inte har förverkligats. Det är fråga om processer som i ett längre perspektiv ger ekonomiska eller funktionella fördelar. Huvudvikten i tekniska sektorns åtgärder under verksamhetsåret 2016 ligger på att fortsätta och slutföra tidigare anpassningsåtgärder som ingår i stadens olika program, t.ex. i planlägningsprogrammet och det markpolitiska programmet.

Som åtgärder som främjar tillväxten har i de tidigare godkända åtgärdsprogrammen nämnts bl.a.:

- Tillväxten tryggas genom fortsatt aktiv markpolitik och genom försäljning av markområden och tomter.
- Det markpolitiska programmet har godkänts 2015, effektiv och långsiktig markpolitik ger ekonomiska fördelar.
- Avyttring av icke-strategiska områden och olönsamma fastigheter är på gång (samhällsteknik och intern service samarbetar intimt med fastighetsutveckling).
- Få fart på inflyttningen genom färdiga detaljplaner som kan vidareutvecklas till nya tomter.
- Förbereda flera tomter för näringslivet.
- Inventera potentialen för bostadsbyggande på Knipnäs-Ekåsen området och påbörja detaljplaneringen av byggbara områden.
- Utarbetande av en plan (fas II) för stadsområdet vid Baggö gästhamn som kan hyras ut till stugbyverksamhet.
- Vidareutveckla attraktiva strandnära bostadsområden (Ekåsen, Knipnäs och Pumpviken).
- Staden äger markområden i skärgården och vid sjöar som kan planläggas och säljas som tomter för fritidsboende/boende, exempel Skäldö och Tovö i Ekenäs skärgård samt Bråtan i Svartå vid Lojosjön.
- Karis västra tätort, delgeneralplan, med hjälp av denna plan kan områdets planering tryggas på längre sikt.
- Påbörjade planprojekt i Gumnäs i Pojo, Svedja område i Karis och Bässaböle i Ekenäs förverkligas.
- Detaljplanerna för Billnäs bruk och Dragsviksstranden blir klara.
- I Karis planeras ett resecentrum vid järnvägsstationen genom att ta fram en s.k. koncept-plan.
- Man utreder förutsättningar för skötsel-service av yttre områden som distriktsentreprenader genom att bilda lämpliga fysiska områden.
- En effektivare och bättre marknadsföring av Raseborg stads och privata markägares tomter.

Samarbetet inom tekniska teamet utvecklas vidare.

Samarbetet mellan tekniska sektorn och intern service ska fördjupas. Skötseln och underhållet av uteområden fördjupas med en gemensam arbetsledning, dejourering samt en delvis gemensam maskinpark.

Förmåner som uppnås:

- Mera resurser för skötseln av uteområden.
- Effektivare användning av maskinparken.
- Inga överlappande funktioner.
- Mera jourpersonal.
- De administrativa entreprenadgränserna slopas (gata/park/fastighet).

Ovan nämnda planer ingår i planlägningsprogrammet (stds 23.3.2015 § 25).

Sektor: Samhällsteknik**Förtroendeorgan: Samhällstekniska nämnden****Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl****DRIFTSHUSHÅLLNING****Avyttrandet av icke-strategiska markområden och skapande av nya hållbara bostadsområden i attraktiva miljöer**

Pågående arbeten är bl.a. Karis västra tätort och Horsbäck-Kärby generalplaner. Dessutom har man anhängiggjort bl.a. planer för Karis centrum, Pojo centrum, Gumnäs, Båssastranden och andra mindre planer där man ändrar t.ex. användningssyftet och byggnadsrätt. Alla dessa planprojekt finns huvudsakligen på mark som staden äger och de erbjuder mångsidig tomtreserv i närheten av strand både för egnahemshus- och radhustomter. Planprojekten i fråga blir klara från och med 2016 och framåt.

Detalj- och dagligvaruhandeln i Raseborg genomgår större ändringar, handelsplatser söks av flera aktörer inom handeln. På det aktuella området pågår utvecklingsprojekt och detaljplanändringar som möjliggör förverkligandet av kommersiell och näringslivsrelaterad verksamhet och parkeringsmöjligheterna för dessa.

Ekonomiska konsekvenser: Omvandling på längre sikt av icke aktivt använda områden till produktiva områden.

Nytänkande om byggrätt och planering

Det av staden ägda området "Bråtan" bakom Oxberget, vid stranden av Lojosjö kunde enligt nuvarande generalplan med detaljerad planering ge ett betydande antal byggnadsplatser för fritidsboende. Planprojektet ingår i planläggningsprogrammet.

Stadens planläggningsprogram prioriterar projekt där tyngdpunkten läggs på av staden ägda områden.

Generalplan och därefter detaljplan för Karis västra tätort säkrar tomtreserven i Karis område i framtiden.

Genom utvidgning av Båssastrandens detaljplaneområde på stadens mark kan staden få en betydande reserv av tomtor med attraktivt, havsnära läge.

Gumnäs och Klockarudden, detaljplanen utökar tomtreserven i Pojo området.

Målsättningen med Ekåsen detaljplan är att utveckla området för nya användningsändamål bl.a. för mångsidigt boende samt säkerställa den nuvarande byggnadsmassans användnings- och utvecklingsmöjligheter.

Ekonomiska konsekvenser: Planläggning är en väsentlig del av områdesutveckling och vidareutveckling, staden drar nytta av markområdenas värdestigning.

Färdigställande av tomtor för att täcka behovet på arbetsplatsområden

Planläggningen av Horsbäck-Kärby området fortsätter under 2016. Delgeneralplan med företags- och småindustriomtomter som resultat. Kräver dessutom en detaljplan som baserar sig direkt på generalplanen.

Utvecklandet av Karis järnvägsstations närområden och planeringen av markanvändning pågår. I utvecklingsprojektet deltar utöver staden också VR, Senatsfastigheter och trafikverket. För utvecklandet av järnvägsområdet upprättas mellan markägarna en plan där man definierar områdets målsättningar för funktion och markanvändning.

Området kring Karis järnvägsstation utvecklas som s.k. område för trafikcentrum där det finns olika typer av funktioner såsom boende, kommersiell verksamhet, parkeringslösningar, kollektivtrafik och arbetsplatser. I planen tar man i beaktande användningssyftet med Focus-byggnaden. Utvecklingen av järnvägsområdet bör stöda kollektivtrafik (bantrafik) och därmed göra Raseborg till ett attraktivt område med tanke på pendlande och fungera som en målutredning för den eventuellt blivande planläggningen.

Ekonomiska konsekvenser: Den ekonomiska inverkan av arbetsplatser, industri och kommersiella områden på staden är stor, både direkt och indirekt.

Sektor: Samhällsteknik**Förtroendeorgan: Samhällstekniska nämnden****Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl****DRIFTSHUSHÅLLNING****Åtgärdsprogrammet 2017-2018 ur sektorns perspektiv**

De strategiska riktlinjerna för stadens markanvändning framgår ur den strategi stadsfullmäktige godkände 10.6.2013. Strategin utstakar målen och tyngdpunkterna för åren 2014–2017.

- Det markpolitiska programmet är ett exekutivt instrument för markanvändnings- och utvecklingsstrategin.
- Tekniska centralen och Interna servicen utökar samarbetet vid skötseln av yttre områden.
- Snabba och tydliga beslut gällande försäljning av markegendom.
- Planlägningsprocessen ska göras effektivare för att öka tomtreserven gällande bostadstomter och arbetsplatstomter.
- Investeringarna konkurrensutsätts i rätt tid i lämpliga helheter.
- Verksamheten vid gästhamnen och småbåtshamnar utvecklas genom att öka antalet båtplatser och på Ekenäs området förverkligas ett s.k. kommersiellt sjösättningsområde för stora båtar.
- Gemensamt med stadskansliet utveckla mätetal för uppföljning av den tekniska sektorns resultat för både prestationer och ekonomi.
- Med personalen hålls årligen utvecklingssamtal, personalresursernas målsättningar och mätare fastställs.

Investeringar

Investeringarna för 2016 följer huvudsakligen den föregående planperiodens genomförande. Projekt är bl.a. Karis brandstations byggprojekt (s.k. fastighetsleasing, finansieras utanför stadens balansräkning) och sådana projekt som är en del av avtalshelhet, t.ex. markanvändningsavtal. En ny brandstation i Karis blir klar innan oktober 2016. Den ersätter räddningsverkets tillfälliga hyresutrymmen. Brandstationen förverkligas med ett fastighetsleasingavtal. Ett föravtal uppgörs med Västra Nylands räddningsverk.

Till storsatsningar inom tekniska sektorn hör byggandet av fiskevägar och översvämningsskydd i Svartån (6 år 105.000 €/år, projekt totalt ca. 5,5 milj. euro) och byggandet av Karis resecentrum tillsammans med statliga verk.

Investeringarna inbegriper också att grundreparationen av järnvägsbron i Karis inryms i planeringsperioden och sammanjämkas med det s.k. Fokushusets verksamhet och att man utreder alternativet för broreparationen och tunnel.

Raseborgs stad deltar i EU-projektet (ip-life projektet) vars syfte är att finansiera fiskevägar i Svartån. Projektets fortsättning klarläggs före verksamhetsåret 2016.

Raseborgs stad är tillsammans med byrådet aktivt med i utvecklandet av Bromarv skärgårdshamn. Naturstigen via Gåsören till Ramsholmen samt förnyande av Ramsholmens bro förverkligas som ett eventuellt utvecklingsprojekt där staden deltar som part. Projektplanering under verksamhetsår 2016.

Förberedelserna för restaureringen av Södra Viken fortskrider, behövliga tillstånd erhålls samt förverkligande- och finansieringsmall utreds.

Med rätt prioriterade och tillräckliga investeringar möjliggörs avkortningen av saneringsskulden. Tekniska sektorn upprätthåller investerings- och tomtproduktionsprogram som omfattar kommande årens investeringsbehov per projekt indelat i: 1) förverkligande av fastställda detaljplaner, 2) konstruktioner och anordningar, 3) åligganden enligt markanvändningsavtal och 4) utvecklingsprojekt och projektplanering.

Staden har en central roll i många utvecklingsprojekt. När dessa förverkligas bygger man nytt, förbättrar det gamla och skapar nya arbetsplatser.

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Samhällstekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

DRIFTSHUSHÅLLNING

Verksamhetsområde

Samhällsteknikens verksamhetsområde omfattar:

- sektorns administration
- skötsel av gator, vägar och allmänna områden, parker, simstränder, hamnar och avstjälningsplatser samt planering, byggherreverksamhet, fordonscentral, marktäkter, jordtippar samt investeringar för verksamheten
- stadens markpolitik, förvaltning av stadens markegendom, mättningsverksamhet, fastighetsbildning, kartservice, skogsbruk och enskilda vägar
- småbåtshamnar omfattande stadens egna bryggplatser, strandplatser, vinterförvaringsplatser samt Ekenäs gästhamn är organiserade som en nettoenhet i budgeten
- Västra Nylands avfallsnämnd
- räddningsväsendet som sköts via avtal med Västra Nylands räddningsväsende (Esbo stad).

Raseborgs stad fungerar som värdkommun för Västra Nylands avfallsnämnd. Västra Nylands avfallsnämnd, allmänt kallad Roskaraati-Roskrådet är en gemensam nämnd för sju kommuner (Raseborg, Hangö, Högfors, Ingå, Lojo, Sjundeå och Vichtis). Den ansvarar för myndighetsuppgifter som berör avfallshantering i medlemskommunerna.

Kommunerna i östra och västra Nyland har beslutat att fusionera avfallsbolagen till ett gemensamt bolag från och med 2015, men fusionen tar sannolikt ett år på grund av en rättsprocess. När fusionen mellan Rosk'n Roll Oy Ab och Östra Nylands Avfallshantering Ab förverkligas fusioneras också avfallsnämnderna. Kommunerna har kommit överens om att Raseborgs stad fungerar som ansvarskommun för den gemensamma avfallsnämnden. Nämnden har två anställda, ett avfallsombud som är föredragande i nämnden och en avfallshanteringskoordinator. Förberedelserna för det nya verksamhetsområdet pågår, fusionen väntas genomföras under år 2016.

Strategi för verksamhetsområdet 2016-2018

Bättre kundservice inom hela sektorn.

Ansvara för att den kommunaltekniska grundservicen fungerar och att de anpassningsåtgärder i verksamheten som görs inte inskränker på säkerheten och att servicenivån inte blir alltför lidande. Utveckla arbetssäkerheten och personalens välmående.

Prioritera ekonomiska och långsiktiga lösningsmodeller.

Konkurrensutsätta lämpliga entreprenadhelheter med beaktande av den lokala marknaden.

Nyinvesteringarna görs huvudsakligen som köptjänster, medan skötsel- och underhållsrelaterade projekt görs som egna arbeten.

Utbyggnaden av nya planeområden förverkligas som investeringshelheter i samarbete med Raseborgs Vatten. Mer fokus på arbetsledning och projektövervakning.

Byggnadstomter bildas kontinuerligt så att byggnadsprojekt inte blir fördröjda på grund av avsaknad av tomt.

Allmänna områden mäts kontinuerligt för att minska på de outbrutna områdenas antal och för att förbättra klarheten i fastighetssystemet.

Mättnings- och fastighetsavdelningen ansvarar för fastighetsbildningen inom detaljplaneområden, förverkligar stadens markpolitik samt handhar arrenden, inköp samt försäljning av tomter och områden.

Staden säljer i första hand färdigt planerade tomter. Processen för fastighetsutveckling (fastighetsförsäljning och -köp, fastighetsvärdering och planläggning) ska utvecklas vidare tillsammans med intern service. Även s.k. icke strategiska markområden säljs i enlighet med åtgärdsprogrammet eller utnyttjas som bytesobjekt för att skaffa råmark. Markanvändningsavtal upprättas då privatägd mark planläggs. Markpolitiskt program kompletterar den operativa verksamheten.

Standarden i befintliga båthamnarna förbättras. Nya båtplatser/vattenområden för båthamn och plats för en sjösättningsramp utreds, målet är att på lång sikt öka båthamnsverksamheten och tillhörande funktioner på ett ekonomiskt hållbart sätt. Raseborgs stad fungerar idag som värdkommun för Västra Nylands avfallsnämnd och ansvarar efter fusionen för avfallshanteringens myndighetsuppgifter i totalt 12 nyländska medlemskommuner.

Räddningstjänsterna köps av Esbo stad. I nuläget har Raseborg 2 brandstationer för ordinarie räddningsverksamhet (Ekenäs och Karis). En ny brandstation byggs i Karis och den tas i bruk under 2016.

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Samhällstekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

DRIFTSHUSHÅLLNING

Förändringar i verksamheten 2016

De yttre områdena sköts gemensamt med intern service, av det s.k. tekniska teamet.

Beredskapsjouren är aktiv dygnet runt.

Entreprenadsområden för vinterunderhåll är 19, arbetsinsatsen av stadens egen personal koncentreras huvudsakligen på vinterunderhållet av centrumområden. Jouren vid vinterunderhåll sköts av arbetsledningen. Registret över gator utvecklas vidare och upprätthålls.

Användningen av köptjänster i s.k. dagliga sysslor och mellan den egna produktionen kommer att preciseras och arbetsbeskrivningar ändras vid behov. Målsättningen bör vara rätt riktad personaldimensionering och effektiv användning av maskiner. En del av tjänsteproduktionen produceras i framtiden eventuellt som lokala entreprenader per stadsdel.

Man ska vara förberedd på de kommande årens pensioneringar, huvudsakligen via interna arrangemang.

Investeringar konkurrensutsätts i rätt tid och i lämpligt stora entreprenader. Den egna personalen och utrustningen är huvudsakligen dimensionerad för skötsel- och underhållsarbeten.

Saneringen av förorenade områden genomförs vid behov i enlighet med separata beslut och behovsprövning. Anslag för driftkostnader för uppföljningen av de återställda avstjälningsplatserna och gemensam kontroll av vattendragen reserveras.

Aktiv medverkan vid planering och snabb utbyggnad av nya områden efter det att planen fått laga kraft, i samarbete med Raseborgs vatten och de övriga aktörerna (elbolag, fjärrvärme, telematik m.m.).

- Sammanjämkningen av planläggnings- och tomtproduktionsprogrammen, fungerar som s.k. långsiktig plan (investerings- och tomtproduktionsprogram, medvetenhet om reparationsskuld).
- Tidtabellen för förverkligande görs förutsägbar och sammankopplas till tomtutgivningen.
- Byggnadsplaneringens förutsägbarhet, konkurrensutsättning och entreprenadhandlingar görs i god tid, anbudsbegäran och förverkligande av entreprenader har korrekt tidtabell.

Fortsatt uppföljning av kondition och uppskattning av reparationsskuld för gatuinfrastruktur och övriga anläggningar (t.ex. broar, bryggor m.m.), kontinuerligt upprätthållande av investerings- och tomtproduktionsprogram. Kostnadskalkyler preciseras under projektets gång för varje projekt. Kostnadskalkylen ska bli en del av planeringen.

Det finns efterfrågan på nya simplatser inom staden, t.ex. skötta strandområdet vid Knipnäs skulle betjäna invånarna i närområdet.

Raseborgs stad medverkar i konceptplanen för utvecklande av Karis resecentrum, övriga parter är VR, Trafikverket och Senatsfastigheter. Reparationen av järnvägsbron är en del av denna helhet och tidtabellen är åren 2017-2018, projektets omfattning förutsätter att den delas på två verksamhetsår. Broreparationen sammanjämkas med användningssyftet av Fokushuset och planläggningen av centrum.

Kontinuerlig växelverkan mellan områdets företagare och representanter för tekniska väsen.

Aktiv kontakt med markägare, förhandlingar om markköp och -försäljning förs på centrala områden. Markpolitiskt program stöder den operativa verksamheten.

Uppdateringen av koordinatsystemet och baskartor fortsätter.

Småbåtshamnarna har både utvecklingspotential och reparationsskuld, de nuvarande hamnkonstruktionerna bör underhållas och nya bör byggas. Småbåtshamnverksamheten skapar och stöder den nuvarande branschverksamheten i området. Istandsättandet av Södra viken, förnyandet av kajkonstruktionerna och muddringen samt förverkligandet av Norra hamnen till en s.k. segelbåtshamn hör till de kommande årens nya projekt. Inom Ekenäsområdet finns ett behov för en sjösättningsplats för stora båtar, målet är att förverkliga sjösättningsplatsen t.ex. i samarbete med ett företag i branschen.

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Samhällstekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

DRIFTSHUSHÅLLNING

Staden deltar i planeringen av fiskvägarna i Svartån (fisketrappor, rensning) för att beakta naturskydd, rekreation och markägande. Ifall projektet för fiskevägar beviljas stödfinansiering av EU kommer byggandet av fiskevägar igång. För andelen av egenfinansiering ansvarar kommunerna i Lojo sjös källflödesområde.

Investeringar i Fiskars är en förutsättning för förverkligande av markanvändningsavtalet. De gällande och kommande projekten i anslutning till markanvändningsavtalen har listats i investerings- och tomtproduktionsprogrammet. Övriga avtalsbaserade projekt är bl.a. Läpp västra planområde, Billnäs bruksområde, planområde för Norra Hamnen, planområde för Västra-Nylands yrkesskola/Pumpviken och Dragsviks strand (planen icke fastställd).

Investeringarna som föreslås för år 2016 härleds huvudsakligen från projekt i det föregående programårets investeringsprogram. Betydande del av investeringsanslag går till gatunätets underhållsbyggande och förnyande. Andra investeringsprojekt har föreslagits till budgeten: förverkligandet av detaljplaneområden i Svartå (Ollabrinken), i Pojo (Gumnäs), i Horsbäck och i Österby. Gång- cykeltrafikleder föreslås mellan Karis och Pojo och till Ekenäs centrum. Investeringsanslag reserveras för förverkligandet av detaljplanen för Norra Hamnen, området förverkligas under flera år. Trafikarrangemangen för landsväg vid Läpp området kan påbörjas under verksamhetsåret och byggnadsarbeten för parallellvägar med rv 25 vid Mangård i Svartå och Hango-Hyvinge banan kommer att bli klara under verksamhetsåret.

Skogsbruk

Det är möjligt att öka inkomster från skogsbruksskötsel en del p.g.a. produktionen under de tidigare åren.

Det har visat sig att utfallet från avverkningarna i praktiken i många fall blir 15 - 20 % över inventeringen.

Förnyelsearealerna (kalytor fröträdsställningar) har hållits och kan hållas inom planens gränser - d.v.s. ca 40 ha/år.

Målsättningar för ekonomiskogarna enligt skogsbruksplanen för nuvarande skogsinnehav 3 777 ha: ca 40 ha förnyelse- och 100 ha gallringsavverkningar per år under planperioden fram till 2023. Därefter minskar förnyelsearealen till ca 30 ha/år p.g.a. att de kraftigt rötskadade skogarna i Svartå-området har förnyats vid planperiodens slut. Till följd av rötans framfart har dessa f.n.v. en negativ värdetillväxt och kräver snabba åtgärder.

Eventuell försäljning av skogsmark minskar på intäkterna.

Virkesförsäljningen verkställs genom konkurrensutsättning av stämplingarna.

Avverkningarna i parkskogarna liksom skogsvårdsarbetena i ekonomiskogarna utförs dels med egen personal (3 pers.) och med skogsarbetare som verkar som egenföretagare.

Depån i Ekenäs saneras så, att det möjliggör en gemensam stödpunkt och depå för hela samhällstekniska, vattentjänstverket och delvis intern service tekniska personal. Saneringsarbetet utförs via stadens intern service.

Samhällsteknik
Förtroendeorgan: Samhällstekniska nämnden
Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl
DRIFTSHUSHÅLLNING

	BS 2014	BU 2015	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan	
					2017	2018
Prestationer						
STN antal sammanträden	11	11	11	11		
Antal behandlade ärenden	184	200	200	200		
Antal bokförda verifikat	3 364	4 000	4 000	4 000		
Antal fakturor	4 237	5 000	5 000	5 000		
Gatunätets längd (km)	254,2	255,2	256,0	256		
Lätrafiknätets längd (km)	40,3	38,7	39,0	39,0		
Antal belysningspunkter (st)	9 338	9 405	9 450	9 450		
Skötta grönområden (ha)	79	79	79	79		
Skötta gångstigar (km)	13	13	13	13		
Lekparker (st)	33	34	34	34		
Simstränder (st)	19	19	19	19		
Överlåtna tomter (arrend + sålda)	20	70	70	30		
Tomtreserv, småhustomter	111	120	120	120		
Tomterserv, våningshustomter	10	12	12	12		
Tomtreserv, företagstomter	25	20	20	20		
Antal bildade tomter, förrätn/antal bildade	71 (43)	100	100	100		
Tomter i tomtindelningar	50	50	50	50		
Utmärkning av byggnader	53	100	100	100		
Försäljning av registerutdrag	1 100	1 500	1 300	1 300		
Försäljning av kartor	920	1 200	1 200	1 200		
Skogsareal (ha) *) ny beräkningsgr.	2 580	2 560	2 560	2 560		
Parkskogar (ha)	530	500	500	500		
Stadens markegendom (ha)	5 950	5 900	5 900	5 900		
Antal småbåtsplatser	675	675	675	675		
Avfallsnämnden, antal möten	5	6	6	6		
Avfallsnämnden, antal behandlade ärenden	28	36	40	40		
Avfallsombud/antal tjänstemannabeslut	411	480	480	480		
Räddningsv. / uttryckn. trafikolyckor	90	100	100	100		
Räddningsv. / uttryckn. bränder	16	18	18	18		
Granskning av automatalarm	107	150	150	150		
Räddningsv. / uttryckn. fara för byggn. brand	20	30	30	30		
Bindande mätetal						
Adm andel av sektorns totalutg %	4,3	4,2	4,3	4,3		
Enskilda vägar, bidrag €/km	389	375	370	370		
Kostnader för gatunät €/km	5 120	5 300	5 200	5 200		
Kostnader € / belysningspunkt	59	65	64	64		
Kostnader €/m ² skötta grönområden	0,50	0,50	0,50	0,50		
Kostnader för lekparker €/lekpark	3 200	3 250	3 200	3 200		
Kostnader för badstränder €/strand	5 000	5 000	5 000	5 000		
Såld virkesmängd skog+park m3	18 000	15 000	15 500	15 500		
Bruttoink. av markegendom €/ha		430	430	430		
Småbåtsh, andel uthyrda pl. %	91	100	92	92		

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Samhällstekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

DRIFTSHUSHÅLLNING

SAMMANDRAG €	BS 2014	BU 2015 med ändr.	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017 2018	
Intäkter						
Försäljningsintäkter	1 438 530	1 918 280	1 911 480	1 911 480		
Avgiftsintäkter	148 096	125 000	125 000	125 000		
Understöd och bidrag	42 085	8 000	8 000	8 000		
Övriga intäkter	1 306 002	1 730 000	1 757 000	1 757 000		
Intäkter totalt	2 934 713	3 781 280	3 801 480	3 801 480	0	0
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		28,8 %	0,5 %	0,5 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-2 432 067	-2 516 730	-2 506 720	-2 506 720		
Köp av tjänster	-3 465 306	-3 959 720	-3 918 550	-3 918 550		
Material och varor	-875 147	-913 300	-917 610	-917 610		
Understöd	-216 494	-203 500	-203 500	-203 500		
Övriga kostnader	-412 679	-382 560	-400 300	-400 300		
Kostnader totalt	-7 401 693	-7 975 810	-7 946 680	-7 946 680	0	0
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		7,8 %	-0,4 %	-0,4 %		
Verksamhetsbidrag	-4 466 980	-4 194 530	-4 145 200	-4 145 200	0	0
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		-6,1 %	-1,2 %	-1,2 %		
Stadsstyrelsens förslag	netto			-4 145 200		
Verksamhetsbidrag		-4 194 530	-4 145 200	-4 145 200	0	0

ÅRSVERKEN 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Administration, Samhällsteknik	8,6	7,6	7,6	7,6		
Fastighetsbildning o. kartläggning	12,5	12,5	12,5	12,5		
Samhällsteknik	26,2	27,0	25,4	24,4		
Västra Nylands Avfallsnämnd	1,0	2,0	2,0	2,0		
Årsverken totalt	48,3	49,1	47,5	46,5	0,0	

Planläggning, miljö och byggnadstillsyn

Förtroendeorgan: Samhälltekniska nämnden

DRIFTSHUSHÅLLNING

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store; ledande byggnadsinspektör Juhani Jormanainen
miljöchef Gustav Munsterhjelm

Verksamhetsområde

Verksamhetsområdet omfattar planläggning, byggnadstillsyn, tillstånd och miljö.

Stadsplaneringsavdelningen sköter om planeringen av markanvändningen; planläggning såsom general- och detaljplanering. Enheten bereder ärenden gällande avgöranden av planeringsbehov, undantagslov och beslut om detaljplaners aktualitet. Till enhetens uppgifter hör även beredning av utlåtanden och aktiv uppföljning av och deltagande i planeringsprocesser och projekt av strategisk betydelse såsom landskapsplaneringen. Som stadens planläggare fungerar stadsplaneringsarkitekten i enlighet med MBL:s § 20.

Byggnadstillsynens uppgifter omfattar rådgivning och övervakning för att styra byggandet enligt gällande planer och byggnadsordning. Den svarar för en behörig hantering av byggnadslov, åtgärdstillstånd och utlåtanden i frågor som gäller byggande. Den utför granskningar och utpåningar på glesbygden.

Miljövårdsenhetens tyngdpunktsområden är behandling av miljötillstånd, grundvattenskydd och övrigt skydd av vatten (inkl. avlopp), avfallshantering, luftvård, bullerbekämpning, utlåtanden i planeringsfrågor, övriga tillstånd och naturskydd.

Strategi för verksamhetsområdet 2016-2018

Planläggningens huvudmålsättning är att enligt de i budgeten uppställda måtetalen förverkliga det godkända planlägningsprogrammet, med strävan till ett tillräckligt stort och attraktivt tomtutbud i staden, såväl för bostäder som för företagsetablering. En ekonomiskt hållbar bostads- och näringspolitik förutsätter en långsiktig och tillräcklig produktion av tomter på stadens egen mark.

För att uppnå målen måste staden ständigt utöka arealen med rättsverkande generalplan i centrum och övriga strategiskt viktiga områden. Detta ger bättre möjligheter för staden att själv kunna påverka den detaljerade planeringen med sikte på aktiv tomtutgivning. I områden med rättsverkande generalplan kan staden planera utan direkt styrning från landskapsplanen och på så sätt effektivare utnyttja sitt planlägningsmonopol. Dessutom kan eventuella besvärprocesser bli kortare, då besvärsrätten till högre rättsinstans är begränsad inom områden med rättsverkande generalplan.

Behovet av att i högre grad gå igenom gällande detaljplaners aktualitet beaktas i resurseringen av planeringen. Planeringsprocesserna effektiveras i sin helhet, bl.a. så att i vissa fall ersätts planutkastskedet med ett åskådligt, men smidigare idéplanskede. En central målsättning är att i planeringsprocessen fördjupa samarbetet inom planeringen över sektor- och avdelningsgränserna. Avsikten är att i ett så tidigt skede som möjligt utreda planers totalekonomiska verkningar med beaktande av utbyggnad av infrastruktur och annan kommunal service.

Byggnadstillsynen har som målsättning att så snabbt som möjligt behandla inlämnade ansökningar om bygglov, åtgärdstillstånd, rivningslov och anmälningar samt avge utlåtande över byggnadslov, granskningar i samband med byggnadsprojekt samt den generella övervakningen av den bebyggda miljön sköts effektivt och utan dröjsmål.

Byggnadsordningen revideras år 2016.

Projektet "Krav", som under två år utarbetats för att effektivisera behandlingen av avloppsvatten på glesbygden, implementeras år 2016. Som en uppföljning av projektet "Krav" har miljöbyrån initierat en omfattande fortsättning av arbetet som finansieras externt. Projektet har döpts till projekt Havsmanualen och är en fortsättning på Kravprojektet i havsmiljön. Havsmanualen utarbetas så, att projektet blir klart 2016. Utnyttjande av dessa utvecklingsprojekt i stadens operativa arbete och beslutsfattande kräver att 'regelverket' godkänns i stadens beslutsorgan.

Miljöbyrån kommer under året att stärka kontakten till kommunens industrier med tonvikt på avfallshantering och grundvattenskydd. Med hjälp av besök och rådgivning strävar byrån till att förhindra behovet av kostsamma saneringar och övrig förorening i miljön till skada både för människor och den ekologiska bärkraften. Samarbetet med stadens övriga enheter ss, planeavdelningen och byggnadstillsynen fortsätter som hittills. En del av en

Planläggning, miljö och byggnadstillsyn

Förtroendeorgan: Samhälltekniska nämnden

DRIFTSHUSHÅLLNING

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store; ledande byggnadsinspektör Juhani Jormanainen
miljöchef Gustav Munsterhjelm

miljötjänstemans arbetstid har reserverats just för att ge byggnadstillsynen en resurs gällande avloppsvattentillståndshanteringen.

Raseborg är beredd att skapa en gemensam byggnadsinspektion tillsammans med Ingå och Hangö. Också i klimat- och energiprojektet deltar miljöbyrån aktivt. Stadens deltagande i den av NTM-centralen upphandlade luftkvalitetskartläggningen fortsätter. Utöver det ovan sagda fortsätter det omfattande lagstadgade grundarbetet som hittills.

Förändringar i verksamheten 2016

Planläggningsprogrammet uppdateras av stadsfullmäktige, prioritet på stadens egna projekt med ekonomisk och tillväxtbefrämjande effekt. Under 2016 riktas ytterligare resurser på planutredningar för kommande generalplanering av Karis-centrumområde.

Under det kommande budgetåret 2016 fortsätter arbetet med två strategiskt viktiga planeringsprojekt, vars målsättning är att säkerställa en framtida utvecklingskorridor i området mellan Karis och Ekenäs tätorter. Inom några års sikt kan denna satsning ge en betydande tomtreserv med attraktiva småhustomter i västra Karis – området och ett betydande tillskott på företagstomter med logistiskt fördelaktigt läge i Horsbäck - Kärrby -området. Detaljplaneringen i ifrågavarande område kommer att inledas parallellt med generalplaneringen, bl.a. Svedja och Kärrby detaljplaner.

Strandgeneralplaneändringen av Jussarö pågår under det kommande året.

Insatser för att säkerställa tomtutbudet på kortare sikt sker genom att färdigställa lämpliga planeringsobjekt, vilka redan är igångsatta; Båsastranden planläggs för havsnära boende med ca. 40-50 egnahemstomter. Tonvikt läggs vid planering av kulturhistoriskt värdefulla miljöer och på genomgången av detaljplaners aktualitet; planeringen av bl.a. Billnäs etapp II fortsätter och antas bli färdigt 2015. Satsningar på näringsliv och service i Pojo sker i och med att planeringen av kyrkbyns centrumområde fortsätter. I Karis inleds planeringen av centrumområdet. I Ekenäs fortsätter planeringen av Ekåsens område.

Anslag för köp av planläggningstjänster har höjts till 170 000 €.

Undantagsförfarandet förenklas och kvaliteten på beredningsmallar förbättras. Arbetet med att se över ansvarsfrågor och arbetsfördelningen i beredningen av undantag och planeringsbehovsavgöranden fortsätter under kommande budgetår.

Mätetalen för planläggningen har reviderats för att bättre motsvara verksamheten. I budgeten mäts antalet anhängiggjorda planer (6 st), antal framlägningsperioder för planer; detaljplaner (7 st) generalplaner (2 st). Antalet godkända planer, detaljplaner (6 st); generalplaner (1 st). Antalet byggplatser/tomter i planer (50 st), vilket motsvarar resurseringen av planprojekten och behovet av tomter under kommande 2-3 åren.

Byggnadstillsynen har som målsättning att så snabbt som möjligt behandla inlämnade ansökningar om bygglov, åtgärdstillstånd, rivningslov och anmälningar samt avge utlåtande över byggnadslov, granskningar i samband med byggnadsprojekt samt att den generella övervakningen av den bebyggda miljön sköts effektivt och utan dröjsmål. För att detta skall vara möjligt krävs det även att det finns tillräckligt med personal.

Miljö

- Sydspetsens miljöhälsa 2016 på tidigare års budgeteringsnivå.

Det tvååriga havskarateringsprojektet HavsManualen som startade våren 2014 fortsätter som planerat. Insamlat material analyseras och på sensommaren utförs kompletterande karteringar i fält. Projektets förverkligande köps av YH Novia med extern finansiering.

Arbetet med att hitta lämpliga lokaler samt finansiering för mångfunktionella våtmarker fortsätter. Förhoppningsvis blir den första, större våtmarken anlagd under året.

Planläggning, miljö och byggnadstillsyn

Förtroendeorgan: Samhällstekniska nämnden

DRIFTSHUSHÅLLNING

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store; ledande byggnadsinspektör Juhani Jormanainen
miljöchef Gustav Munsterhjelm

	BS 2014	BU 2015	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017 2018	
Prestationer						
Anhängiggjorda planer			7	7		
Generalplaner, framlägningsperioder			2	2		
Detaljplaner, framlägningsperioder			7	7		
Godkända generalplaner			1	1		
Godkända detaljplaner		6	6	6		
Nya byggplatser/tomter i planer st.		80	50	50		
Beviljade byggnadslov	331	600	600	600		
Åtgärdstillstånd	231	250	250	250		
Undantagslov	66	100	100	100		
Utförda syner	714	1 300	1 300	1 300		
Miljövårdsinspektioner	234	180	180	180		
Tillstånd och utlåtanden	452	300	300	300		
Bindande mätetal						
Bruttokostnad/beviljade bygglov	1 194,89	718,60	700,00	700,00		
Bruttokostnad/invånare	14,12	15,00	15,00	15,00		
Nettokostnader för miljövård/miljöhälsovård	466 612	482 720	516 090	516 090		
Nettokostnader för veterinärvård	229 204	217 000	220 000	220 000		

Planläggning, miljö och byggnadstillsyn

Förtroendeorgan: Samhällstekniska nämnden

DRIFTSHUSHÅLLNING

Ansvarsperson: Stadsplaneringsarkitekt Simon Store; ledande byggnadsinspektör Juhani Jormanainen
miljöchef Gustav Munsterhjelm

SAMMANDRAG €	BS 2014	BU 2015 med ändr.	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017 2018	
Intäkter						
Försäljningsintäkter	41 509	5 000	5 000	5 000		
Avgiftsintäkter	418 912	415 000	440 000	440 000		
Understöd och bidrag	67 403	110 000	20 000	20 000		
Övriga intäkter	7 513	10 000	58 200	58 200		
Intäkter totalt	535 336	540 000	523 200	523 200	0	0
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		0,9 %	-3,1 %	-3,1 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-1 042 276	-1 022 260	-1 141 460	-1 141 460		
Köp av tjänster	-780 892	-799 600	-772 310	-772 310		
Material och varor	-15 156	-19 400	-16 200	-16 200		
Understöd	-10 000	0	0	0		
Övriga kostnader	-44 968	-45 580	-41 580	-41 580		
Kostnader totalt	-1 893 293	-1 886 840	-1 971 550	-1 971 550	0	0
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		-0,3 %	4,5 %	4,5 %		
Verksamhetsbidrag	-1 357 957	-1 346 840	-1 448 350	-1 448 350	0	0
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		-0,8 %	7,5 %	7,5 %		
Stadsstyrelsens förslag	netto			-1 448 350		
Verksamhetsbidrag		-1 346 840	-1 448 350	-1 448 350	0	0

ÅRSVERKEN 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Planläggning	5,5	5,5	5,5	5,5		
Byggnadstillsyn	5,8	5,8	5,2	6,0		
Miljö	7,5	4,5	4,9	5,8		
Årsverken totalt	18,8	15,8	15,6	17,3		

Förtroendeorgan: Direktionen för Raseborgs Vatten

Ansvarsperson: Vattenverkets direktör Tom Törnroos

DRIFTSHUSHÅLLNING

Verksamhetsområde

Raseborgs Vatten producerar vattentjänster för invånare och företag i Raseborg. Inom verksamhetsområdet, som godkänts i fullmäktige, är ca 6 500 fastigheter anslutna till vattenförsörjningen. Verksamheten finansieras i helhet via avgifter från kunderna.

Strategi

Driftsäker, energieffektiv vattenförsörjning som behärskar riskerna från råvattenkällan till utsläppsplatsen för renat avlopp.

För tryggad vattenförsörjning fortsatt utbyggnad av förbindelseledningar.

Utökad komplettering och sanering av befintlig teknik vid vattentäcker.

Målsättningen är koncentration till större enheter med säkrare teknik och förbättrad fjärrövervakning.

Förändringar i verksamheten 2016

Utbyggnad av kommunalteknik på nya planeområden enligt behov.

Komplettering av teknik i skärgården, Skärhalla-Baggö.

Planering för sanering av vattentornet i Karis.

För förbättrad vattenkvalitet fortsätter installationen av UV lampor vid vattentäckerna.

För minskning av läckvattenmängderna i avloppsvattennätet och för förbättring av kvävereningen på avloppsreningsverken fortsätter läckvattenundersökningen i avloppsvattennätet.

Kvävereningen på Skeppsholmens reningsverk specialgranskas.

Fortsatt sanering av ledningsnätet.

Förändringar i verksamheten 2017-2018

Utbyggnad av förbindelseledning (vatten) mellan Ekenäs och Karis.

Målsättningen är effektivare sanering av ledningsnätet och maximalt utnyttjande av utbyggda förbindelseledningar.

	BS 2014	BU 2015	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan	
					2017	2018
Prestationer						
Antal anslutningar st	6 647	6 670	6 700	6 700	6 750	6 790
Såld vattenmängd m ³	1 388 601	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 406 000	1 412 000
Såld avloppsvattenmängd m ³	1 302 374	1 300 000	1 315 000	1 315 000	1 321 000	1 327 000
Vattenledning km	372	378	381	381	382	383
Avloppsledning km	390	400	403	403	404	405
Vattentäcker st	12	12	12	12	12	12
Avloppspumpstationer st	137	142	144	144	144	144
Avloppsreningsverk st	4	4	3	3	3	3
Bindande mätetal						
Utgifter €/m ³ vatten	2,32	2,61	2,47	2,47	2,49	2,51
Intäkter €/m ³ vatten	4,42	4,40	4,45	4,45	4,47	4,49

Förtroendeorgan: Direktionen för Raseborgs Vatten

Ansvarsperson: Vattenverkets direktör Tom Törnroos

DRIFTSHUSHÅLLNING

SAMMANDRAG €	BS 2014	BU 2015	Förslag 2016	BU 2016	Ekonomiplan 2017 2018	
Intäkter						
Försäljningsintäkter	6 133 440	6 168 260	6 203 670	6 203 670	6 295 000	6 360 900
Övriga intäkter	66 820	61 600	64 600	64 600	65 600	66 600
Intäkter totalt	6 200 260	6 229 860	6 268 270	6 268 270	6 360 600	6 427 500
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		0,5 %	0,6 %	0,0 %		
Kostnader						
Material, förnödenheter och varor	-729 818	-867 670	-830 100	-830 100	-837 000	-854 000
Köp av tjänster	-1 101 904	-1 304 770	-1 179 770	-1 179 770	-1 179 000	-1 202 000
Löner och arvoden	-957 393	-1 033 800	-1 027 590	-1 027 590	-1 048 000	-1 069 000
Lönebikostnader	-299 916	-284 920	-296 260	-296 260	-302 000	-308 000
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 385 400	-1 425 900	-1 499 200	-1 499 200	-1 500 000	-1 500 000
Övriga rörelsekostnader	-138 142	-162 500	-161 200	-161 200	-164 000	-168 000
Kostnader totalt	-4 612 573	-5 079 560	-4 994 120	-4 994 120	-5 030 000	-5 101 000
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		10,1 %	-1,7 %	0,0 %		
Rörelseöverskott	1 587 687	1 150 300	1 274 150	1 274 150	1 330 600	1 326 500
Ränteintäkter	1 335					
Övriga finansiella intäkter	6 526					
Till kommunen betalda räntekostnader	-137 422	-160 000	-145 000	-145 000	-143 000	-141 000
Till övriga betalda räntekostnader	-178 261	-250 000	-210 000	-210 000	-208 000	-206 000
Ersättning för grundkapital	-598 533	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
Övriga finansiella intäkter	-1 028					
Över-/underskott före extraord.poster	680 304	140 300	319 150	319 150	379 600	379 500
Extraordinära intäkter						
Extraordinära kostnader						
Räkenskapsperiodens överskott	680 304	140 300	319 150	319 150	379 600	379 500
Förändring (BU 2016 vs BU 2015)		-79,4 %	127,5 %	0,0 %		
Stadsstyrelsens förslag	netto			319 150		
Räkenskapsperiodens överskott			319 150	319 150	379 600	379 500
ÅRSVERKEN 31.12	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Årsverken	24,0	22,0	22,0	21,0	21,0	21,0
Årsverken totalt	24,0	22,0	22,0	21,0	21,0	21,0

INVESTERINGAR 2016-2018	Projektets totalkostn.	Budget 2016		Plan 2017		Plan 2018		Ekon.plan 2016-2018
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
Utgifter/ Inköp av markområden		-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-1 500 000
Inkomster / Balansvärde Försäljning av markområden		600 000	750 000	600 000	600 000	600 000	600 000	1 950 000
och byggnader								
Netto		100 000	250 000	100 000	100 000	100 000	100 000	450 000
Byggnader								
Utrymmen för förvaltning, administration, service och skolor								
Stadsfullmäktige fattar separata beslut innan något av nedanstående investeringsprojekt startas. Investering för nya utrymmen för förvaltningen fastställs då en helhetslösning för stadens fastigheter i Raseborg finns. Anslagsförslag som sammanförts: - Ekåsens, F-huset, administration - Lönnbergskas fastigheten - Fokus Karis, resecentrum Kan beröra också andra kommunala fastigheter i Raseborg. Skolnätet utreds under våren. Anslagsförslag som sammanförts: - Karjaan yhteiskoulu C-skolan - Katarinaskolan - Svartå / byggnad för kommunal service Kan beröra också andra skolor i Raseborg								
Utgifter	-14 280 000	-2 860 000	-3 200 000	-7 285 000	-6 610 000	-4 800 000	-4 450 000	-14 260 000
Grundrenoveringar Intern Service								
Direktionen för intern service disponerar hela anslaget och besluter separat om prioriteringar av grundrenoveringsprojekt. Stadsstyrelsen ska informeras innan projekten inleds.								
Utgifter		-1 810 000	-1 200 000	-1 700 000	-1 200 000	-1 600 000	-1 200 000	-3 600 000
Nyinvesteringar								
Ekenäs nya daghem								
Daghemmet fungerar i uppyrda utrymmen på det sk. Forstis området. Ägaren till fastigheten har meddelat att byggnaden som daghemmet nu fungerar i kommer att tas i bruk av ägarna och att daghemmet måste flytta ut under hösten 2015. I samband med planeringen av Skogsgläntans utrymmen bör beaktas gruppfamiljedaghemmet Lilla My som är inrymt i Ekenäs ungdomsgård samt det faktum att antalet familjedagvårdare minskar i framtiden vilket också för sin del bidrar till ett större tryck på daghemsplatser. Då ersättande utrymmen planeras för verksamheten ska det dimensioneras för 4 avdelningar med en option att bygga minst en avdelning till då behov uppstår.								
Utgifter	-2 600 000	-1 800 000	-1 800 000					-1 800 000

INVESTERINGAR 2016-2018	Projektets totalkostn.	Budget 2016		Plan 2017		Plan 2018		Ekon.plan 2016-2018
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
Karis nya daghem Planering, upphandling och byggnation under 2016-2017. Daghemmet omfattar sex avdelningar och färdigställs i december 2017. Ersätter nuvarande decentraliserade enheter i Sannäs f.d. skola (3 avdelningsr), f.d. VNY (1 avdelning), radhuslägenheten vid f.d. HVC (1 avdelning) och Olgahemmet i Lövkulla (1 grupp).								
Utgifter	-3 000 000	-100 000	-50 000	-2 900 000	-2 950 000			-3 000 000
Kosthållsreformen i Raseborg (tid. Centralkök, Ekåsen) Utreeds: Beslut om hur stadens kosthållsstruktur slutligen skall utformas fattas under år 2016. Uträkningar och jämförelser görs enligt stadsstyrelsens beslut efter det att erfarenheter erhållits från Karis nysanerade centralkök efter oktober 2015. Enligt stadsfullmäktiges beslut i åtgärdsprogrammet skall kosthållsfunktionen effektivteras med 100 000 €, vilket torde kräva en del investeringar i anordningar och maskiner.								
Utgifter	-5 700 000	-50 000		-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-200 000
Konstruktioner o anordningar								
Parkanläggningar, lekparker och badinrättning Anläggningar för nya bostadsområden samt sanering av gamla anläggningar. Sanering av Lejonparken 2016. Ny brygga till Knipnässtrand 2016 Mattvåtn. Anläggning 1) 2016 Svartå 2) 2017 Tenala I planeperioden har projektet sanering och utveckling av Stallörens badinrättning i Ekenäs centrum inte tidigare ingått. Trots att anläggningen är belägen på den mest centrala platsen i Ekenäs har den förfallit och är i synnerligen dåligt skick. Vattenrutschbanan som tidigare funnits på området är nedmonterad och området är definitivt i behov av en sanering. Då själva området har en synnerligen stor potential bör olika alternativ utredas och nytänkande eftersträvas i planeringen. Ett relativt stort planeringsanslag föreslås för planeringen av området.								
Utgifter		-130 000	-130 000	-140 000	-140 000	-80 000	-80 000	-350 000
Gäst- o småbåtshamnar Grundförbättring av befintliga anläggningar. Nytt område för sjösättning av större båtar, utveckling av område i Gammelboda. Norra hamnen utveckling till segelbåtshamnar 2016-2017. Samhällstekniska nämnden disponerar hela anslaget och beslutar separat om prioritering. Förberelser för Södra Vikens restaurering.								
Utgifter		-80 000	-50 000	-350 000	-80 000		-300 000	-430 000

INVESTERINGAR 2016-2018	Projektets totalkostn.	Budget 2016		Plan 2017		Plan 2018		Ekon.plan 2016-2018
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
Trafikleder, grundförbättringar och nybyggnad Samhällstekniska nämnden disponerar hela anslaget och besluter separat om prioritering av trafikleder.								
Utgifter		-1 900 000	-1 500 000	-1 900 000	-1 500 000		-1 500 000	-4 500 000
Trafikledsarrangemang RV 25 Byggnad av trygga anslutningar prioriteras. (t.ex vid förverkligande av anslutning i Läpp) Anslaget tas till separat behandling om staten aktiverar något av projekten.								
Utgifter		-800 000	-500 000	-800 000	-500 000		-500 000	-1 500 000
Trafiksäkerhetsåtgärder Förbättringar av trafikmiljön enligt målsättningarna i trafiksäkerhetsplanen enl. nämndens prioritering.								
Utgifter				-100 000			-100 000	-100 000
Järnvägsbrons grundförbättring / Stationsområdet i Karis Entreprenadtiden på broreparationen 2016-2017. Hör ihop med gatuarrangemang. Bangatan 2016 och resecentrum. Eventuell tunnellsnöring utreds. Förberedelser inför brosanering.								
Utgifter		-100 000	-100 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 300 000	-1 300 000	-2 600 000
Karis, Bangatan grundförbättring Dränering, rondell, lätttrafikled till Kanaltorget 2016, hör ihop med broreparation 2016 och resecentrum.								
Utgifter				-300 000	-300 000			-300 000
Ekenäs, Flemmingsgatan rondell Utgifter						-350 000	-350 000	-350 000
Förverkligande Rävsnäs Kursand, fortsättning Lätttrafikled vid (Österbyvägen) och Rävsnäsvägen. Förverkligande av allmänna områden på planeområdet. Förutsätter inlösning av allmänna områden.								
Utgifter		-200 000	-200 000					-200 000
Fiskars detaljplaneområde, gatubyggnad, broar Utbyggnad enligt markanvändningsavtal. (2016; Utbyggnad av infra / kommunalteknik).								
Utgifter		-150 000	-100 000	-200 000	-100 000	-200 000	-100 000	-300 000

INVESTERINGAR 2016-2018	Projektets totalkostn.	Budget 2016		Plan 2017		Plan 2018		Ekon.plan 2016-2018
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
Kommunalteknisk planering och utbyggnad av bostadsområden								
Samhällstekniska nämnden disponerar hela anslaget och besluter separat om prioriteringar av projekten, nya områden intas när planer blir fastställda.								
Utgifter		-600 000	-500 000	-800 000	-500 000		-500 000	-1 500 000
Svartå, Båtsmora (2-4 tomter)								
Ekenäs, Båssastranden (50 tomter)								
Pojo, Gumnäs-Klockarudden (40 tomter)								
Karis, Svedja (100 tomter)								
Svartå, Ollabrinken (10 tomter)								
Billnäs, Espingsgränd (c 10 tomter)								
Ekenäs, Horsbäck (4-6 företagstomter)								
Billnäs Bruk planering och utbyggnad								
Utbyggnad enligt markanvändningsavtal. Förverkligande efter godkänd detaljplan och markanvändningsavtal.								
Utgifter				-70 000	-50 000	-300 000	-300 000	-350 000
Karis, Området vid f.d Västra Nylands yrkesskola/Axxell								
Utbyggnad enligt markanvändningsavtal								
Utgifter		-50 000	-50 000	-100 000	-100 000	-200 000	-200 000	-350 000
Ekenäs, Dragsvikstranden								
Utbyggnad enligt markanvändningsavtal planen ej fastställd.								
Utgifter						-350 000	-350 000	-350 000
Sprinklers till vårdinrättning (åldringshem)								
Enligt Räddningdverkets förordning och rekommendation borde åldringshem alltid vara försedda med sprinklersanläggning eftersom en utrymning inte kan garanteras i utsatt tid vid brand. Ärligen har reserverats 200 000 € för nya sprinklerinstallationer. Hagahemmet och Tenala servicehem är ännu oinstallerade. Vid saneringar och nybyggnationer av boende ingår anläggningarna i entreprenaden.								
Utgifter	-400 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000			-200 000

INVESTERINGAR 2016-2018	Projektets totalkostn.	Budget 2016		Plan 2017		Plan 2018		Ekon.plan 2016-2018
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
Fritidsanläggningar								
Ishockeyrink, Karis idrottscentrum								
Ansvars- och säkerhetsaspekter förutsätter förnyelse av befintlig ishockeyrink.								
Utgifter	-50 000	-50 000	-50 000					-50 000
Renovering av centrumplan i Ekenäs								
* 25 000,-€ reserveras för ersättande område för kastgrenar.								
Utgifter	-560 000	-560 000	-585 000					-585 000
Inkomster		140 000	140 000					140 000
Netto		-420 000	-445 000	0	0	0	0	-445 000
Karis Idrottshall, nytt golv								
Nuvarande yta, som anlades år 2006, har dels börjat spricka sönder och dels blivit halare. Golvet måste förnyas och utföras så att det i första hand svarar på handbollens behov. Den reviderade kostnadsberäkningen är 150 000 € lägre än tidigare presentede summa.								
Utgifter		-200 000	-200 000					-200 000
Näridrottsplats i Pojo kyrkoby								
Målsättningen är att utomhus erbjuda mångsidiga aktivitetsmöjligheter året om i bycentra för alla ålderskategorier. Dagstid betjänar anläggningen skolor och dagvård. En idrottsplats i närmiljön skall främja daglig motion för alla åldersgruppers motionsaktiviteter. Idrottsplatsen planeras för mångsidigt bruk och är avgiftsfritt öppen för alla året om. Näridrottsplatsen i Pojo skall ligga centralt och vara tillgänglig för ett stort antal utövare.								
Utgifter			-30 000	-30 000				-30 000

INVESTERINGAR 2016-2018	Projektets totalkostn.	Budget 2016		Plan 2017		Plan 2018		Ekon.plan 2016-2018
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
Projekt/planering m.m.								
Norra hamnen i Ekenäs, planering Utvecklande och förverkligande av området. Utbyggnad enligt avtal, förverkligande av gällande detaljplan, infra och kommunalteknik.								
Utgifter		-300 000	-300 000	-1 000 000	-1 000 000	-550 000	-500 000	-1 800 000
Jomalvik kanal, planering av grundreparation Stadens andel. Förverkligande kräver avtal med trafikverket (tot inv 2.2 M€)								
Utgifter						-350 000	-350 000	-350 000
Naturstig, bro (Förbindelseled -) Gåsören - Ramsholmen Ekenäs, Ramsholmens bro Förnyande av Ramsholmen bro 2016 samt naturstig med broförbindelse Ramsholmen-Gåsören 2017								
Utgifter		-150 000		-230 000	-100 000		-280 000	-380 000
Svartån fiskevägar Förverkligande av fiskevägar, 6 år s projekt a 105 000, fmge 23.3.2015 § 24, regionalt projekt med Life Ip-finansiering								
Utgifter		-105 000	-105 000	-105 000	-105 000	-105 000	-105 000	-315 000
Lättrafikled Karis-Pojo Lättrafikled längs fd banvall samt längs Lv 111, samprojekt med Ntm-centralen. Kräver avtal med NTM centralen								
Utgifter		-250 000			-250 000			-250 000
Bromarv skärgårdshamn Förverkligande av utvecklingsplan, förberedande planering 2016. Staden bidrar till anhållan om extern finansiering, tex interreg								
Utgifter		-30 000	-30 000	-320 000	-320 000			-350 000
Övrigt								
Ny adresskarta och numerisk baskarta Baskarta för Hangöudd. Uppdatering av koordinatsystem till Euref.								
Utgifter		-60 000	-60 000	-60 000	-60 000			-120 000
Brutto investeringar staden		-12 935 000	-11 340 000	-20 290 000	-17 765 000	-10 785 000	-13 065 000	-42 170 000
Inkomster investeringar staden		740 000	890 000	600 000	600 000	600 000	600 000	2 090 000
Netto investeringar staden		-12 195 000	-10 450 000	-19 690 000	-17 165 000	-10 185 000	-12 465 000	-40 080 000

INVESTERINGAR 2016-2018	Projektets totalkostn.	Budget 2016		Plan 2017		Plan 2018		Ekon.plan 2016-2018
		Enheternas förslag	Budget	Enheternas förslag	Plan	Enheternas förslag	Plan	
AFFÄRSVERK: Raseborgs Vatten								
Komplettering vid vattentäkt och mätbrunnar								
Utgifter		-25 000	-25 000	-50 000	-50 000	-25 000	-25 000	-100 000
Utbyggnad av ledningsnät i bostads- o industriområden								
Utgifter		-600 000	-600 000	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000	-1 400 000
Sanering av ledningar								
Utgifter		-400 000	-400 000	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-1 600 000
Läckvattenundersökning i avloppsvattnet								
Utgifter		-10 000	-10 000					-10 000
Utbyggnad av ledningsnätet i Fiskars								
Utgifter				-50 000	-50 000			-50 000
Ekenäs-Karis förbindelseledning								
Utgifter				-100 000	-100 000	-300 000	-300 000	-400 000
Komplettering av avloppspumpstationer								
Utgifter		-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-75 000
Komplettering vid reningverken								
Utgifter		-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-75 000
Sanering av Karis vattentorn								
Utgifter		-30 000	-30 000	-300 000	-300 000			-330 000
Raseborgs Vatten								
Utgifter		-1 115 000	-1 115 000	-1 550 000	-1 550 000	-1 375 000	-1 375 000	-4 040 000
Inkomster								
Netto		-1 115 000	-1 115 000	-1 550 000	-1 550 000	-1 375 000	-1 375 000	-4 040 000
Bruttoinvesteringar inkl affärsverken		-14 050 000	-12 455 000	-21 840 000	-19 315 000	-12 160 000	-14 440 000	-46 210 000
Inkomster inkl affärsverken		740 000	890 000	600 000	600 000	600 000	600 000	2 090 000
Nettoinvesteringar inkl affärsverken		-13 310 000	-11 565 000	-21 240 000	-18 715 000	-11 560 000	-13 840 000	-44 120 000

BUDGETSAMMANDRAG 2016

		2014 Bokslut	2015 Budget inkl budget ändr. tom okt.	2016 Budget	Förändr. %
VERKSAMHETSINKOMSTER		52 053 647	53 831 930	54 471 150	1,2
- Externa		31 530 938	32 925 790	32 588 840	-1,0
- Interna		20 522 708	20 906 140	21 882 310	4,7
VERKSAMHETSUTGIFTER		-212 867 558	-216 630 970	-218 017 890	0,6
- Externa		-192 344 849	-195 724 830	-196 135 580	0,2
- Interna		-20 522 708	-20 906 140	-21 882 310	4,7
PERSONALKOSTNADER		-85 309 826	-85 158 660	-86 229 710	1,3
KÖP AV TJÄNSTER		-90 906 174	-92 491 260	-93 159 010	0,7
- Externa		-79 977 139	-81 362 800	-81 325 060	0,0
- Interna		-10 929 035	-11 128 460	-11 833 950	6,3
VERKSAMHETSBIDRAG		-160 813 911	-162 799 040	-163 546 740	0,5
SKATTEPROCENT	%	22,00	22,00	22,00	
SKATTEINKOMSTER	€	110 957 155	114 508 000	114 760 000	0,2
	€/invånare	3 833	3 932	3 957	
STATSANDELAR	€	52 461 397	52 100 000	54 050 000	3,7
	€/invånare	1 812	1 789	1 864	
ÅRSBIDRAG (inklusive affärsverk)	€	2 425 206	3 518 760	5 155 050	
	€/invånare	85	123	181	
	% av avskrivn.	37,8	64,3	88,9	
INTERN FINANSIERING AV INVESTERINGAR (inkl.affärsverk)	%	25,6	26,1	44,6	
LÅNESTOCK					
Lån €/invånare		4 110	4 250	4 462	
Relativ skuldsättning, %		74,9	73,2	67,8	

Förklaringar:

Årsbidrag, avskrivnings% = $100 \cdot \text{Årsbidrag} / \text{Avskrivningar på anläggningstillgångar}$

Intern finansiering av investeringar, % = $100 \cdot \text{Årsbidrag} / \text{egen anskaffningsutgift för investeringar}$

Relativ skuldsättning, % = $(\text{Främmande kapital} - \text{Erhållna förskott}) / \text{Driftsinkomster}$

Externa inkomster och utgifter

SEKTOR

	2014 Bokslut	2015 Budget inkl budget ändr. tom okt.	2016 Budget
Koncernförvaltning	4 101 071	4 955 810	4 854 980
Allmän- och ekonomiförvaltning	1 135 615	939 400	928 000
Grundtrygghet	12 090 374	12 605 950	12 295 200
Bildning	4 817 797	4 468 490	4 434 700
Samhällsteknik	3 185 822	3 726 280	3 807 690
Raseborgs Vatten	6 200 260	6 229 860	6 268 270
Verksamhetens inkomster(+)	31 530 938	32 925 790	32 588 840
Koncernförvaltning	-19 432 477	-20 110 730	-21 148 870
Allmän- och ekonomiförvaltning	-8 819 977	-8 533 490	-8 782 860
Grundtrygghet	-107 113 023	-109 199 560	-108 018 480
Bildning	-45 070 686	-45 324 990	-45 664 040
Samhällsteknik	-8 681 514	-8 902 400	-9 026 410
Raseborgs Vatten	-3 227 172	-3 653 660	-3 494 920
Verksamhetens utgifter (-)	-192 344 849	-195 724 830	-196 135 580
VERKSAMHETSBIDRAG (=)	-160 813 911	-162 799 040	-163 546 740

Interna inkomster och utgifter

Koncernförvaltning	16 648 571	16 765 560	17 971 990
Allmän- och ekonomiförvaltning	2 248 143	2 253 420	2 398 840
Grundtrygghet	426 043	394 500	127 500
Bildning	915 724	897 660	866 990
Samhällsteknik	284 228	595 000	516 990
Verksamhetens inkomster(+)	20 522 708	20 906 140	21 882 310
Koncernförvaltning	-341 676	-281 810	-652 580
Allmän- och ekonomiförvaltning	-1 086 596	-984 330	-731 170
Grundtrygghet	-5 584 524	-5 518 220	-5 933 330
Bildning	-12 896 439	-13 161 530	-13 673 410
Samhällsteknik	-613 472	-960 250	-891 820
Verksamhetens utgifter (-)	-20 522 708	-20 906 140	-21 882 310
VERKSAMHETSBIDRAG (=)	0	0	0

Externa inkomster och utgifter

	2014 Bokslut	2015 Budget inkl budget ändr. tom okt.	2016 Budget
Försäljningsinkomster	10 863 798	11 002 110	10 990 160
Avgiftsinkomster	10 776 677	11 425 980	11 208 380
Understöd och bidrag	3 061 069	2 459 010	2 878 370
Övriga verksamhetsinkomster	6 829 394	8 038 690	7 511 930
Verksamhetens inkomster(+)	31 530 939	32 925 790	32 588 840
Personalutgifter	-85 309 826	-85 158 660	-86 229 710
Köp av tjänster	-79 977 139	-81 362 800	-81 325 060
Material, förnödenheter och varor	-11 496 068	-11 956 280	-11 182 400
Bidrag	-9 920 860	-11 709 060	-11 836 100
Övriga verksamhetsutgifter	-5 640 957	-5 538 030	-5 562 310
Verksamhetens utgifter (-)	-192 344 849	-195 724 830	-196 135 580
VERKSAMHETSBIDRAG (=)	-160 813 911	-162 799 040	-163 546 740

Interna inkomster och utgifter

Försäljningsinkomster	10 934 152	11 129 260	11 767 220
Avgiftsinkomster	0	0	0
Understöd och bidrag	0	0	0
Övriga verksamhetsinkomster	9 588 556	9 776 880	10 115 090
Verksamhetens inkomster(+)	20 522 708	20 906 140	21 882 310
Personalutgifter	0	0	0
Köp av tjänster	-10 929 035	-11 128 460	-11 833 950
Material, förnödenheter och varor	-1 011	-1 000	-1 000
Bidrag	0	0	0
Övriga verksamhetsutgifter	-9 592 662	-9 776 680	-10 047 360
Verksamhetens utgifter (-)	-20 522 708	-20 906 140	-21 882 310
VERKSAMHETSBIDRAG (=)	0	0	0

BUDGET 2016

Inklusive affärsverket Raseborgs Vatten

VERKSAMHETS- OMRÅDE	2014 Bokslut	2015 Budget inkl budg ändr. tom okt	2016 Verksamh. område förslag	2016 Stadsdir. förslag	Förändr. % Budget 2015-16	Förändr. % 2014-16
KONCERNFÖRVALTNING						
inkomster, externa	4 101 071	4 955 810	4 854 980	4 854 980	-2,0	18,4
inkomster, interna	16 648 571	16 765 560	17 971 990	17 971 990	7,2	7,9
utgifter, externa	-19 432 477	-20 110 730	-21 248 870	-21 148 870	5,2	8,8
utgifter, interna	-341 676	-281 810	-652 580	-652 580	131,6	91,0
Netto	975 488	1 328 830	925 520	1 025 520	-22,8	5,1
ALLMÄN OCH EKONOMIFÖRVALTNING						
inkomster, externa	1 135 615	939 400	928 000	928 000	-1,2	-18,3
inkomster, interna	2 248 143	2 253 420	2 398 840	2 398 840	6,5	6,7
utgifter, externa	-8 819 977	-8 533 490	-8 782 860	-8 782 860	2,9	-0,4
utgifter, interna	-1 086 596	-984 330	-731 170	-731 170	-25,7	-32,7
netto	-6 522 815	-6 325 000	-6 187 190	-6 187 190	-2,2	-5,1
EGEN PRODUKTION GRUNDTRYGGHET						
inkomster, externa	8 419 385	9 077 210	8 933 740	8 933 740	-1,6	6,1
inkomster, interna	426 043	394 500	127 500	127 500	-67,7	-70,1
utgifter, externa	-37 406 968	-38 734 230	-38 731 700	-38 731 700	0,0	3,5
utgifter, interna	-5 160 740	-5 093 850	-5 522 980	-5 522 980	8,4	7,0
netto	-33 722 281	-34 356 370	-35 193 440	-35 193 440	2,4	4,4
MYNDIGHETSUPPGIFTER GRUNDTRYGGHET						
inkomster, externa	1 937 317	1 849 240	1 860 850	1 860 850	0,6	-3,9
inkomster, interna	0	0	0	0		
utgifter, externa	-11 547 783	-11 839 150	-12 092 140	-12 092 140	2,1	4,7
utgifter, interna	-287 606	-294 220	-274 730	-274 730	-6,6	-4,5
netto	-9 898 071	-10 284 130	-10 506 020	-10 506 020	2,2	6,1
ADMINISTRATION OCH EXTERNA AVTAL						
inkomster, externa	1 733 672	1 679 500	1 320 610	1 320 610	-21,4	-23,8
inkomster, interna	0	0	0	0		
utgifter, externa	-15 335 025	-15 549 180	-14 018 640	-14 018 640	-9,8	-8,6
utgifter, interna	-136 179	-130 150	-135 620	-135 620	4,2	-0,4
netto	-13 737 532	-13 999 830	-12 833 650	-12 833 650	-8,3	-6,6
SPECIALSJUKVÅRD						
inkomster, externa	0	0	180 000	180 000		
inkomster, interna		0	0	0		
utgifter, externa	-42 823 247	-43 077 000	-43 176 000	-43 176 000	0,2	0,8
utgifter, interna		0	0	0		
netto	-42 823 247	-43 077 000	-42 996 000	-42 996 000	-0,2	0,4
GRUNDTRYGGHET TOTALT:						
inkomster, externa	12 090 374	12 605 950	12 295 200	12 295 200	-2,5	1,7
inkomster, interna	426 043	394 500	127 500	127 500	-67,7	-70,1
utgifter, externa	-107 113 023	-109 199 560	-108 018 480	-108 018 480	-1,1	0,8
utgifter, interna	-5 584 524	-5 518 220	-5 933 330	-5 933 330	7,5	6,2
netto	-100 181 131	-101 717 330	-101 529 110	-101 529 110	-0,2	1,3
BILDNING						
inkomster, externa	3 395 912	3 056 510	3 080 000	3 080 000	0,8	-9,3
inkomster, interna	193 828	197 440	206 900	206 900	4,8	6,7
utgifter, externa	-38 505 266	-38 700 220	-39 119 210	-39 119 210	1,1	1,6
utgifter, interna	-11 093 186	-11 325 670	-11 858 170	-11 858 170	4,7	6,9
netto	-46 008 713	-46 771 940	-47 690 480	-47 690 480	2,0	3,7

BUDGET 2016

Inklusive affärsverket Raseborgs Vatten

VERKSAMHETS- OMRÅDE	2014 Bokslut	2015 Budget inkl budg ändr. tom okt	2016 Verksamh. område förslag	2016 Stadsdir. förslag	Förändr. % Budget 2015-16	Förändr. % 2014-16
KULTURVERKSAMHET						
inkomster, externa	896 943	869 880	815 100	815 100	-6,3	-9,1
inkomster, interna	319 712	293 520	253 390	253 390	-13,7	-20,7
utgifter, externa	-4 371 909	-4 420 860	-4 319 340	-4 319 340	-2,3	-1,2
utgifter, interna	-1 315 242	-1 283 680	-1 295 640	-1 295 640	0,9	-1,5
netto	-4 470 496	-4 541 140	-4 546 490	-4 546 490	0,1	1,7
FRITIDSVERKSAMHET						
inkomster, externa	524 942	542 100	539 600	539 600	-0,5	2,8
inkomster, interna	402 185	406 700	406 700	406 700	0,0	1,1
utgifter, externa	-2 193 511	-2 203 910	-2 225 490	-2 225 490	1,0	1,5
utgifter, interna	-488 012	-552 180	-519 600	-519 600	-5,9	6,5
netto	-1 754 396	-1 807 290	-1 798 790	-1 798 790	-0,5	2,5
BILDNING TOTALT:						
inkomster, externa	4 817 797	4 468 490	4 434 700	4 434 700	-0,8	-8,0
inkomster, interna	915 724	897 660	866 990	866 990	-3,4	-5,3
utgifter, externa	-45 070 686	-45 324 990	-45 664 040	-45 664 040	0,7	1,3
utgifter, interna	-12 896 439	-13 161 530	-13 673 410	-13 673 410	3,9	6,0
netto	-52 233 605	-53 120 370	-54 035 760	-54 035 760	1,7	3,5
SAMHÄLLSTEKNIK						
inkomster, externa	2 666 384	3 186 280	3 284 490	3 284 490	3,1	23,2
inkomster, interna	268 330	595 000	516 990	516 990	-13,1	92,7
utgifter, externa	-6 893 163	-7 113 730	-7 155 330	-7 155 330	0,6	3,8
utgifter, interna	-508 531	-862 080	-791 350	-791 350	-8,2	55,6
netto	-4 466 979	-4 194 530	-4 145 200	-4 145 200	-1,2	-7,2
PLANLÄGGNING						
inkomster, externa	519 438	540 000	523 200	523 200	-3,1	0,7
inkomster, interna	15 898	0	0	0		-100,0
utgifter, externa	-1 788 351	-1 788 670	-1 871 080	-1 871 080	4,6	4,6
utgifter, interna	-104 941	-98 170	-100 470	-100 470	2,3	-4,3
netto	-1 357 956	-1 346 840	-1 448 350	-1 448 350	7,5	6,7
SAMHÄLLSTEKNIK TOTALT:						
inkomster, externa	3 185 822	3 726 280	3 807 690	3 807 690	2,2	19,5
inkomster, interna	284 228	595 000	516 990	516 990	-13,1	81,9
utgifter, externa	-8 681 514	-8 902 400	-9 026 410	-9 026 410	1,4	4,0
utgifter, interna	-613 472	-960 250	-891 820	-891 820	-7,1	45,4
netto	-5 824 936	-5 541 370	-5 593 550	-5 593 550	0,9	-4,0
STADEN TOTALT:						
inkomster, externa	25 330 678	26 695 930	26 320 570	26 320 570	-1,4	3,9
inkomster, interna	20 522 708	20 906 140	21 882 310	21 882 310	4,7	6,6
utgifter, externa	-189 117 677	-192 071 170	-192 740 660	-192 640 660	0,3	1,9
utgifter, interna	-20 522 708	-20 906 140	-21 882 310	-21 882 310	4,7	6,6
netto	-163 786 999	-165 375 240	-166 420 090	-166 320 090	0,6	1,5

BUDGET 2016

Inklusive affärsverket Raseborgs Vatten

VERKSAMHETS- OMRÅDE	2014 Bokslut	2015 Budget inkl budg ändr. tom okt	2016 Verksamh. område förslag	2016 Stadsdir. förslag	Förändr. % Budget 2015-16	Förändr. % 2014-16
RASEBORGS VATTEN						
inkomster	6 200 260	6 229 860	6 268 270	6 268 270	0,6	1,1
utgifter	-3 227 172	-3 653 660	-3 494 920	-3 494 920	-4,3	8,3
netto	2 973 088	2 576 200	2 773 350	2 773 350	7,7	-6,7
STADEN + AFFÄRSVERKET TOTALT:						
inkomster, externa	31 530 938	32 925 790	32 588 840	32 588 840	-1,0	3,4
inkomster, interna	20 522 708	20 906 140	21 882 310	21 882 310	4,7	6,6
utgifter, externa	-192 344 849	-195 724 830	-196 235 580	-196 135 580	0,2	2,0
utgifter, interna	-20 522 708	-20 906 140	-21 882 310	-21 882 310	4,7	6,6
netto	-160 813 911	-162 799 040	-163 646 740	-163 546 740	0,5	1,7

KOMMUNENS OCH AFFÄRSVERKET RESULTATRÄKNING 2016

€	BUDGET 2016		ELIMINERINGAR		KOMMUNENS OCH AFFÄRSVERKET RADVIS SAMMANSTÄLLDA
	Staden	Raseborgs Vatten	Staden	Raseborgs Vatten	BUDGET 2016
Verksamhetsinkomster	48 202 880	6 268 270			54 471 150
Verksamhetsutgifter	-214 522 970	-3 494 920			-218 017 890
Verksamhetsbidrag	-166 320 090	2 773 350			-163 546 740
Skatteinkomster	114 760 000				114 760 000
Statsandelar	54 050 000				54 050 000
Finansiella inkomster och utgifter					
Ränteinkomster	2 069 000	0	-145 000		1 924 000
Övriga finansiella inkomster	939 000	0	-600 000		339 000
Ränteutgifter	-2 151 210	-355 000		145 000	-2 361 210
Ersättning för grundkapital	0	-600 000		600 000	0
Övriga finansiella utgifter	-10 000	0			-10 000
Årsbidrag	3 336 700	1 818 350			5 155 050
Avskrivningar och nedskrivningar					
Avskrivningar enligt plan	-4 300 000	-1 499 200			-5 799 200
Extraordinära poster	0	0			0
Ökning el minskn av avskrivn.diff.					0
Räkenskapsperiodens resultat	-963 300	319 150	-745 000	745 000	-644 150

KOMMUNENS OCH AFFÄRSVERKETS FINANSIERINGSDEL 2016

€	BUDGET 2016		ELIMINERINGAR		KOMMUNENS OCH AFFÄRSVERKETS RADVIS SAMMANSTÄLLDA BUDGET 2016
	Staden	Raseborgs Vatten	Staden	Raseborgs Vatten	
Ordinarie verksamhet och investeringar					
Internt tillförda medel					
Årsbidrag	3 336 700	1 818 350			5 155 050
Extraordinära poster	0	0			0
Korrektivposter till internt tillförda medel	-2 400 000				-2 400 000
Investeringar					
Investeringar i bestående aktiva	-11 340 000	-1 115 000			-12 455 000
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	140 000				140 000
Försäljningsinkomster av bestående aktiva	3 150 000				3 150 000
Ordinarie verksamhet och investeringar, netto	-7 113 300	703 350			-6 409 950
Finansiering					
Förändringar i utlåningen					
Ökningar av lånefordringar					0
Minskningar av lånefordringar	310 000		-310 000		0
Förändringar i lånebeståndet					
Ökningar av långfristiga lån	10 000 000				10 000 000
Minskningar av långfristiga lån	-11 055 000	-1 254 000		310 000	-11 999 000
Förändringar i kortfristiga lån	7 858 300				7 858 300
Förändringar i eget kapital					0
Budgetens inverkan på likviditeten	0	-550 650	-310 000	310 000	-550 650

BUDGET 2016 (exkl. affärsverk)

RESULTATRÄKNING per utgifts-/inkomstslag	2014 Bokslut	2015 Budget inkl budget ändr. tom okt.	Budget 2016 Verksamh. område förslag	2016 Budget
Försäljningsinkomster	15 664 510	15 963 110	16 553 710	16 553 710
Avgiftsinkomster	10 776 677	11 425 980	11 208 380	11 208 380
Understöd och bidrag	3 061 069	2 459 010	2 878 370	2 878 370
Övriga verksamhetsinkomster	16 351 130	17 753 970	17 562 420	17 562 420
Verksamhetens inkomster(+)	45 853 387	47 602 070	48 202 880	48 202 880
Personalutgifter	-84 052 517	-83 839 940	-84 905 860	-84 905 860
Köp av tjänster	-89 804 270	-91 186 490	-91 979 240	-91 979 240
Material, förnödenheter och varor	-10 767 262	-11 089 610	-10 453 300	-10 353 300
Bidrag	-9 920 860	-11 709 060	-11 836 100	-11 836 100
Övriga verksamhetsutgifter	-15 095 476	-15 152 210	-15 448 470	-15 448 470
Verksamhetens utgifter (-)	-209 640 385	-212 977 310	-214 622 970	-214 522 970
VERKSAMHETSBIDRAG (=)	-163 786 999	-165 375 240	-166 420 090	-166 320 090
Skatteinkomster (+)	110 957 155	114 508 000	114 760 000	114 760 000
Kommunalskatt	97 658 867	100 611 000	101 240 000	101 240 000
Fastighetsskatt	9 852 455	10 393 000	10 450 000	10 450 000
Samfundsskatt	3 445 832	3 504 000	3 070 000	3 070 000
Statsandelar (+)	52 461 397	52 100 000	54 050 000	54 050 000
Ränteinkomster (+)	2 136 151	2 116 000	2 069 000	2 069 000
Övriga finansiella inkomster (+)	925 400	959 000	939 000	939 000
Ränteutgifter (-)	-2 306 533	-2 344 200	-2 151 210	-2 151 210
Övriga finansiella utgifter (-)	-27 070	-11 000	-10 000	-10 000
ÅRSBIDRAG (=)	359 501	1 952 560	3 236 700	3 336 700
Avskrivningar och nedskrivningar	-5 024 698	-4 050 000	-4 300 000	-4 300 000
Extraordinarie inkomster (+)	0	0	0	0
Extraordinarie utgifter (-)	0	0	0	0
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-4 665 197	-2 097 440	-1 063 300	-963 300
Ökningar/minskningar av reserveringar				
RÄKENSKAPSPER. ÖVER/UNDERSKOTT	-4 665 197	-2 097 440	-1 063 300	-963 300

UTGÅNGSPUNKTERNA FÖR EKONOMIN, SKATTER OCH STATSANDELAR

Regeringsprogrammets inverkan på den kommunala ekonomin och det allmänna ekonomiska läget

Regeringsprogrammet utgår ifrån att sysselsättningsgraden ska höjas med 4 procentenheter under regeringsperioden. Om tillväxten och sysselsättningen förbättras, kommer verkningarna att få stor betydelse också för kommunerna. Inte heller den kommunala ekonomin kan uppnå balans enbart genom anpassningsåtgärder och nedskärningar. Vad strukturreformerna beträffar, syns deras verkningar först efter en längre tid.

Regeringens strategiska mål gäller hälsa och välfärd, sysselsättning, konkurrenskraft och tillväxt, utbildning och kompetens, bioekonomi och ren teknik samt nya verksamhetsformer genom till exempel stöd för digitalisering och avveckling

av onödig reglering och byråkrati.

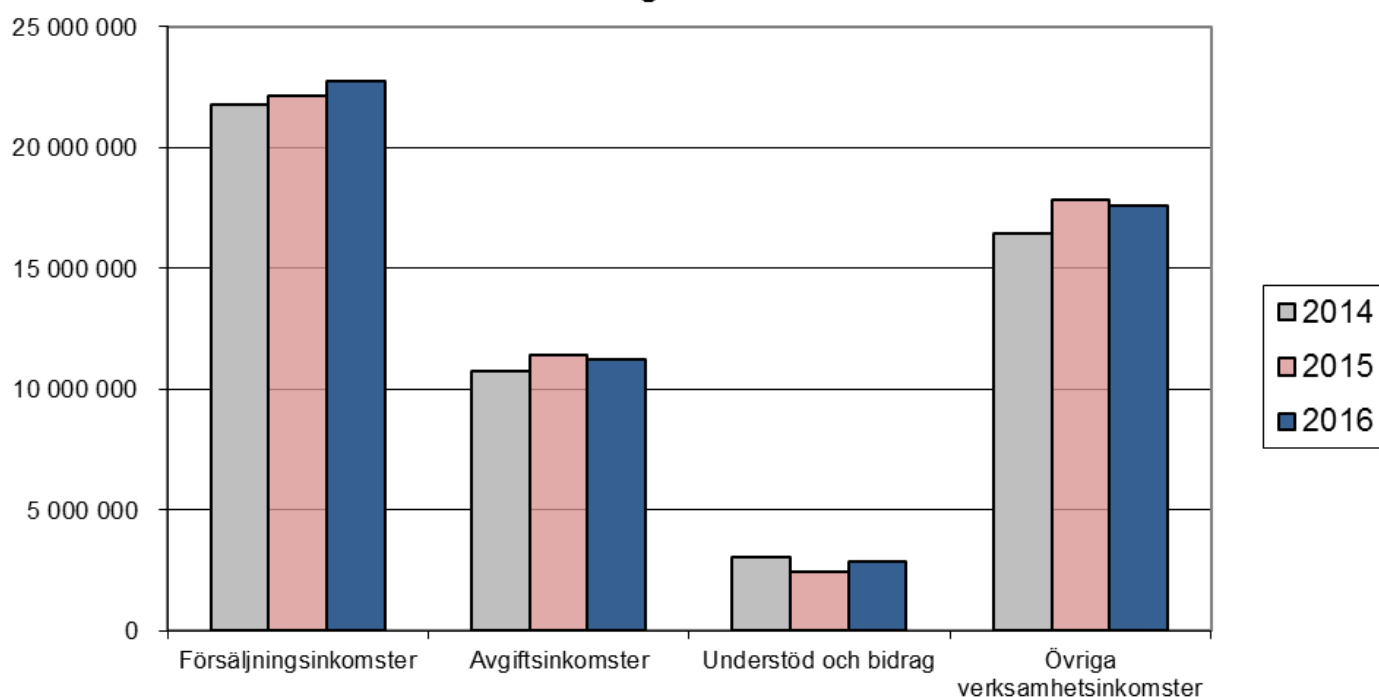
För närvarande är det omöjligt att uppskatta konsekvenserna för den kommunala ekonomin. De förändringar som planerats för olika ministerier påverkar på många sätt också kommunerna och den kommunala ekonomin.

Målsättningen är att minska uppgifterna och skyldigheterna för kommunerna och göra verksamheten flexiblare, men i det här skedet är det omöjligt att ge trovärdiga bedömningar av de ekonomiska konsekvenserna. Avsikten är att stärka den offentliga ekonomin med en miljard euro. Hur detta uppfylls i praktiken är tillsvidare oklart.

Den offentliga ekonomin ska totalt balanseras med 4 miljarder euro räknat på 2019 års nivå i syfte att minska hållbarhetsunderskottet. År 2015 förväntas Finlands BNP växa med

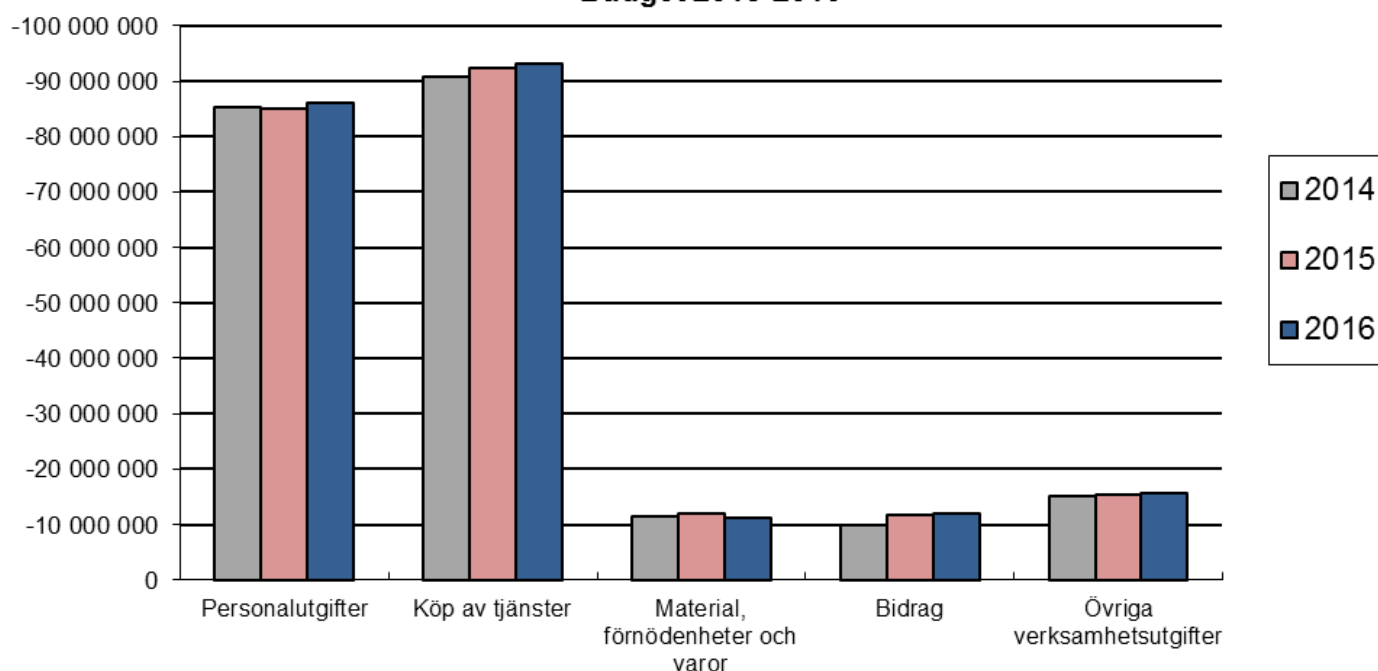
Driftsinkomster

Bokslut 2014
Budget 2015-2016

Driftsutgifter

Bokslut 2014
Budget 2015-2016

endast 0,2 %. I finansministeriets prognos antas konjunkturerna förbättras mycket försiktigt under det andra halvåret. Antalet sysselsatta beräknas vara 0,7 % färre än föregående år och arbetslöshetsgradens årsmedeltal bli 9,6 %. Särskilt oroväckande är att långtidsarbetslösheten och den strukturella arbetslösheten stiger i snabb takt.

År 2016 förutspås tillväxten bli 1,6 %. Tillväxten beror i hög grad på att investeringsverksamheten förväntas bli livligare. Trots att exporten stegvis väntas öka så växer importen mera än den eftersom den inhemska efterfrågan återhämtar sig. Den privata konsumtionen ökar något långsammare än år 2015 till följd av realinkomsternas anspråkslösa utveckling.

Arbetslöshetsgraden förutspås bli 9,4 %. I Raseborg är arbetslöshetsgraden nu 11 % och någon nämnvärd förändring är inte att vänta under år 2016.

Ett problem är att samtidigt som produktiviteten höjs ökar efterfrågan dels pga. demografin och dels pga. ökade kvalitetskrav på servicen. Enligt regeringens basserviceprogram ökar befolkningsfaktorerna efterfrågan på social- och häl-

sovårdstjänster med i snitt 1,6 % per år under perioden 2010-2020.

Den ekonomiska tillväxten år 2017 beräknas vara 1,4 % och baserar sig på den inhemska efterfrågan, eftersom nettoexportens inverkan fortsättningsvis är negativ.

Tillväxten kommer således att vara blygsam under planperioden och de offentliga finanserna fortsätter att uppvisa underskott till slutet av årtiondet, även om de krymps av omfattande anpassningsåtgärder. Den offentliga skulden överskrider i år 60 % och skuldförhållandet vänder inte under de närmaste åren även om ökningen avtar.

År 2014 ingicks inom kommunsektorn ett förhandlingsresultat om de kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalen för 2014–2016. Avtalsperioden för de kommunala kollektivavtalen enligt sysselsättnings- och tillväxtavtalet är i kraft till 31.1.2017 och perioden består av två delar. Den första delperioden upphör i slutet av 2015 och omfattar två avtalsenliga förhöjningar.

År 2015 genomfördes de avtalsenliga förhöj-

Satsningar på inflyttning och bra boendemiljöer ska trygga livskraften i staden.

om 0,5 % och 2018 3,5 %.

För åren 2017 och 2018 har beräknats en förhöjning av driftsbudgeten med en procent både gällande inkomster och utgifter. Detta utgående ifrån att verksamheten skulle fortsätta volymmässigt i nuvarande omfattning. På grund av den svaga inkomstutvecklingen leder detta till ett underskott i ekonomiplanen, år 2017 är underskottet 4,3 miljoner euro och 2018 2,1 miljoner euro. Detta innebär att det kumulativa underskottet kommer att öka från ca 13 miljoner euro 31.12.2015 till ca 20 miljoner euro 31.12.2018.

Sektorernas investeringsförslag uppgår under planperioden till 48 miljoner euro och beredningens förslag till stadsstyrelsen till 46,2 miljoner euro. År 2016 slutar förslaget till investeringar netto på 10,3 miljoner euro för staden och 1,1 miljoner euro för Raseborgs Vatten.

Den totalt sett höga investeringsnivån och

ningarna huvudsakligen 1.7.2015. I genomsnitt är de avtalsenliga förhöjningarnas kostnads-effekt 0,4 procent. Förhandlingar om avtalsuppgörelsen för den andra delperioden förs som bäst men utgången är oklar.

Ekonomi i Raseborg, skatter och statsandelar

Allmänt

Förslaget till driftsbudget för år 2016 visar ett underskott för räkenskapsperioden om 644 150 €.

Raseborgs Vattens budget utgår från ett överskott 319 150 € och underskottet för stadens egen verksamhet är 963 300 €.

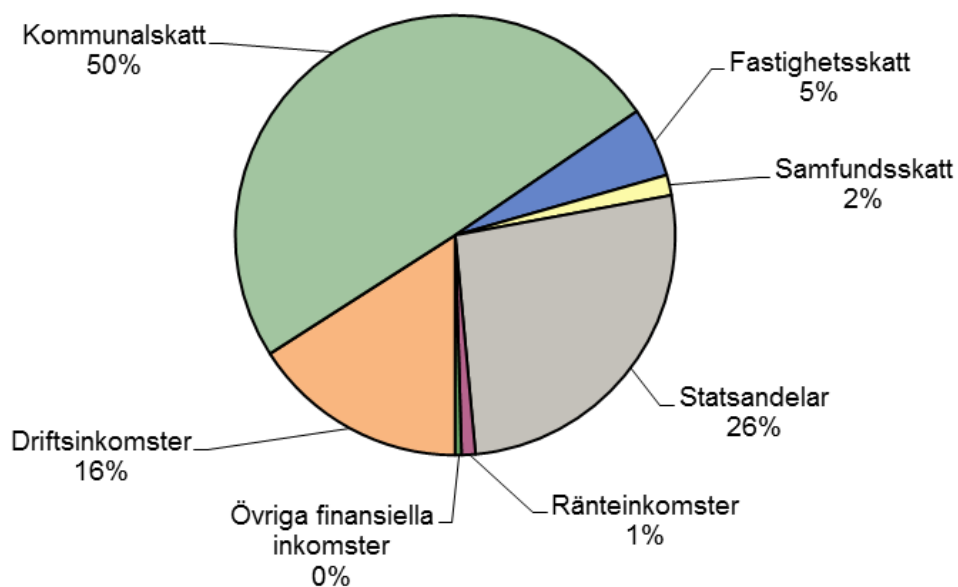
Finansieringsmässigt, gällande skatteinkomster och statsandelar ser år 2016 bättre ut än åren 2017-18. Detta beror på att statsandelarna år 2016 temporärt är högre på grund av utjämningar mellan staten och kommunerna och vissa kompensationer på grund av höjda skatteavdrag. År 2017 beräknas nivån på statsandelarna sjunka med över 2 miljoner euro. Skatteinkomsterna är beräknade utgående från oförändrade skattesatser och ökningen år 2016 är blygsam, 0,2 %. År 2017 beräknas en ökning

*Samjouren startade på VNS i november 2015
Fastigheter inom vården koncentreras till VNS.*

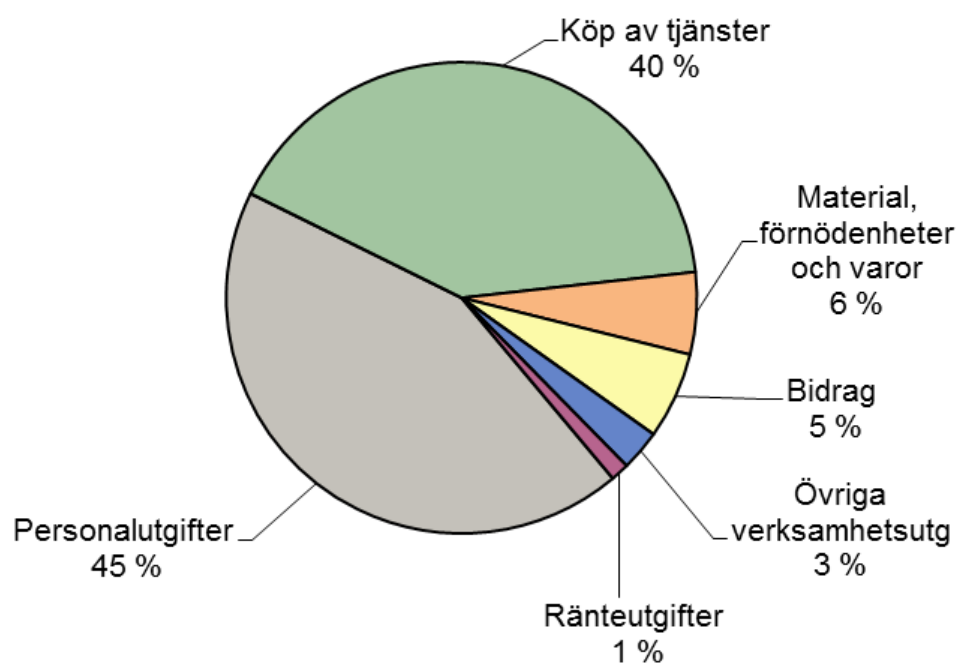
Inkomsternas fördelning 2016

Externa

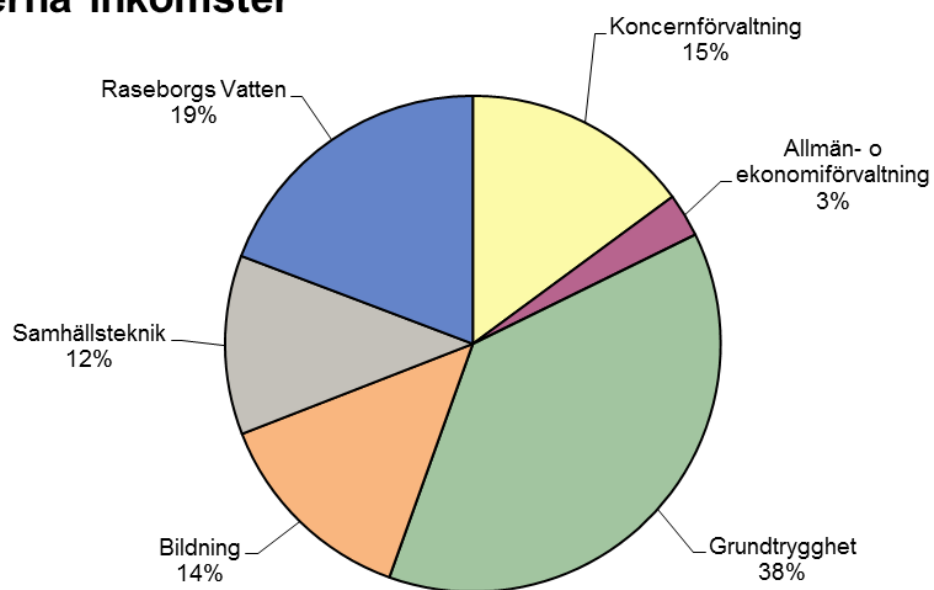

Utgifternas fördelning 2016

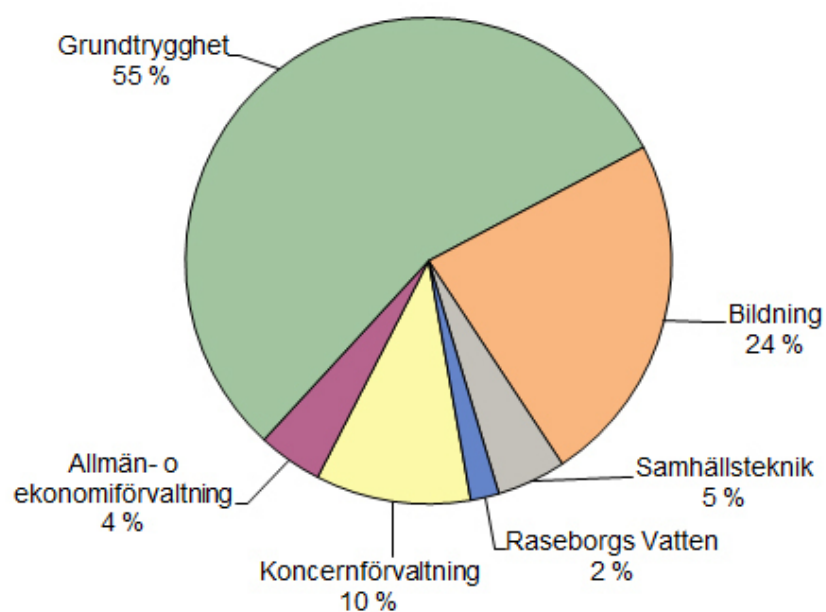
Externa

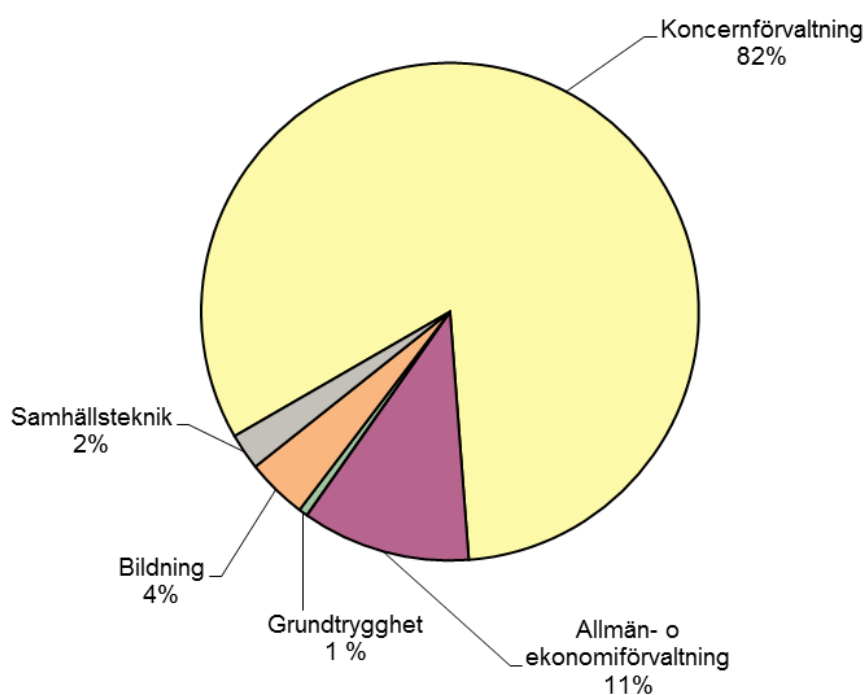
Externa inkomster

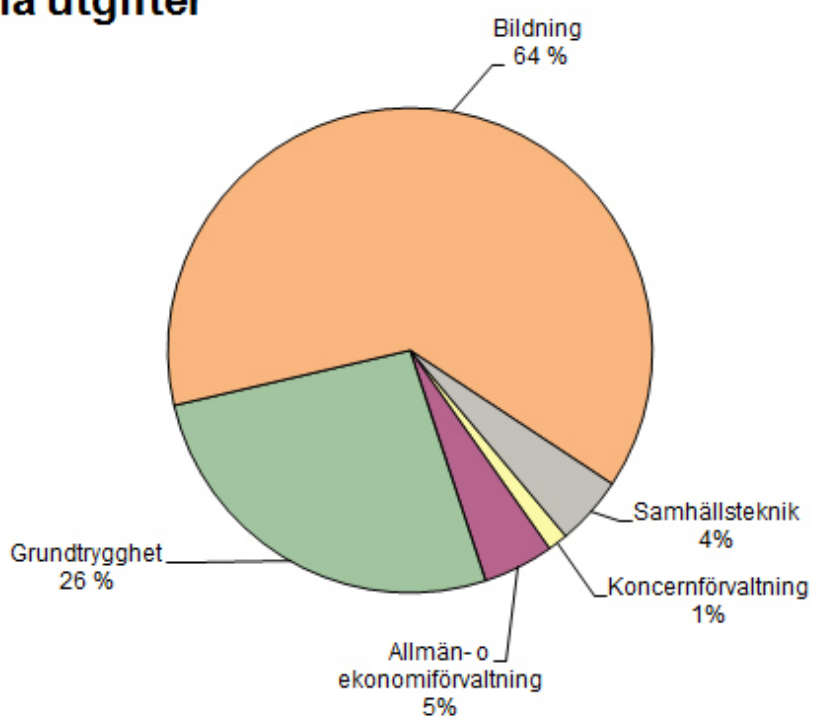
Externa utgifter

Interna inkomster

Interna utgifter

låga nivån på årsbidraget särskilt år 2017 leder till ytterligare skuldsättning om sammanlagt 32,9 miljoner euro.

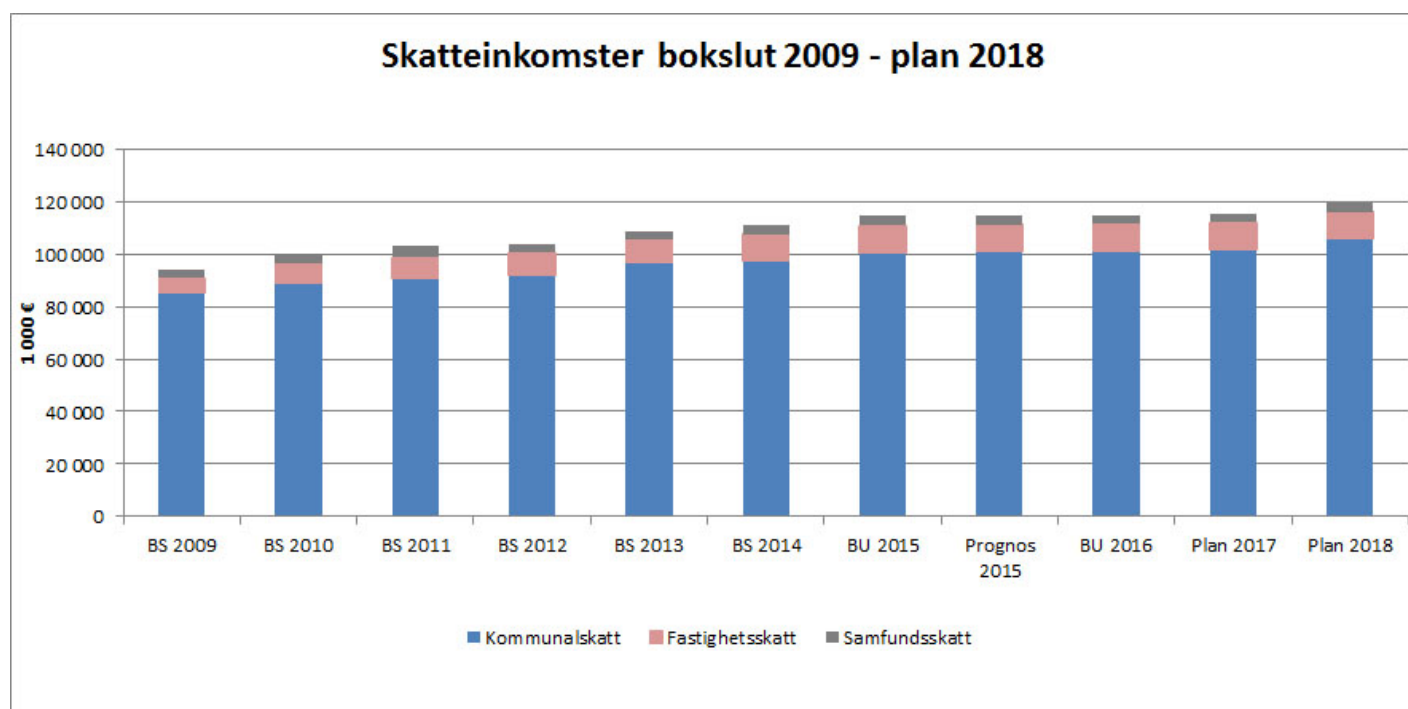
Ekonomiplanen är inte utgående från de ekonomiska aspekterna hållbar och staden kommer inte med rådande plan att kunna fylla de krav som den nya kommunallagen stipulerar beträffande balanseringen av ekonomin. Ett nytt åtgärdsprogram uppgörs under våren 2016. Förslaget till åtgärdsprogram kommer att vara detaljerat och innebära volymmässiga inskränkningar i verksamheten och på service-nivån vilket är en förutsättning för att ekonomin på sikt ska kunna fås i balans. Även investeringsvolymen och -objekten bör ses över och krympas.

För Raseborgs stad utgör omstruktureringen av specialistsjukvården i regionen en utmaning.

Sjukvårdsområdets verksamhet koncentreras till ett campus vid Västra Nylands sjukhus. Voly-men på de tjänster som produceras i området måste fortsättningsvis anpassas till kommuner-nas (Hangö, Ingå, Raseborg) och HNS gemen-samma behov och resurser.

Driftsbudgeten 2016 innehåller inte ex-traordinära faktorer i form av en reduktion av personalkostnaderna genom frivilliga arrange-mang eller permitteringar. Åtgärdsprogram-met som senast uppdaterades av fullmäktige i april 2015 innehåller dock anpassningar av ekonomin till ett belopp om 3,1 miljoner euro år 2016 och ytterligare 1,5 miljoner euro år 2017.

Ett uppdaterat och mer detaljerat åtgärdspro-gram föreläggs fullmäktige våren 2016. Samti-digt bereds en ny förvaltningsstadga.

%	2016	2015	2014	2013
Inkomstskattesats	22,00	22,00	22,00	21,00
Fastighetsskatter				
Allmän	1,35	1,35	1,35	1,35
Stadigvarande boende	0,37	0,37	0,32	0,32
Kraftverk	2,85	2,85	2,85	2,85
Allmännyttiga samfund	0,00	0,00	0,00	0,00

Det kumulativa underskottet i bokslutet 2014 uppgick till 12,5 miljoner euro (436 €/invånare). Prognosen per 30.9.2015 för innevarande år ger ett underskott på 1,4 miljoner euro mot ett budgeterat överskott om 0,1 miljoner euro.

Stadens skuldbörda inklusive affärsverk beräknas vid årsskiftet 2015-2016 uppgå till 4 230 € per invånare vilket är 120 € mer än 31.12.2014. Budgeten för år 2015 estimerade en skuldbörda per invånare om 4 250 €. År 2016 beräknas lånebördan öka till 4 460 € och uppgår då vid årsskiftet 2016-2017 till 127 miljoner euro.

Stadens totala räntekostnader för 2016 uppskattas till 2,3 miljoner euro varav den egna verksamheten belastas med 2,4 miljoner euro och Raseborgs Vatten med 0,2 miljoner euro.

De krediter som direkt kan påverkas av en räntehöjning utgör med beaktande av ingångna ränteskydd är för tillfället högst 24 miljoner €.

Då medelräntan idag för denna lånestock är 0,3 % har staden en räntekostnad på 72 000 €. Ifall medelräntan skulle stiga med 3 procentenheter, dvs. till 3,3 % skulle räntekostnaden för dessa lån bli 0,8 miljoner euro. Ökningen motsvarar ca 0,2 % av kommunalskatten.

Skatter och statsandelar

Kommunalskattetillväxten uppskattas i år uppgå till 2,1 %. År 2016 beräknas skatten öka med endast 0,6 %. Tillväxten blir beroende av hur många kommuner som höjer sina skattesatser för år 2016. Mellan år 2014 och 2015 steg skattesatsen i genomsnitt med 0,10 procentenheter till 19,84 % som en följd av höjningar av skattesatsen.

Löneinkomsterna beräknas stiga med 1,4 % mellan åren 2015 och 2016 medan kommunalskatteredovisningarna ökar endast med 0,6 %. Orsaken till redovisningarnas svaga tillväxt är de utökade avdragen i kommunalbeskattningen, de väntas öka med 2 %. Minsknin- gen ska enligt regeringsprogrammet kompenseras via statsandelssystemet.

Den nedre och övre gränsen för den allmänna fastighetsskatten och fastighetsskatten för byggnader som används för stadigvarande boende höjdes till år 2015. För den allmänna fastighetsskattens del höjdes gränserna med 0,2 procentenheter. Den nedre gränsen är 0,8 procent och den övre gränsen 1,55 procent. I fråga om fastighetsskattesatsen för byggnader som används för stadigvarande boende var höjningen 0,05 procentenheter. Den undre gränsen är 0,37 procent och den övre 0,80 procent. I regeringens proposition till ändring

Planläggningen är ett viktigt styrredskap för kommunen. Transportförbindelserna aktualiseras.

av fastighetsskattelagen 24.9.2015 föreslås tre förändringar i de övre gränserna för fastighetsskattesatserna för 2016.

I fråga om bostadsbyggnader som används för andra ändamål än stadigvarande boende föreslås den övre gränsen för fastighetsskatten bli höjd så att den kan vara högst 1,0 procentenhet högre än den övre gräns som kommunen fastställt för byggnader som används för stadigvarande boende. För närvarande får skillnaden vara högst 0,6 procentenheter. För byggnader och konstruktioner som hör till ett kraftverk föreslås den övre gränsen bli höjd från 2,85 till 3,10 procent. I fråga om obebyggda byggplatser föreslås den övre gränsen bli höjd från 3,0 till 4,0 procent.

I propositionen föreslås också ändringar i fastighetsbeskattningen för 2017. Höjda variationsintervall föreslås för den allmänna fastighetsskattesatsen och fastighetsskattesatsen för byggnader som används för stadigvarande boende.

Variationsintervallet för den allmänna fastighetsskattesatsen föreslås stiga från 0,80–1,55 till 0,86–1,80 procent och variationsintervallet för byggnader som används för

stadigvarande boende från 0,37–0,80 till 0,39–0,90 procent. Kommunerna ska alltså senast i fastighetsbeskattningen 2017 höja sina skattesatser till minst de nya nedre gränserna.

Staten har temporärt höjt kommunernas andel av samfundsskatten med 5 procentenheter under de senaste åren men förhöjningen slopas från och med år 2016.

Kommunernas genomsnittliga inkomstskattesats år 2015 är 19,84 % (19,74 % år 2014). Det aritmetiska medeltalet för inkomstskattesatsen är 20,53 % (20,36 %), den högsta skattesatsen är 22,50 % och den lägsta 16,50 %.

På grund av olika slags avdrag motsvarar kommunernas inkomstskattesatser (den nominella skattegraden) inte den verkliga skattegraden i kommunerna, den så kallade effektiva skattegraden i Raseborg år 2015 är 16,08, och medeltalet i landet är 14,88 %. Inkomstskattesatsen föreslås trots den svåra ekonomiska situationen som råder att behållas oförändrad vid 22,00 procent.

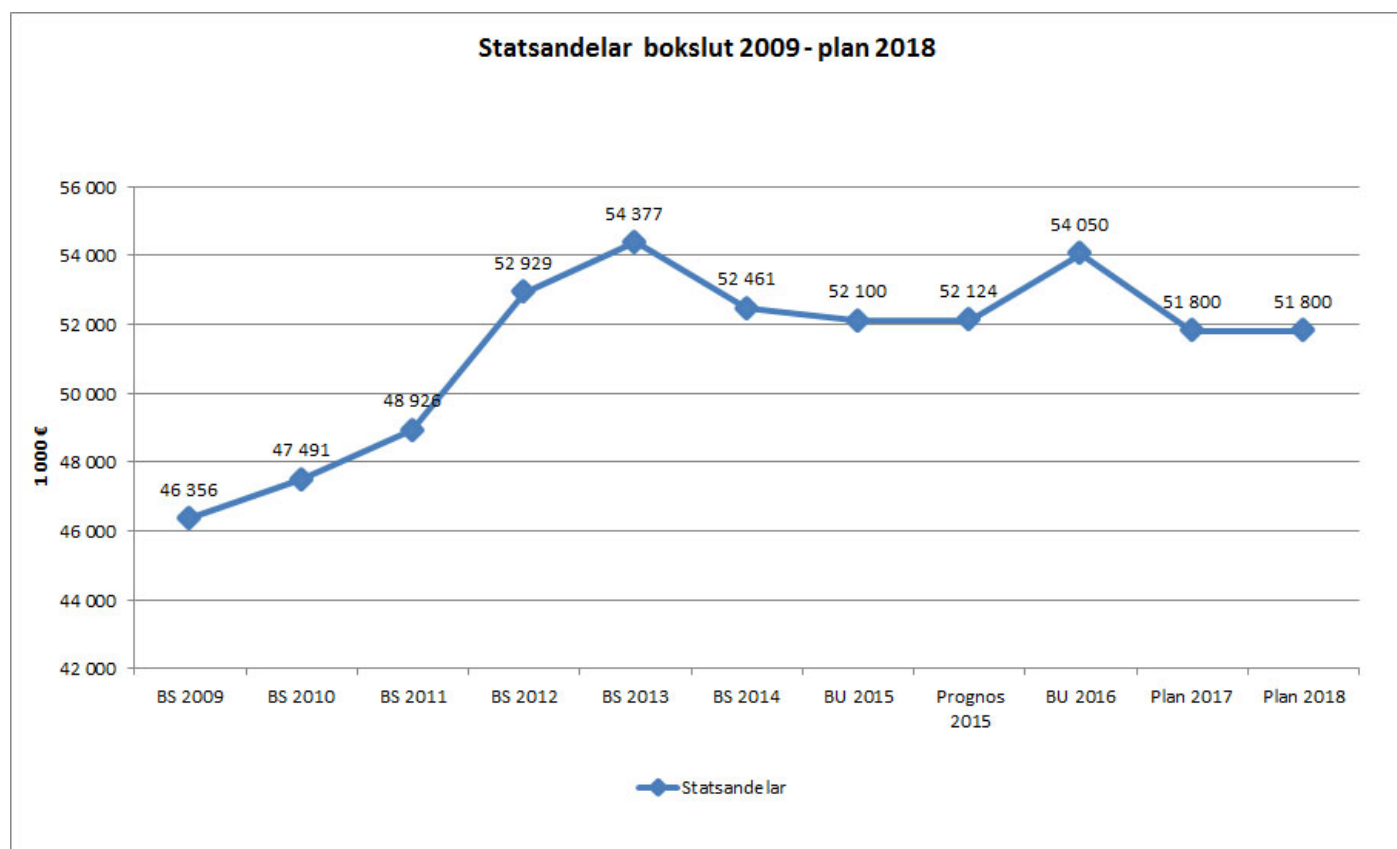
Skatteinkomsterna beräknas år 2015 öka med 3,7 mn € (3,4 %) jämfört med 2014 och överskrider då innevarande års budget med 0,2 mn €. Mellan 2015 och 2016 räknas med en oförändrad skatteinkomst.

1 mn €	2014	2015	2016	2017	2018
	Bokslut	Prognos	Budget	Plan	Plan
Kommunalskatt	97,66	100,76	101,24	101,66	105,60
Samfundsskatt	3,45	3,74	3,07	3,14	3,29
Fastighetsskatt	9,85	10,39	10,45	10,59	10,51
Totalt	110,96	114,89	114,76	115,39	119,40

Ovan en tabell över skatteinkomstutvecklingen under ekonomiplaneperioden.

Statsandelarna i Raseborg beräknas stiga med 1,9 mn € till 54 mn € mellan åren 2015 och 2016. Ökningen beror på slutlig kostnads-

fördelning mellan staten och kommunerna för tidigare år och på kompenseringar för avdrag i kommunalbeskattningen. År 2017 beräknas statsandelen för Raseborg minska till 51,8 mn € eftersom ovannämnda engångskompensering då inte ingår i beloppet.

STADEN SOM ARBETSGIVARE

(inklusive beskrivning hur årsverken räknats)

Arbetsgivaransvar

I en kommun har de olika politiska organen rollen som arbetsgivare. Förverkligandet av personalpolitiken sker i alla politiska organ. Samarbetet mellan arbetsgivaren och personalen definieras i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare. Samarbetslagens intentioner och de olika riktlinjerna för personalpolitiken är viktiga beståndsdelar vid beslutsfattandet.

Staden som arbetsgivare och sysselsättare

I processen att skapa en ny organisation ha bl.a. välmående i arbetet, förmännens arbete och förmågan att hantera konflikter varit kritiska faktorer som påverkat förändringens framgång.

En skild personalstrategi har funnits för perioden 2009-2013. En personalpolitisk handlingsplan har utarbetats för perioden 2014-2017. Handlingsplanen är uppgjord i samstämmighet med stadens strategi.

Arbetshälsa

För att öka välmåendet, stärka arbetshälsan och för att skapa ett bra arbetsklimat genomförde Raseborgs stad under perioden 2011-2013 tillsammans med Skärgårdens arbetshälsoakademi i Kasnäs arbetshälsoprojektet FEELIT. Projektet delfinansierades av arbetarskyddsfonden. Projektets resultat utvärderades under 2014. Själva verksamheten med Metal-Age metoden och KIVA-enkäten fortsätter under 2016 med 5 nya grupper.

Arbetarskydd

Arbetarskyddets målsättning är en trygg och säker arbetsplats. Arbetarskyddet utgörs av de faktorer som gör att varje arbetstagare upplever trygghet och välmående på arbetsplatsen.

Resultatet av bra arbetarskyddsarbete kan vara förbättrad arbetsförmåga, ökad arbetstrivsel och arbetsmotivation, färre arbetsolycksfall,

Kundservice hör till den kommunala vardagen.

minskad sjukfrånvaro, minskade invalidpension-sutgifter, kvalitet i arbetet och därmed en bättre service för kunden.

Läroavtal

För att säkerställa att det finns behörig personal inom vissa områden ingår staden varje år ett antal läroavtal. Detta gäller främst barndag-vården och äldreomsorgen, men även inom andra branscher. Läroavtalen är i regel 2–3-åriga, och de flesta läroavtalseleverna får anställning efter utbildningstiden. Staden har konstant 15–20 läroavtalselever och målsättningen är att årligen ingå 4–5 nya läroavtal.

Sommarjobb

Som ett led i strävan att skapa meningsfull sysselsättning för ungdomar och för att marknadsföra staden som arbetsgivare anställer Raseborgs stad 100 ungdomar under sommaren 2016. Av dessa ska 40 vara under 18 år.

Sommarjobbssedel

Som ett sätt att ge ungdomar stöd till att hitta sommararbete, och som ett sätt att förhindra utslagning bland unga ger staden under 2016 en sommarjobbssedel till alla raseborgsungdomar som fyller 16 år under 2016. Sedelns värde är 400 €. Ungdomarna kan med hjälp av sommarjobbssedeln söka jobb i företag, föreningar, organisationer, klubbar, stiftelser och församlingar (arbetsgivaren måste ha FO-nummer).

Personalminskningar

Stadsstyrelsen gav 5.10.2015 § 424 i uppdrag åt samarbetskommittén att inleda samarbetsförfarande med personalen i syfte att under år 2016 anpassa personalvolymen inom grundtryggheten och IS-kök med högst 40 årsverken. Under åren 2014-2015 har person-

alen minskats med ca 125 årsverken till följd av samarbetsförfarande. Åtgärdsprogrammets ursprungliga plan var att minska sammanlagt 100 årsverken.

Årsverken

I budgetens sektorblanketter finns en genomgång av antalet årsverken. Dessa är uträknade enligt följande:

■ Inom allmän- och koncernförvaltning samt samhällstekniska sektorn har antalet årsverken kalkylerats utgående ifrån budgeterade anslag för personalkostnader. Lönebilagorna har använts som utgångspunkt.

■ Inom grundtrygghetssektorn har antalet årsverken kalkylerats utgående ifrån budgeterade anslag för personalkostnader. Som bas för kalkylen finns respektive yrkesgrupps och kollektivavtals medellöner. Ur tabellen framgår skilt de årsverken som kommit till p.g.a. övertagande av verksamhet eller omstrukturering av verksamhet.

■ Inom bildningssektorn har antalet årsverken kalkylerats utgående ifrån budgeterade anslag för personalkostnader. Lönebilagorna har använts som utgångspunkt. Undantaget är grundläggande utbildning och gymnasium där beräkningen av s.k. övertimmar räknas skilt och omvandlas till kalkylerade årsverken. Övertimmar kompenseras i första hand deltidstjänster.

Resterande övertimmar förvandlas till årsverken enligt följande:

- a. åk 1-6: 24 övertimmar = 1 årsverke
- b. åk 7-9 och gymnasium: 21 övertimmar = 1 årsverke

INVESTERINGARNA I BUDGETEN

Trycket på investeringar är fortsättningsvis hårt. Sektorernas förslag till nettoinvesteringar för perioden 2016-2018 är sammanlagt 46,1 miljoner, fördelat på 13,3 miljoner år 2016, 21,2 miljoner år 2017 och 11,6 miljoner euro år 2018. Förslagen har i beredningen minskats till 44,1 miljoner euro och fördelningen är 11,5 miljoner 2016, 15,8 miljoner 2017 och 16,7 miljoner 2018.

Den totalt sett höga investeringsnivån och låga nivån på årsbidraget särskilt år 2017 leder till ytterligare skuldsättning om sammanlagt 32,9 miljoner euro.

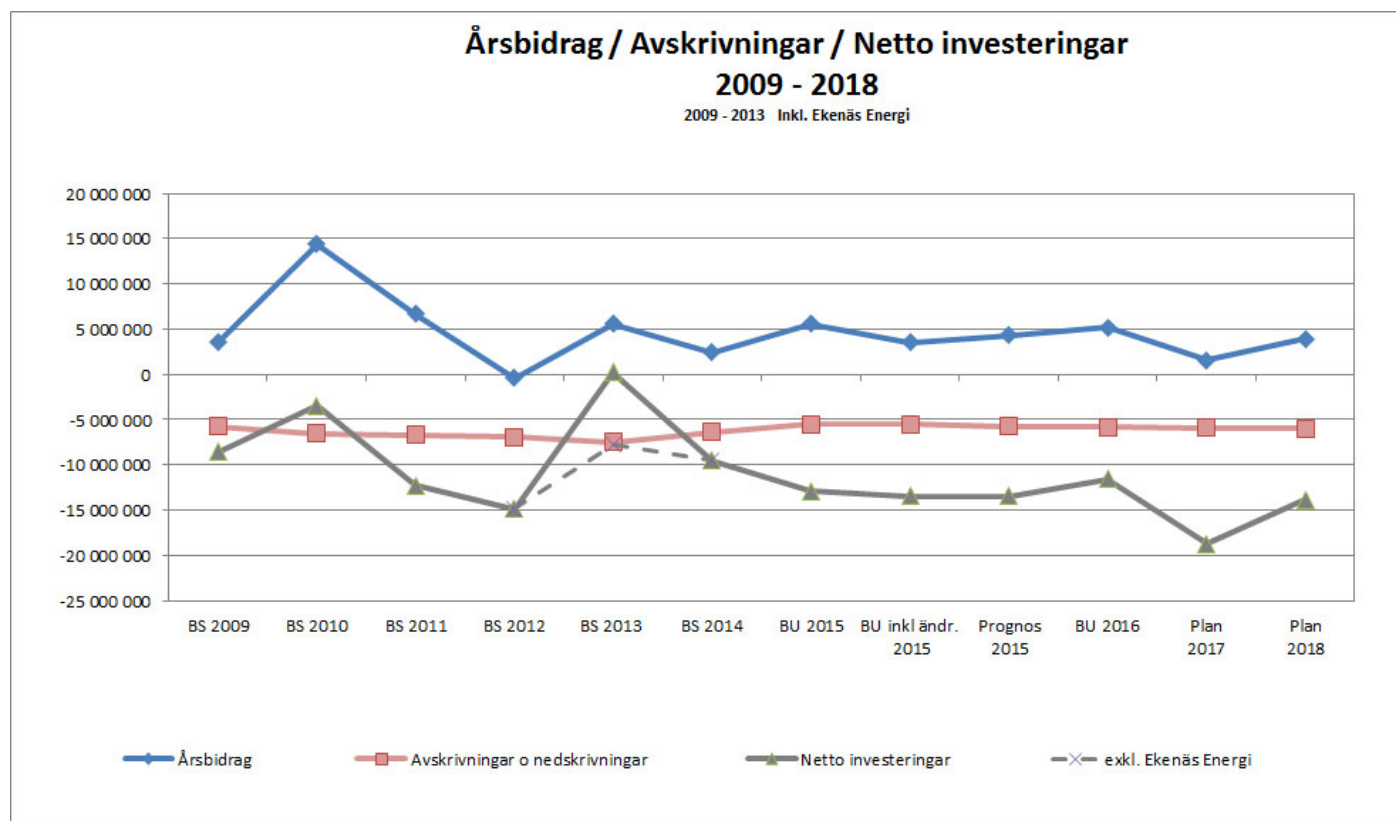
I investeringsbudgeten finns en post, "Utrymmen för förvaltning, administration och service" som sammanförts till ett helhetsanslag. Det är fråga om grundrenoveringar som preciseras i

samband med att åtgärdsprogrammet förs till fullmäktige för behandling.

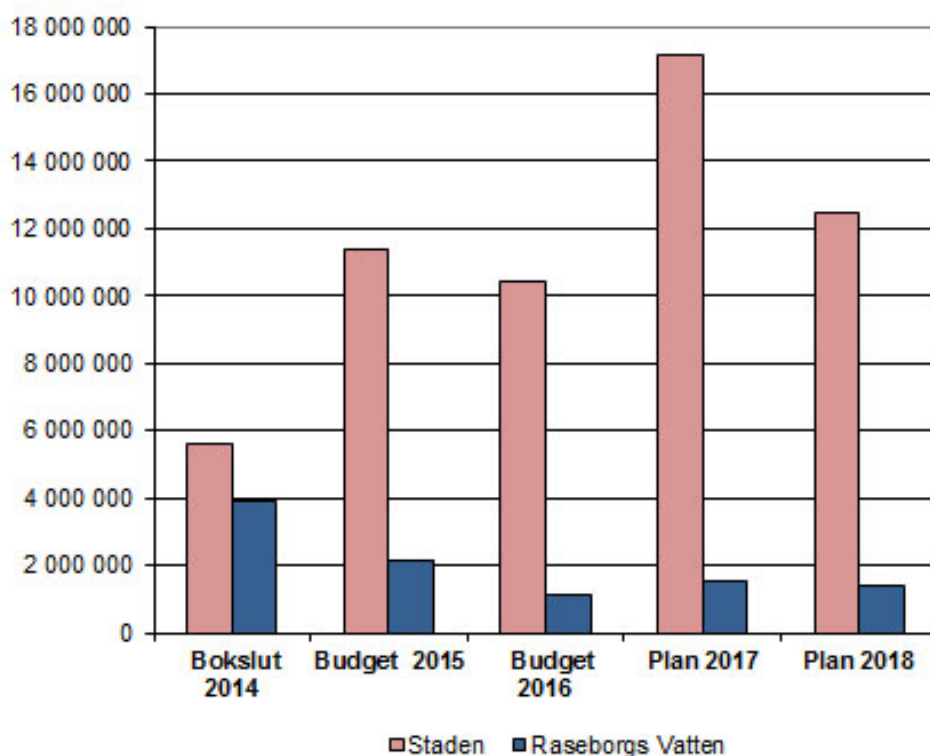
En annan motsvarande post är "Skolnätet i Raseborg" som utreds under våren 2016 och som likaså preciseras i ett senare skede.

Nyinvesteringar i daghem görs i Ekenäs 2016, totalkostnad 2,6 miljoner euro och i Karis centrum 2017-2018, 3 miljoner euro. Båda projekten ersätter mindre, delvis upphyrda dagvårdsutrymmen och ökar effektiviteten i verksamheten.

Anslag för trafikleder och trafikarrangemang samt trafiksäkerhetsarrangemang finns intaget sammanlagt 6,1 miljoner euro åren 2016-2018. Därtill finns anslag sammanlagt 2,6 miljoner

Nettoinvesteringar Staden - Raseborgs Vatten

euro för sanering av Järnvägsbron i Karis och 0,3 miljoner euro för Bangatans grundförbättring år 2017. För kommunalteknisk planering och utbyggnad av bostadsområden har reserverats sammanlagt 1,5 miljoner euro.

Renoveringen av centrumplanen i Ekenäs genomförs år 2016 till en nettokostnad om 0,4 miljoner euro. En del av anslaget reserveras för att ordna ersättande område för friidrottens kastgrenar. Karis Idrottshall får ny golvbeläggning år 2016.

För tillfället pågår investeringar i nya äldreboenden och brandstation på sammanlagt 15 miljoner euro i Karis. Finansieringen sker med fastighetsleasingavtal och förs inte in i stadens balansräkning. Det är fråga om fastigheter vars drifts- och kapitalkostnader finansieras med hyresintäkter. Samma modell tillämpas i fråga om investeringen i f.d. Ekenäs hvc som byggs om främst för HNS behov av psykiatrisk vård. Investeringen beräknas kosta 7,4 miljoner euro och ett hyresavtal på 30 år har tecknats med HNS.

*Skolnätet
ligger under
lupp år 2016.*

AFFÄRSVERK OCH KONCERNBOLAG

Affärsverket Raseborgs Vatten

Verksamhet och målsättningar

Raseborgs Vatten producerar vattentjänster för invånare och företag i Raseborg.

Inom verksamhetsområdet, som godkänts i fullmäktige, är ca 6 700 fastigheter anslutna till vattenförsörjningen. Verksamheten finansieras i helhet via avgifter från kunderna.

Avkastningskravet på insatt kapital är 6 % och ersättningen till staden utgående från detta kriterium är 600 000 € år 2016.

Verket förväntas generera ett resultat för räkenskapsperioden 2016 om 319 150 €.

Målsättningen är en driftsäker, energieffektiv vattenförsörjning som behärskar riskerna från råvattenkällan till utsläppsplatsen för renat avlopp, vilket i praktiken betyder koncentration av verksamheten till större enheter med säkrare teknik och förbättrad fjärrövervakning.

Under budgetåret byggs kommunal teknik på nya planeområden enligt behov. Tekniken kompletteras på Skäldö på avsnittet mellan Skärhalla och Baggö. Planering för sanering av vattentornet i Karis påbörjas. För förbättrad vattenkvalitet fortsätter installationen av UV lampor vid vattentäktena.

För minskning av läckvattenmängderna i avloppsvattennätet och för förbättring av kvävereningen på avloppsreningsverken fortsätter läckvattenundersökningen i avloppsvattennätet. Kvävereningen på Skeppsholmens reningsverk specialgranskas.

Fortsatt sanering av ledningsnätet.

Risikanalys

Verkets riskobjekt är vattentäktena, ledningsnäten, vattentornen och avloppsreningsverken.

Illdåd, olyckor och mänskliga misstag kan leda till försämrad vattenkvalitet och i värsta fall till avbrott i vattenförsörjningen, vilket direkt påverkar vattenkonsumenterna, medan motsvarande risker inom avloppsvattenbehandlingen påverkar närmiljön.

Förnyad teknik, alarmsystem, fjärrövervakning samt utbildning av personalen minimerar riskerna. Vid undantagssituationer följs den uppdaterade beredskapsplanen.

Ekenäs Energi Ab

Affärsverket Ekenäs Energis verksamhet såldes 31.12.2013 till Ekenäs Energi Ab. Affären genererade en försäljningsvinst om 18,8 miljoner euro.

Ekenäs Energi Ab ägs av staden till 100 %. Bolaget har eget elnät i Ekenäs centrum samt fjärrvärmenät i Ekenäs, Karis och Pojo. Ekenäs Energi säljer el i hela landet och verksam med entreprenadtjänster i hela västra Nyland. Dessutom äger Ekenäs Energi egen elproduktion i Ekenäs och andelar i kraftverk i övriga Finland, främst vindkraft.

Ekenäs Energi är ett lönsamt bolag som erlägger 1,9 miljoner euro i ränta till staden år 2016 och amorterar 1 miljon euro årligen för de lån på 33 miljoner € som bolaget lyfte av staden i samband med bolagiseringen. Bolaget investerar dessutom mellan 2 och 3 miljoner euro årligen i utvecklingen av verksamheten i västra Nyland. Bolaget gör positivt resultat och har haft möjlighet att sänka sina energiavgifter under de senaste åren.

Ekenäs Energi har i enlighet med sin strategi arbetat med att modernisera och effektivisera sin verksamhet. Bolaget arbetar även aktivt

med att utveckla nya produkter inom energibranschen, såsom laddningstjänster för elbilar, solenergi, LED-belysning, etc. Enligt sin strategi ska Ekenäs Energi arbeta för hela den västnyländska regionens livskraft genom att erbjuda konkurrenskraftiga energipriser och tjänster. Invånarna i regionen ska känna att bolaget är "vårt eget energibolag".

Hyreshusbolagen

Omorganiseringen och fusioneringen av hyreshusbolagen i Karis, Pojo och Svartå fortsätter. Staden äger för tillfället 10 bostads- och fastighetsaktiebolag (dottersamfund) varav 2 är under likvidation. Antalet bolag minskas stegvis till tre genom fusionering, likvidation och avyttring. Raseborgs Hyresbostäder Ab fungerar som disponentbolag och säljer disponent- och fastighetsskötseltjänster till de övriga bolagen.

Sju fastighetsbolag har fusionerats till Fab Dönsby och fusionen av bolagen Fab Karis stads hyreshus, Fab Koskenkylänraitti, Fab Bäljarspark och Fab Tranan till ett bolag pågår. Fab Pojovägen kvarstår tillsvidare som ett separat bolag men frågan om en fusionering med något av de andra bolagen aktualiseras under år 2016.

Koncerndirektiv

Stadsfullmäktige godkände år 2014 nya koncerndirektiv för koncernen Raseborgs stad.

Direktiven kommer att uppdateras under andra halvåret 2016 efter att en ny förvaltningsstadga godkänts i fullmäktige.

Ekenäs Energis kraftverk inifrån.

